

**Ministerstwo Gospodarki i Pracy
– Departament Turystyki –**

Zbigniew T. Werner

**Baza noclegowa
w Polsce i jej wykorzystanie
w 2003 roku**

**Instytut Turystyki
Warszawa 2004**

Instytut Turystyki

Spis załączników tabelarycznych 4

Spis załączników mapowych 5

I. Wprowadzenie 7

II. Turystyczna baza noclegowa 9

1. Wielkość i struktura bazy 9

Zbigniew T. Werner

2. Wynikające z bazy, noclegi i przeliczenia w województwie wielkopolskim 13

3. Zmiany w bazie bazy noclegowej w latach 2002-2003 13

3.1. Podział województwa 16

Baza noclegowa w Polsce i jej wykorzystanie w 2003 roku

5.2. Baza noclegowa 28

5.3. Zmiany w bazie noclegowej województwa wielkopolskiego w latach 2002-2003 29

5.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 30

6. Baza noclegowa w powiatach 35

6.1. Wielkość bazy noclegowej 35

6.2. Baza noclegowa 36

6.3. Wykorzystanie bazy noclegowej w powiatach 37

6.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w powiatach 39

III. Rejestrowany ruch turystyczny 43

1. Wielkość i struktura rejestrowanego ruchu turystycznego 43

2. Diagramy podsumujące ruch turystyczny w województwie wielkopolskim 45

3. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 46

4. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 47

5. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 48

6. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 49

7. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 50

8. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwie wielkopolskim 51

IV. Podsumowanie 60

V. Załączniki tabelaryczne 73

Wielkopolskie województwo 73

Warszawa 2004

9729

Zadanie badawcze R – 4/04

Praca wykonana na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki i Pracy – zgodnie z „Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2003”, nr 1.30.04(079).

Spis treści

Spis załączników tabelarycznych	4
Spis załączników mapowych	5
I. Wprowadzenie.....	7
II. Turystyczna baza noclegowa.....	9
1. Wielkość i struktura bazy noclegowej.....	9
2. Wyposażenie hoteli, moteli i pensjonatów w urządzenia higieniczno-sanitarne	13
3. Zmiany wielkości bazy noclegowej w latach 2002-2003	15
3.1. Baza całoroczna	16
4. Wykorzystanie bazy noclegowej	18
4.1. Sezonowość wykorzystania bazy noclegowej	20
5. Baza noclegowa w województwach	25
5.1. Wielkość bazy noclegowej.....	25
5.2. Baza całoroczna	28
5.3. Zmiany w bazie noclegowej województw w latach 2002-2003	29
5.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwach.....	30
6. Baza noclegowa w powiatach.....	35
6.1. Wielkość bazy noclegowej.....	35
6.2. Baza całoroczna	37
6.3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej	38
6.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w powiatach	39
III. Rejestrowany ruch turystyczny.....	43
1. Wielkość i struktura rejestrowanego ruchu turystycznego	43
2. Długość pobytu gości w obiektach noclegowych	51
3. Sezonowość rejestrowanego ruchu turystycznego	53
4. Zróżnicowanie narodowościowe turystów zagranicznych i preferowane przez nich obiekty noclegowe.....	56
5. Zróżnicowanie przestrzenne rejestrowanego ruchu turystycznego	59
5. 1. Rejestrowany ruch turystyczny w województwach.....	59
5. 2. Rejestrowany ruch turystyczny w powiatach.....	64
IV. Podsumowanie.....	69
V. Załączniki tabelaryczne	73

Spis załączników tabelarycznych

- Załącznik 1. Wielkość i struktura turystycznej bazy noclegowej w 2003 roku
- Załącznik 2. Wykorzystanie bazy noclegowej w latach 2000-2003
- Załącznik 3. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej obiektów noclegowych według miesięcy w 2003 roku
- Załącznik 4. Liczba miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w 2003 roku
- Załącznik 5. Hotele według kategorii w województwach w 2003 roku
- Załącznik 6. Liczba miejsc całorocznych według rodzajów obiektów noclegowych w województwach w 2003 roku
- Załącznik 7. Zmiany liczby miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w latach 2001-2003
- Załącznik 8. Zdolność recepcyjna turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2003 roku według miesięcy
- Załącznik 9. Wykorzystanie miejsc noclegowych w województwach według miesięcy w 2003 roku
- Załącznik 10. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwach według rodzajów obiektów w 2003 roku
- Załącznik 11. Baza noclegowa i jej wykorzystanie w powiatach w 2003 roku
- Załącznik 12. Rejestrowany ruch turystyczny w Polsce w 2003 roku według rodzajów obiektów noclegowych
- Załącznik 13. Udział rejestrowanego ruchu turystycznego w obiektach noclegowych w Polsce w 2003 roku
- Załącznik 14. Rejestrowany ruch turystyczny w województwach w 2003 roku
- Załącznik 15. Rejestrowany ruch turystyczny według miesięcy w 2003 roku
- Załącznik 16. Rejestrowany ruch turystyczny ogółem według miesięcy w 2003 roku w województwach
- Załącznik 17. Udzielone noclegi ogółem według miesięcy w 2003 roku w województwach
- Załącznik 18. Rejestrowany zagraniczny ruch turystyczny według miesięcy w 2003 roku w województwach
- Załącznik 19. Noclegi udzielone turystom zagranicznym według miesięcy w 2003 roku w województwach
- Załącznik 20. Zróżnicowanie narodowościowe gości zagranicznych korzystających z różnego rodzaju obiektów noclegowych w Polsce w 2003 roku
- Załącznik 21. Noclegi udzielone gościom zagranicznym według kraju pochodzenia w różnego rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2003 roku
- Załącznik 22. Zróżnicowanie narodowościowe gości zagranicznych korzystających z bazy noclegowej w województwach w 2003 roku
- Załącznik 23. Noclegi udzielone gościom zagranicznym według kraju pochodzenia w bazie noclegowej województw w 2003 roku
- Załącznik 24. Rejestrowany ruch turystyczny w powiatach w 2003 roku

Spis załączników mapowych

Mapa 1. Baza noclegowa w powiatach w 2003 roku

Mapa 2. Całoroczna baza noclegowa w powiatach w 2003 roku

Mapa 3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej w powiatach w 2003 roku

Mapa 4. Stopień wykorzystania noclegów (ogółem) w powiatach w 2003 roku

Mapa 5. Rejestrowany ruch turystyczny ogółem w powiatach w 2003 roku

Mapa 6. Rejestrowany zagraniczny ruch turystyczny w powiatach w 2003 roku

Mapa 7. Udzielone noclegi ogółem w powiatach w 2003 roku

Mapa 8. Noclegi udzielone turystom zagranicznym w powiatach w 2003 roku

I. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie jest już kolejnym poświęconym problematyce stanu zasobów turystycznej bazy noclegowej w Polsce, zdolności recepcyjnej i jej wykorzystania oraz wielkości i struktury rejestrowanego ruchu turystycznego. Przedstawione tu wielkości obejmują obiekty, które są ujmowane w statystyce przez Główny Urząd Statystyczny.

W opracowaniu wykorzystano dane GUS¹ zebrane za pomocą arkusza sprawozdawczego KT-1a, w którym podaje się między innymi informacje o strukturze rodzajowej zasobów noclegowych, liczbie miejsc i pokoi, zdolności recepcyjnej i jej wykorzystaniu, a także arkusza sprawozdawczego KT-1, wypełnianego w okresach kwartalnych i dotyczącego wielkości oraz struktury rejestrowanego ruchu turystycznego. Prezentowane w tym opracowaniu dane z zakresu bazy noclegowej odnoszą się do stanu na koniec lipca 2003 roku, natomiast zdolność recepcyjna, jej wykorzystanie oraz rejestrowany ruch turystyczny obejmują okres całego roku kalendarzowego.

Przedmiotem prezentowanych analiz są zwłaszcza:

- wielkość i struktura rodzajowa zasobów turystycznej bazy noclegowej,
- zdolność recepcyjna i jej wykorzystanie,
- wielkość, struktura rodzajowa i sezonowość rejestrowanego ruchu turystycznego,
- różnicowanie turystów według obywatelstwa,
- zmiany wielkości bazy noclegowej, zdolności recepcyjnej i jej wykorzystania oraz wielkości rejestrowanego ruchu turystycznego.

Analizy zostały przeprowadzone w skali całego kraju oraz województw i powiatów.

Aby możliwe było dokonywanie porównań z wynikami z poprzednich lat, zachowano ten sam układ, co w poprzednich opracowaniach dotyczących tej tematyki.

¹ System OTMC 12, US Kraków.

II. Turystyczna baza noclegowa

1. Wielkość i struktura bazy noclegowej

W 2003 roku GUS² zarejestrował w Polsce 7 116 turystycznych obiektów noclegowych, w których znajdowało się 596 460 miejsc (zał. 1). Wśród tych zasobów GUS wyróżnia szesnaście rodzajów obiektów (zał. 1, rys. 1, 2). Są to: hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, kempingi, pola biwakowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, zakłady uzdrowiskowe oraz obiekty *pozostałe niesklasyfikowane*³. Jednocześnie ustawa o usługach turystycznych⁴ wydziela w bazie grupę *obiektów hotelarskich*, do której zaliczono pierwsze osiem rodzajów obiektów według GUS, oraz grupę *innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie*, obejmującą resztę obiektów wyróżnionych przez GUS.

W szesnastu rodzajach bazy zasoby miejsc i obiektów są wyraźnie zróżnicowane pod względem wielkości oraz okresu użytkowania (rys.1, 2). Miejsc całorocznych jest 339 818 i mają one przewagę (57,0%) – od kilku lat rosnącą – nad udostępnianymi tylko sezonowo.

Najwięcej miejsc: 151 946, oferuje 1 625 ośrodków wczasowych (zał. 1). Stanowi to 25,5% ogółu miejsc. Znaczna ich większość jest udostępniana sezonowo, ponieważ tylko 598 obiektów (36,8%), dysponujących 53 410 miejscami (35,2%), prowadzi całoroczną

² System OTMC 12, US Kraków.

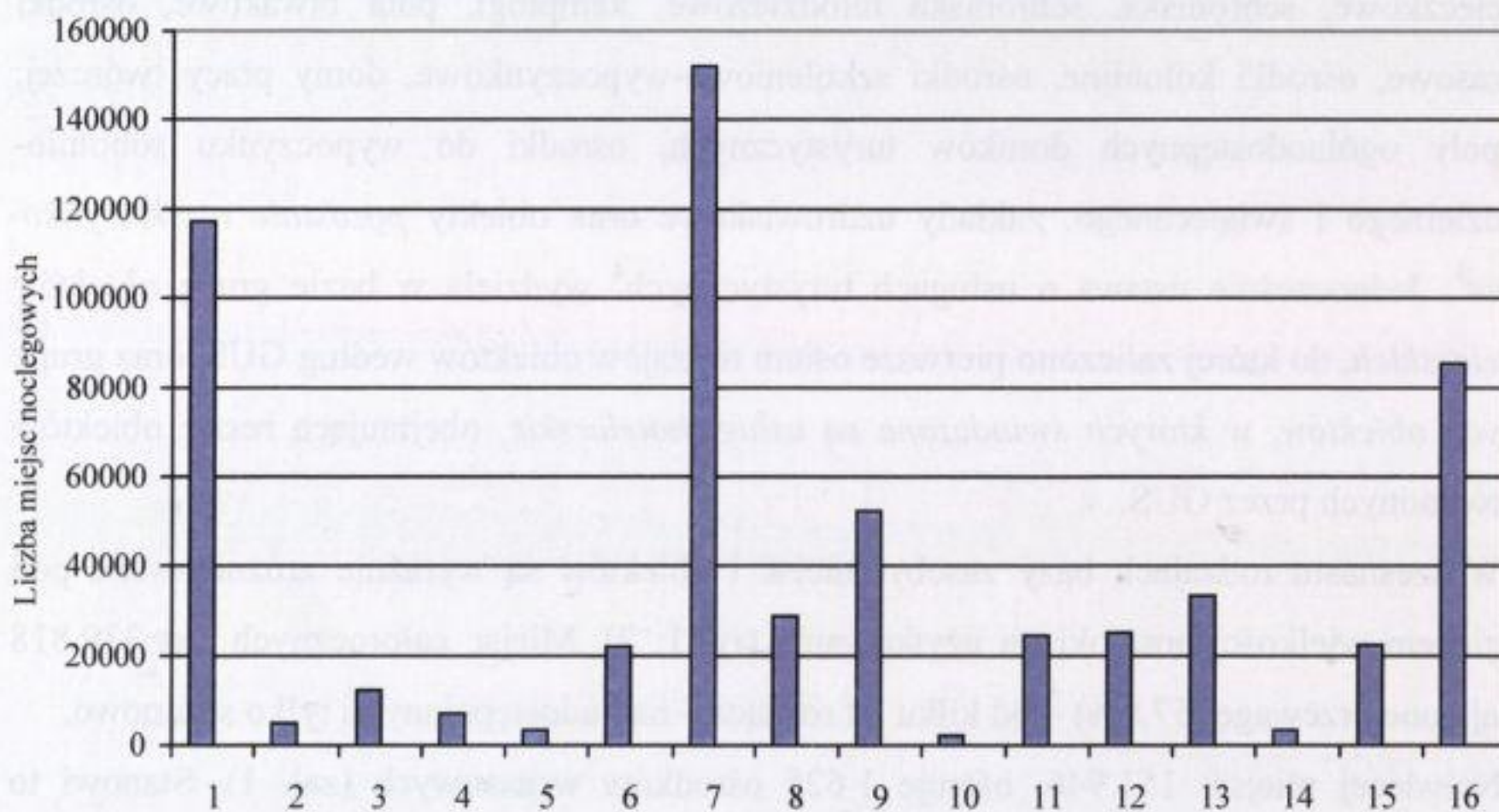
³ Formularz statystyczny KT-1 a.

⁴ Dz. U. 1997 nr 133.

działalność. Ich udział w 1999 roku przekroczył 30% i w kolejnych latach nieznacznie wzrastał.

Następną pod względem liczby miejsc noclegowych grupą zasobów są hotele. W grupie tej oraz w grupie innych obiektów hotelarskich podlegających kategoryzacji (motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, kempingi) GUS od 2002 roku wykazuje także obiekty starające się o nadanie kategorii. Łącznie z nimi grupa hoteli obejmuje 1 155 obiektów, które oferują 117 138 miejsc, co stanowi 19,6% ogółu (tab. 1). Po odjęciu placówek nie mających jeszcze przyznanej kategorii, omawiana grupa liczy 983 hoteli i 104 206 miejsc. Najmniejszy jest udział hoteli o wyższym standardzie, reprezentowanych przez 8 obiektów pięciogwiazdkowych i 51 czterogwiazdkowych. Pierwsze liczą 3 324 miejsc, drugie – 11 321. Wśród hoteli niższych kategorii oraz w całej bazie hotelowej najwięcej jest placówek trzygwiazdkowych, oferujących w 380 obiektach 48 674 miejsc, które stanowią 46,7% miejsc w bazie hoteli z nadaną już kategorią.

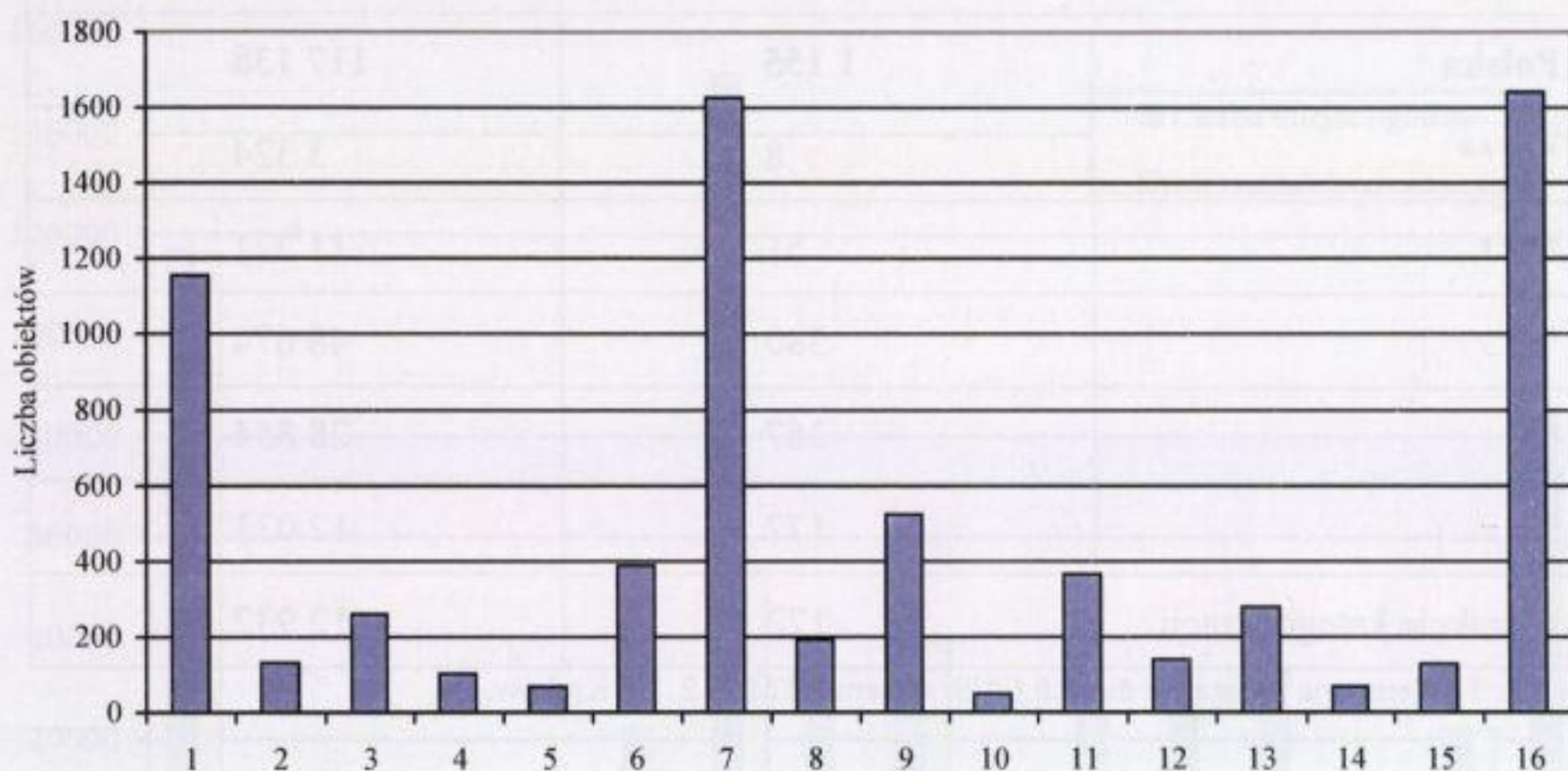
Rys.1. Liczba miejsc w obiektach noclegowych w 2003 roku

1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-zakłady uzdrowiskowe, 16-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, Kraków.

Rys. 2. Liczba obiektów noclegowych w 2003 roku

1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-zakłady uzdrowiskowe, 16-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, Kraków.

Następne pod względem zasobności są hotele dwugwiazdkowe, dysponujące 28 854 miejscami w 367 obiektach; udział ich miejsc wynosi 27,7%. W 197 hotelach jednogwiazdkowych znajduje się 13 774 miejsc (13,2%).

Trzecim pod względem liczby miejsc rodzajem zasobów są obiekty zaliczone przez GUS do grupy *pozostałe niesklasyfikowane*. Pod względem liczby obiektów zajmują one pierwszą pozycję, nieznacznie przeważając nad ośrodkami wczasowymi. W 1 643 obiektach znajduje się 85 478 miejsc (zał. 1), co stanowi 14,3% całej bazy. Większość z nich: 1 364 obiekty (83,0%) liczące 58 365 miejsc (68,3%) prowadzi całoroczną działalność. Jest to baza dość zróżnicowana, gdyż obejmuje zarówno obiekty, które w okresie niepełnego wykorzystania świadczą usługi noclegowe dla turystów (m. in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze), jak i bazę hotelarską nie spełniającą obecnie wymogów kwalifikacyjno-kategoryzacyjnych.

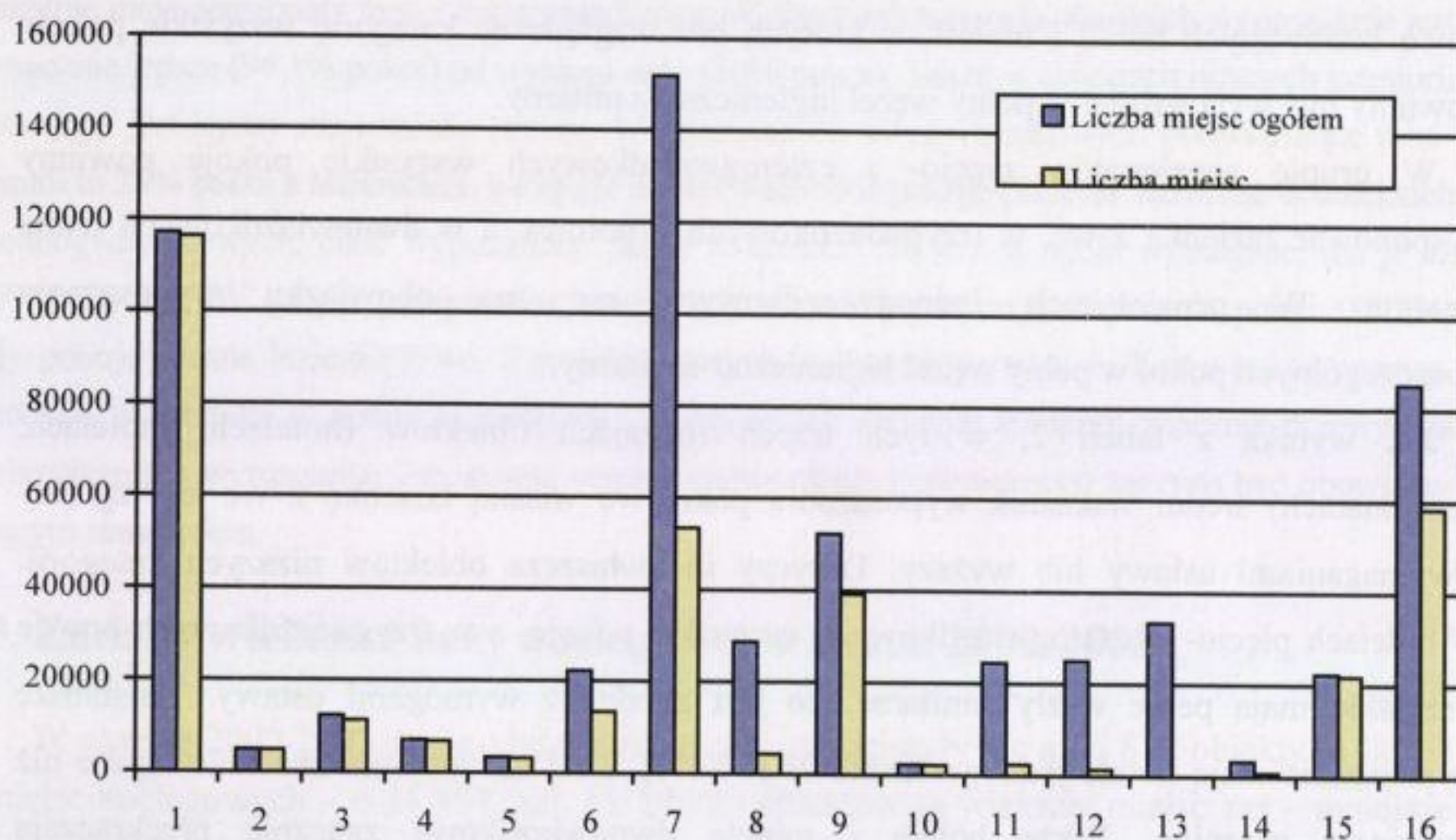
Tabela 1. Hotele według kategorii w 2003 roku

Kategoria	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Polska	1 155	117 138
*****	8	3 324
****	51	11 321
***	380	48 674
**	367	28 854
*	177	12 033
W trakcie kategoryzacji	172	12 932

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Hotele skategoryzowane, ośrodki wczasowe i obiekty *pozostałe niesklasyfikowane* zdecydowanie przodują w podaży usług noclegowych. Skupiają one łącznie 354 562 miejsca (59,4%), a więc stanowią ponad połowę potencjału recepcyjnego bazy noclegowej. Oferta pozostałych czternastu segmentów jest znacznie mniejsza. Około 8,8% udziału mają ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (52 391 miejsc), które w większości prowadzą działalność całoroczną (74,9% miejsc). Następne są pola biwakowe (33 343 miejsc; 5,6%), baza wyłącznie sezonowa. Inne zasoby są jeszcze mniejsze i także zróżnicowane. Schroniska młodzieżowe i kempingi (łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji), ośrodki kolonijne, zespoły domków turystycznych i zakłady uzdrowiskowe skupiają 3,1-5,0% miejsc. Zakłady uzdrowiskowe są bazą całoroczną; schroniska młodzieżowe udostępniają przez cały rok 46,6% obiektów i ponad połowę miejsc, a ośrodki kolonijne – 21,5% obiektów i 15,4% miejsc. Około 2% miejsc oferują pensjonaty i domy wycieczkowe (łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji). Prawie wszystkie pensjonaty i domy wycieczkowe (ponad 90%) czynne są cały rok. Poniżej 1% miejsc mają: motele (łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji), schroniska, domy pracy twórczej oraz ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. Motele, domy pracy twórczej i połowa schronisk są bazą całoroczną, a ośrodki – w większości sezonową. Działalność całoroczną prowadzi co dziesiąty kemping i zespół ogólnodostępnych domków turystycznych.

Rys. 3. Liczba miejsc całorocznych w 2003 roku według rodzajów obiektów

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, Kraków.

Inne dane o zasobach kempingowych podaje Polska Federacja Campingu i Caravaningu⁵, według której w 2003 roku w Polsce działało 238 kempingów, oferujących 61 400 miejsc. Jest dość istotna różnica między danymi GUS a rzeczywistymi zasobami, ponieważ liczba kempingów jest prawie dwukrotnie, a liczba miejsc ponad dwukrotnie większa, niż wykazuje GUS. Przeważają kempingi czynne sezonowo: przez 4-6 miesięcy działa 77,3%, a przez 1-3 miesięcy – 11,3% obiektów. Całoroczne usługi oferuje 7,1% kempingów, a przez większą część roku (7-11 miesięcy) – 4,2%.

2. Wyposażenie hoteli, moteli i pensjonatów w urządzenia higieniczno-sanitarne

Wymagania w tym zakresie regulowane są przepisami rozporządzenia do ustawy o usługach turystycznych⁶. Zgodnie z nimi, w hotelach i motelach trzy-, cztero- i pięciogwiazdkowych wszystkie pokoje powinny mieć pełny węzeł higieniczno-sanitarny

⁵ Baza campingowa w Polsce w latach 2001-2003. Polska Federacja Campingu i Caravaningu Warszawa 2003.

⁶ Dz.U. 2001 nr 66, ze zmianami; Dz. U. 2002 nr 14.

(łazienka z wc), w dwugwiazdkowych – połowa pokoi, w hotelach jednogwiazdkowych – jedna czwarta, a w motelach – 10%. Bardziej rygorystyczne są wymagania w stosunku do nowo budowanych hoteli i moteli, w których bez względu na kategorię wszystkie pokoje powinny być wyposażone w pełny węzeł higieniczno-sanitarny.

W grupie pensjonatów pięcio- i czterogwiazdkowych wszystkie pokoje powinny dysponować łazienką z wc, w trzygwiazdkowych – połowa, a w dwugwiazdkowych jedna czwarta. W pensjonatach jednogwiazdkowych nie ma obowiązku wyposażania poszczególnych pokoi w pełny węzeł higieniczno-sanitarny.

Jak wynika z tabeli 2, w tych trzech rodzajach obiektów (hotelach, motelach, pensjonatach) średni wskaźnik wyposażenia pokoi we własną łazienkę z wc jest zgodny z wymaganiami ustawy lub wyższy. Dotyczy to zwłaszcza obiektów niższych kategorii. W hotelach pięcio- i czterogwiazdkowych wszystkie pokoje, a w trzygwiazdkowych prawie wszystkie mają pełne węzły sanitarne, co jest zgodne z wymogami ustawy. Najsłabsze wyposażenie mają hotele jednogwiazdkowe (70,6%), ale i tak jest ono znacznie lepsze niż wymagają przepisy. Także hotele i motele dwugwiazdkowe znacznie przekraczają obowiązujące wymagania.

Jeśli chodzi o hotele starające się o nadanie kategorii, średni wskaźnik wyposażenia pokoi w łazienki (86,2%) świadczy, że znaczna ich część spełnia w tym zakresie normy dla obiektów dwugwiazdkowych (minimum 50% pokoi). Standard higieniczno-sanitarny moteli starających się o kategorię jest porównywalny z wymaganiami wobec obiektów dwugwiazdkowych.

Tabela 2. Wyposażenie pokoi w hotelach, motelach i pensjonatach w pełne węzły higieniczno-sanitarne, w 2003 roku

Rodzaje obiektów	Odsetek pokoi z własną łazienką i wc według kategorii obiektów					
	5*	4*	3*	2*	1*	Obiekty w trakcie kategoryzacji
Hotele	100,0	100,0	99,4	93,9	70,6	86,2
Motele	-	-	98,0	91,1	79,5	86,8
Pensjonaty	100,0	92,1	94,1	92,2	69,9	82,3

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS.

Kompletem pokoi z własną łazienką dysponuje jedyny działający w Polsce pensjonat pięciogwiazdkowy. Pięć czterogwiazdkowych ma ponad 90% pokoi o takim standardzie. Podobne wyposażenie mają pensjonaty trzy- i dwugwiazdkowe. W obiektach trzygwiazdkowych wyposażenie jest znacznie lepsze (94,1% pokoi) od wymaganego (50% pokoi). Także w obiektach niższych kategorii standard jest lepszy niż ustalone normy. W pensjonatach dwugwiazdkowych obowiązujące minimum to 25% pokoi z łazienkami, a mają je prawie wszystkie pokoje (92,2%). Również w obiektach jednogwiazdkowych, choć wyposażenie pokoi w łazienki nie jest w ogóle wymagane, ma je aż 69,9% pokoi. W grupie pensjonatów starających się o kategoryzację większość pokoi (82,3%) dysponuje własną łazienką z wc. Z przedstawionych tu danych wynika, że liczba pokoi wyposażonych w łazienkę w hotelach, motelach i pensjonatach niższych kategorii znacznie przewyższa obowiązujące wymagania, i że wysoki stopień wyposażenia higienicznego zaczyna być obowiązującym standardem.

3. Zmiany wielkości bazy noclegowej w latach 2002-2003

W okresie 2002-2003 zasoby bazy noclegowej zmniejszyły się aż o 832 obiekty, a liczba miejsc noclegowych – o 14 454 (zał. 1). Ubytki obiektów są większe, miejsc zaś – mniejsze niż w latach 2001-2002. Zmiany te są w znacznym stopniu spowodowane przez rezygnację GUS z prowadzenia statystyki kwater agroturystycznych, których zasoby w 2002 roku wynosiły 898 obiektów i 9,6 tys. miejsc. Wpłynęła także na te zmiany likwidacja części bazy.

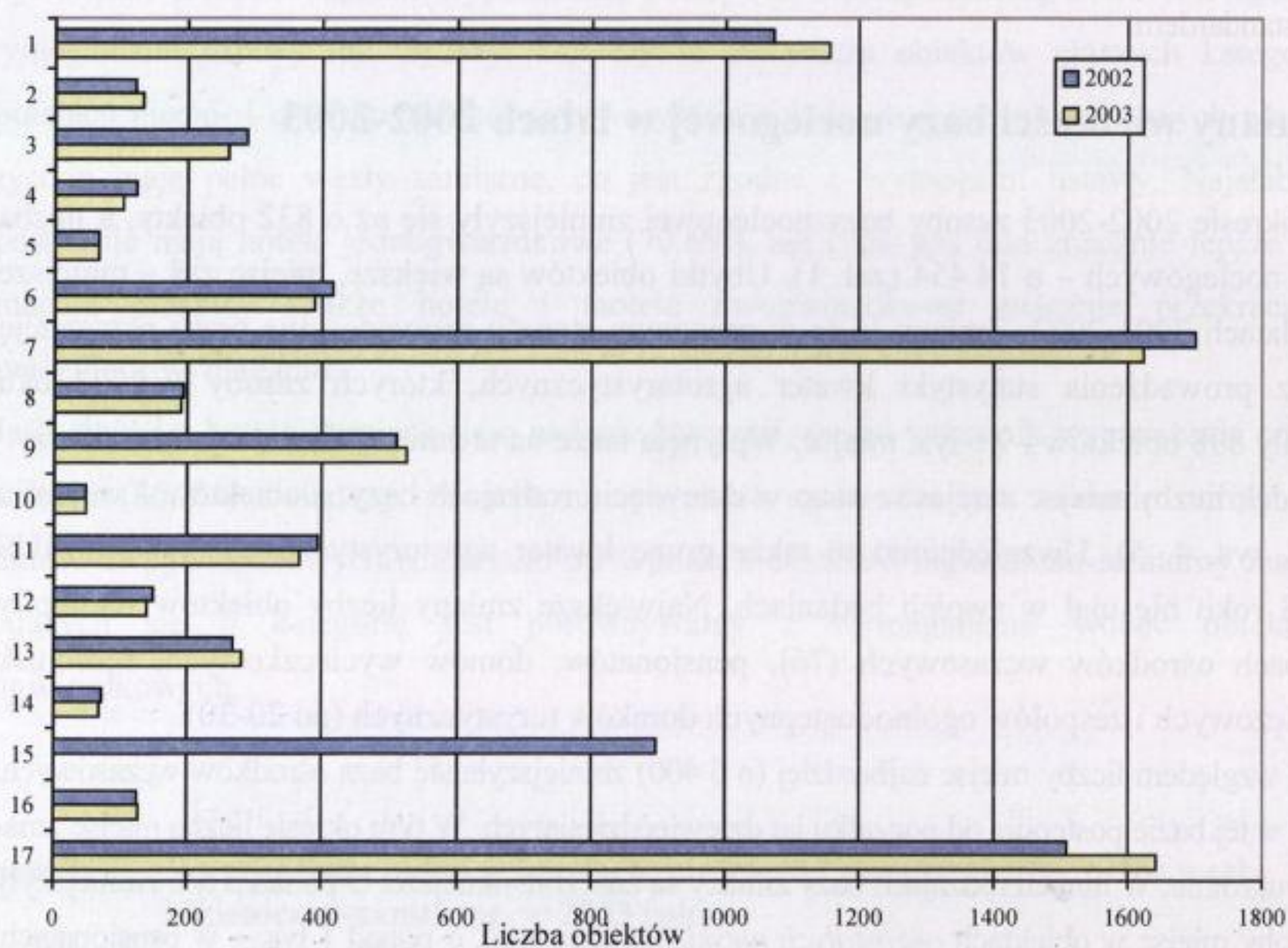
Spadek liczby miejsc zarejestrowano w dziewięciu rodzajach bazy, a obiektów – w ośmiu (zał. 1, rys. 4, 5). Uwzględniono tu także grupę kwater agroturystycznych, których GUS w 2003 roku nie ujął w swoich badaniach. Największe zmiany liczby obiektów wystąpiły w grupach ośrodków wczasowych (76), pensjonatów, domów wycieczkowych, schronisk młodzieżowych i zespołów ogólnodostępnych domków turystycznych (po 20-30).

Pod względem liczby miejsc najbardziej (o 6 400) zmniejszyła się baza ośrodków wczasowych. Ubytki w tej bazie postępują od początku lat dziewięćdziesiątych. W tym okresie liczba miejsc zmalała dwukrotnie. W innych rodzajach bazy zmiany są znacznie mniejsze. O ponad 3 tys. zmniejszyły się zasoby miejsc w obiektach *pozostałych niesklasyfikowanych*, o ponad 1 tys. – w pensjonatach, domach wycieczkowych, zakładach uzdrowiskowych, o prawie 1 tys. – na kempingach. Zmiany te są mniejsze albo podobne (pensjonaty) jak w 2002 roku. Powodem tych zmian mogą być: likwidacja obiektów; podniesienie standardu kosztem liczby pokoi noclegowych; zmiany w zaszeregowaniu obiektów, np. przekształcenie ośrodków wczasowych w szkoleniowo-wypoczynkowe; przejście obiektów mających dotąd kategorię do grupy niesklasyfikowanych lub odwrotnie.

Wzrost zarejestrowano w pięciu rodzajach bazy, ale są to zmiany bardzo zróżnicowane. Najbardziej wzrosły zasoby hoteli: o 84 obiekty i 7 845 miejsc. Te liczby obejmują także obiekty starające się o przyznanie kategorii. Zmieniła się struktura kategoryzacyjna hoteli. Zwiększyły się zasoby obiektów w kategoriach od dwu- do pięciogwiazdkowej. Najbardziej, bo o 57 obiektów wzrosła grupa hoteli dwugwiazdkowych. Przybyły 2 obiekty

pięciogwiazdkowe, 7 czterogwiazdkowych i 11 trzygwiazdkowych, a zmniejszyły się zasoby hoteli jednogwiazdkowych (o 20). Jest to skutek prowadzonej kategoryzacji oraz nowych inwestycji. Ponadto na przyznanie kategorii czekają 172 obiekty. Inne rodzaje bazy: motele, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, pola biwakowe, wzbogaciły się o kilkanaście obiektów, a baza noclegowa w uzdrowiskach – o 2 obiekty. Nie zmieniły się zasoby schronisk i domów pracy twórczej. Pod względem liczby miejsc wyróżniają się ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, których oferta wzrosła o 957 miejsc. Dwukrotnie mniej miejsc przybyło w motelach. Zmiany te, zarówno w kategoriach wzrostu, jak i spadku, wskazują na pewną stabilizację rozwoju, ale dopiero następne lata wykażą, czy jest to proces stały.

Rys. 4. Zmiany liczby obiektów noclegowych w latach 2002-2003

Uwaga: W latach 2002 i 2003 liczba hoteli obejmuje też obiekty w trakcie kategoryzacji.

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-kwatery agroturystyczne, 16-zakłady uzdrowiskowe, 17-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, Kraków.

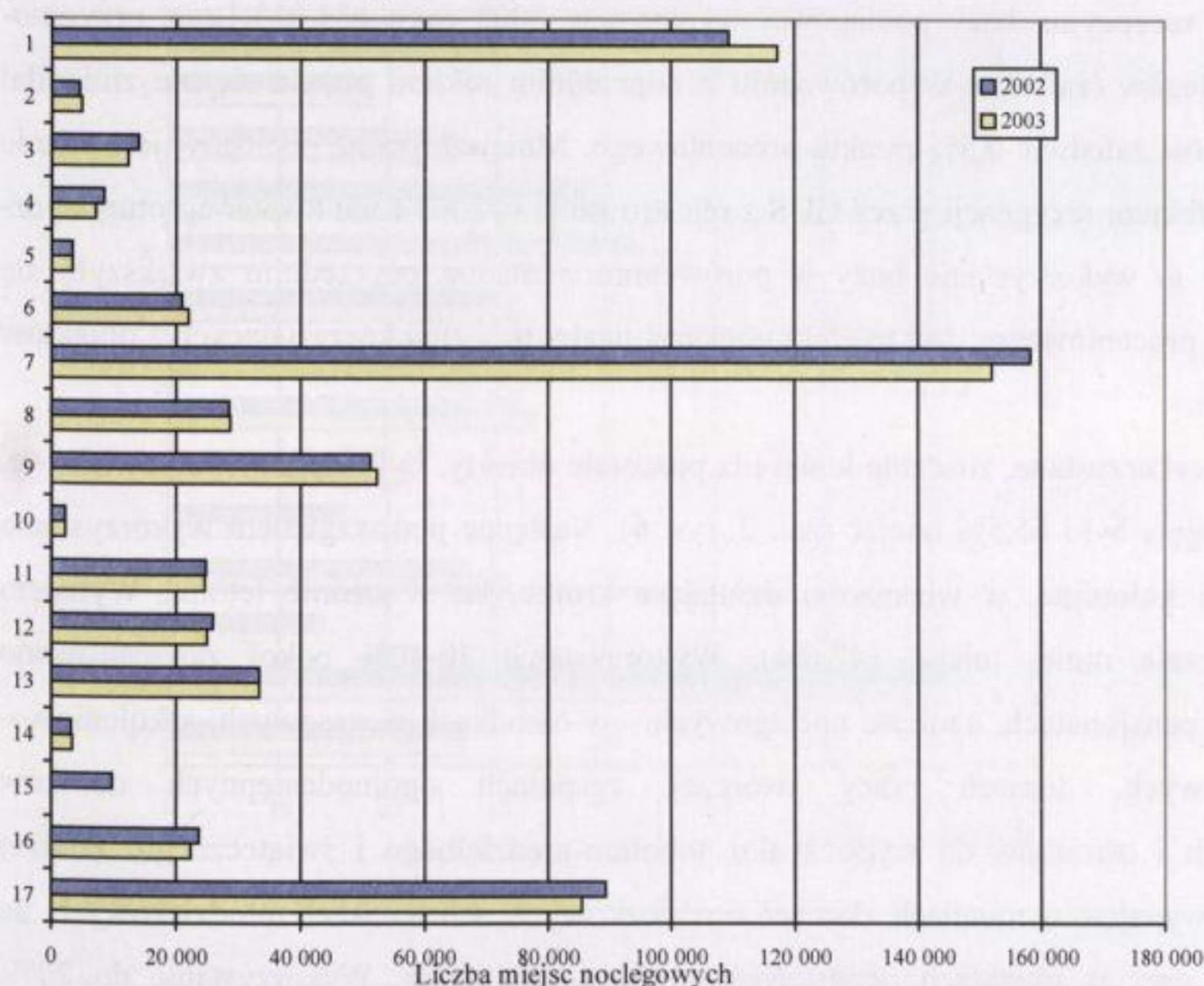
3.1. Baza całoroczna

Baza całoroczna zwiększyła się w latach 2002-2003 o 4 835 miejsc, co oznacza wzrost o 1,4 punktu procentowego, dwukrotnie większy niż w 2002 roku. Najwięcej miejsc: 7 395,

przybyło w hotelach (łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji). Hotele są w całości bazą całoroczną, ale zmiana struktury użytkowania widoczna jest też w bazie ośrodków wczasowych, które w zdecydowanej większości są jeszcze obiektami działającymi sezonowo, oraz w grupie ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (zał. 1). W pierwszej grupie liczba miejsc wzrosła o 4 100, mimo zmniejszenia się zasobów ogółem, co może świadczyć o procesie przystosowywania części ośrodków do działalności całorocznej. Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, w których przybyło 3 145 miejsc, oferują już 74,9% miejsc całorocznych. Miejsc tych przybyło także w bazie moteli, schronisk młodzieżowych, ośrodków kolonijnych, domów pracy twórczej, kempingów oraz ośrodków do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

W pięciu rodzajach bazy zmniejszyła się liczba miejsc całorocznych. Najwięcej: 4 952 miejsc, ubyło w obiektach *pozostałych niesklasyfikowanych*, a następnie w pensjonatach (1 538) i zakładach uzdrowiskowych (1 106). W tych grupach obiektów także ubyły przede wszystkim miejsca całoroczne.

Rys. 5. Zmiany liczby miejsc noclegowych w latach 2002-2003

Uwaga: W 2002 roku liczba miejsc w hotelach obejmuje także obiekty w trakcie kategoryzacji.

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-kwatery agroturystyczne, 16-zakłady uzdrowiskowe, 17-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, Kraków.

4. Wykorzystanie bazy noclegowej

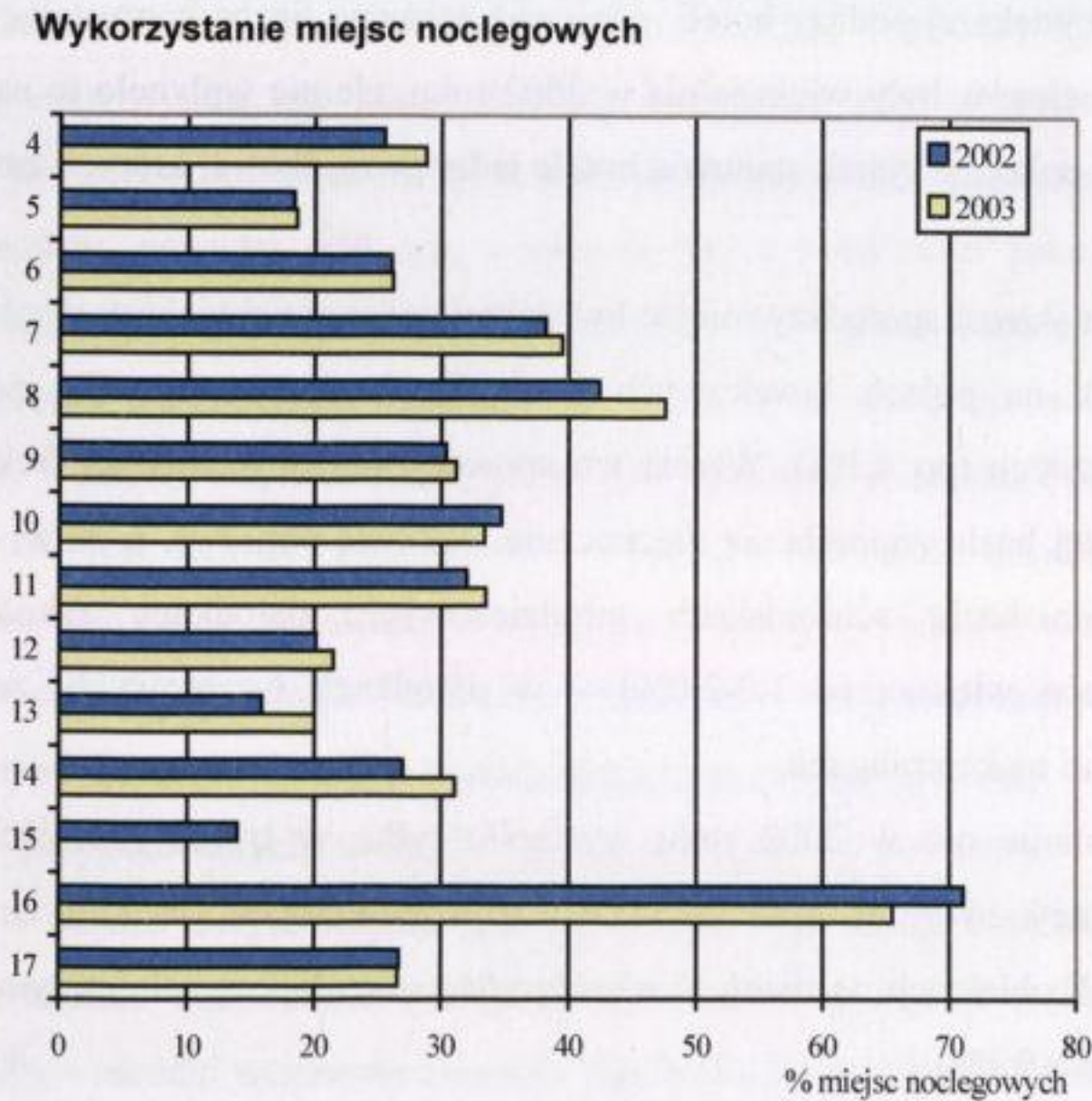
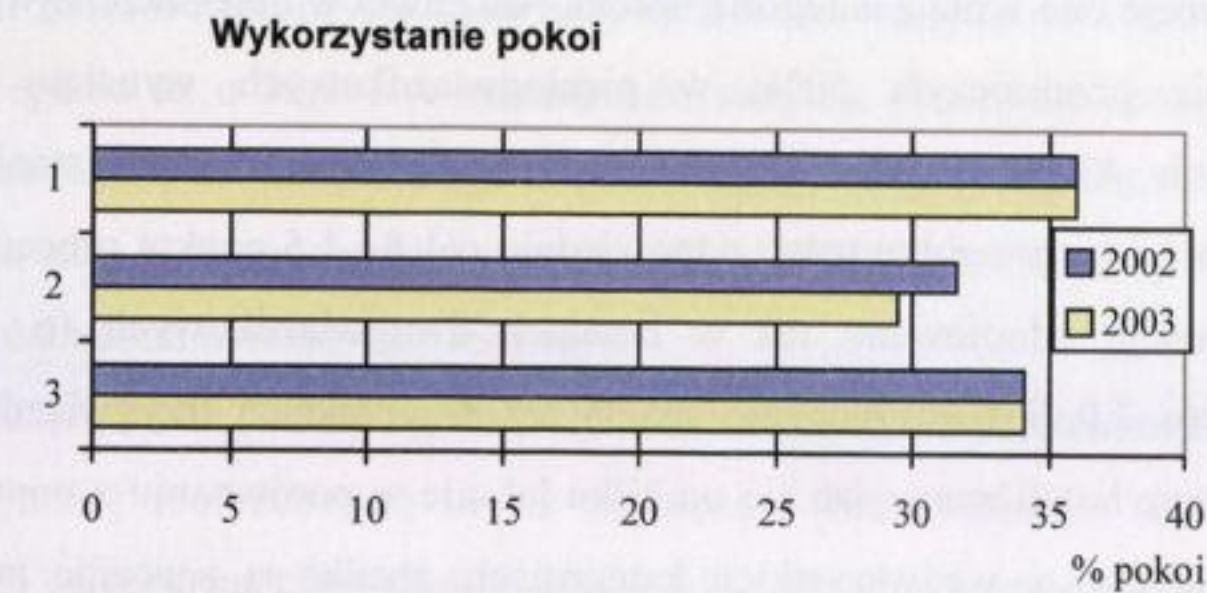
Zdolność recepcyjną lub obsługową obiektu noclegowego określa nominalna liczba pokoi (dla hoteli, moteli, pensjonatów) lub nominalna liczba miejsc noclegowych (dla pozostałych rodzajów obiektów). Jest to suma pokoi lub miejsc noclegowych przygotowanych w każdym dniu działalności obiektu, innymi słowy – liczba oferowanych miejsc noclegowych lub pokoi pomnożona przez liczbę dni, w których obiekt działał⁷. W dotychczasowej sprawozdawczości statystycznej stosowano pojęcie „nominalna liczba noclegów”; w 2001 roku wprowadzono termin „nominalna liczba miejsc noclegowych”, który jak wynika z instrukcji do arkusza KT-1a, jest tożsamy z poprzednio używanym pojęciem. W tym opracowaniu oba terminy stosuje się zamiennie. Wykorzystanie bazy (pokoi, miejsc noclegowych) jest to stosunek wynajętych pokoi lub miejsc noclegowych w każdym dniu działalności obiektu do nominalnej liczby pokoi lub noclegów (miejsc noclegowych). Wykorzystanie określane jest w procentach.

Zdolność recepcyjna bazy noclegowej wyniosła w 2003 roku 134 913,1 tys. przygotowanych noclegów (zał. 3) i w porównaniu z poprzednim rokiem prawie się nie zmieniła: spadek wyniósł zaledwie 0,3% punktu procentowego. Mniejsza podaż noclegów jest przede wszystkim efektem rezygnacji przez GUS z rejestrowania w 2003 roku kwater agroturystycznych. Mimo to wykorzystanie bazy w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się o 0,7 punktu procentowego,. Jest to efekt większej liczby turystów korzystających z obiektów noclegowych.

Najlepiej wykorzystane, znacznie lepiej niż pozostałe obiekty, były zakłady uzdrowiskowe, w których zajęte było 65,5% miejsc (zał. 2, rys. 6). Następne pod względem wykorzystania były ośrodki kolonijne, w większości działające krótko, bo w sezonie letnim. Wynajęto w nich znacznie mniej miejsc (47,6%). Wykorzystanie 30-40% pokoi zarejestrowano w hotelach i pensjonatach, a miejsc noclegowych – w ośrodkach wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych, domach pracy twórczej, zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych i ośrodków do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. Poniżej 30% miejsc wynajęto w motelach, domach wycieczkowych, schroniskach młodzieżowych, na kempingach oraz w obiektach *pozostałych niesklasyfikowanych*. Wykorzystanie do 20%, a więc bardzo słabe, miały schroniska i pola biwakowe.

⁷ Objaśnienia do arkuszy statystycznych KT-1 i KT-1a.

Rys. 6. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej poszczególnych rodzajów obiektów noclegowych w latach 2002 i 2003

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5 -schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-kwatery agroturystyczne, 16-zakłady uzdrowiskowe, 17-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Większe niż w poprzednim roku lub takie samo wykorzystanie odnotowano w większości obiektów (zał. 2, rys. 6). Nie zmieniło się ono w hotelach i pensjonatach, gdzie wyniosło odpowiednio 36,0% i 34,1% wynajętych pokoi. Najlepsze wykorzystanie mają hotele wyższych kategorii: maleje ono wraz z kategorią hotelu. Ale nawet w obiektach najwyższych kategorii sprzedaż nie przekroczyła 50%: w pięciogwiazdkowych wynajęto 49,5%, a w czterogwiazdkowych 43,3% pokoi. W obu tych kategoriach wykorzystanie było nieznacznie mniejsze niż w poprzednim roku: odpowiednio o 1,8 i 1,5 punktu procentowego (pp). Mniejszą frekwencję odnotowano też w hotelach dwugwiazdkowych (o 1,5 pp) i jednogwiazdkowych (o 2,0 pp); nieznacznie spadła też w obiektach trzygwiazdkowych (o 0,8 pp). Wykorzystanie hoteli zmniejsza się od kilku lat, ale w porównaniu z poprzednim rokiem, w którym było gorsze we wszystkich kategoriach, spadki są znacznie mniejsze, a w dwóch kategoriach wykorzystanie się poprawiło. Można przypuszczać, że mniejsze wykorzystanie to efekt większej podaży hoteli, ponieważ zarówno liczba korzystających, jak i liczba udzielonych noclegów były większe niż w 2002 roku, ale nie wpłynęło to na wzrost wskaźnika wynajętych pokoi. Wyjątek stanowią hotele jednogwiazdkowe, których zasoby się zmniejszyły.

W innych obiektach wzrost sprzedaży miejsc był zróżnicowany: największy w ośrodkach kolonijnych (o 5,2%), na polach biwakowych i ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego (po 4,1%). Wzrost ten spowodowany był większą frekwencją, gdyż podaż miejsc w tej bazie zmieniła się nieznacznie. Niedużą poprawę, o mniej niż 1%, odnotowano w schroniskach, schroniskach młodzieżowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych; nieco większą (o 1,0-2,0%) – w ośrodkach wczasowych, zespołach domków turystycznych i na kempingach.

Mniejsze wykorzystanie niż w 2002 roku wystąpiło tylko w trzech rodzajach bazy: motelach, domach pracy twórczej oraz zakładach uzdrowiskowych, w których spadło najbardziej (o 5,6%). W obiektach *pozostałych niesklasyfikowanych* pozostało na tym samym poziomie (spadek tylko o 0,1%).

4.1. Sezonowość wykorzystania bazy noclegowej

Wykorzystanie bazy w ciągu roku charakteryzowało się dużymi wahaniami. Decydował o tym zarówno popyt, jak i nominalna podaż noclegów: najmniejsza w styczniu, lutym i listopadzie. W każdym z tych miesięcy nie przekraczała ona 9 mln noclegów (zał. 3, rys. 7). Wyraźny wzrost podaży noclegów wystąpił w maju: o około 24% w porównaniu z kwietniem,

a jeszcze większy, około 38-procentowy, zanotowano się między czerwcem a lipcem. Podaż osiągnęła szczyt w lipcu i sierpniu: wówczas baza oferowała prawie po 18 mln noclegów, co stanowiło łącznie 26,3% rocznej oferty. Pod koniec okresu letniego podaż spadła. Już w sierpniu zdolność recepcyjna całej bazy była nieco mniejsza (o 248,9 tys. noclegów), a we wrześniu spadła aż o 30,3% w stosunku do sierpnia. Poza tym okresem przestały działać obiekty sezonowe, co skutkowało jeszcze mniejszą ofertą. W miesiącach zimowych zdolność recepcyjna bazy była podobna lub większa niż w 2002 roku. Świadczy to o zmianie struktury bazy: wzrósł udział obiektów całorocznych.

Na zróżnicowanie podaży ogólnej wpływa zdolność recepcyjna poszczególnych rodzajów bazy. Najmniej zróżnicowaną ofertą miesięczną charakteryzują się obiekty prowadzące działalność całoroczną, choć i tutaj widoczna jest niewielka sezonowość podaży. W hotelach przez większość miesięcy (11) liczba przygotowanych noclegów wynosi 3,3-3,5 mln, a w motelach 130-150 tys. Stabilną ofertę całoroczną przedstawiają pensjonaty: przez większość roku wynosi ona ponad 300 tys. noclegów; tylko w lutym, marcu, listopadzie i grudniu jest nieco mniejsza. W tych samych okresach zróżnicowana jest podaż w bazie uzdrowiskowej: powyżej 600 tys. noclegów przez większość roku, powyżej 500 tys. w miesiącach zimowych. W bazie o przewadze lub dużym udziale miejsc sezonowych, różnica między najmniejszą wartością, która na ogół występuje w jednym z miesięcy zimowych, a najwyższą w okresie letnim jest znacznie większa. Podaż letnia ośrodków wczasowych jest prawie czterokrotnie większa, schronisk młodzieżowych – ponad dwukrotnie, ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych i obiektów niesklasyfikowanych – prawie dwukrotnie. W innych obiektach, zwłaszcza o dużym udziale zasobów sezonowych lub wyłącznie sezonowych, oferta podaży letniej jest kilkadziesiąt razy większa.

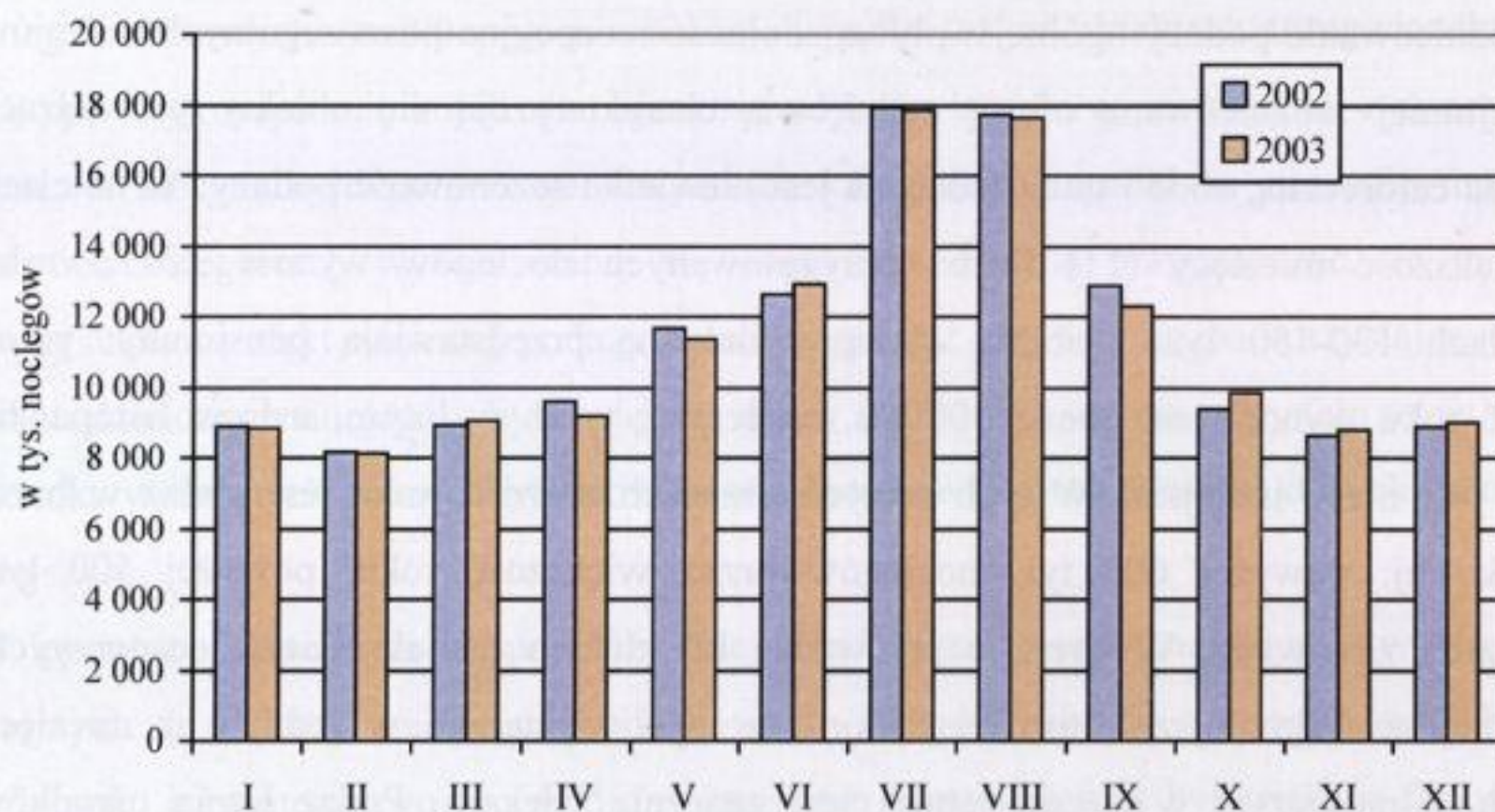
Liczba przygotowanych noclegów spada na ogół we wrześniu, i są to zmiany dość znaczne. W bardzo dużym stopniu (prawie o 80%) ograniczają działalność pola biwakowe, ponad trzykrotnie zmniejszają ofertę ośrodki kolonijne, ponad dwukrotnie – kempingi, o około 40% – ośrodki wczasowe i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych.

W niewielkim stopniu zmniejsza się zdolność obsługowa zakładów uzdrowiskowych (o ok. 4%), pensjonatów (6%), znacznie zaś bardziej – ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (20%) i bazy niesklasyfikowanej (23%). Spadek podaży miejsc noclegowych we wrześniu powoduje, że w większości rodzajów bazy oferta jest mniejsza niż w czerwcu.

Średnie roczne wykorzystanie całej bazy wskazuje, że najwyższą sprzedaż miejsc rejestruje się w zasadniczym okresie urlopowym, w lipcu i w sierpniu: odpowiednio 48,4%

i 46,9%, i są to jedyne miesiące, w których przekracza ona 40% (zał. 3, rys. 8). Poza tym okresem, przez większość roku frekwencja jest mniejsza: w maju, czerwcu, wrześniu i październiku wykorzystanie wynosi ponad 30%, a w pozostałych miesiącach ponad 20%. W maju widać wyraźny wzrost wykorzystania w porównaniu z kwietniem (o 9,1%), co można wiązać z liczniejszymi wyjazdami turystycznymi, zwłaszcza w czasie długiego weekendu.

Rys. 7. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej według miesięcy w latach 2002 i 2003

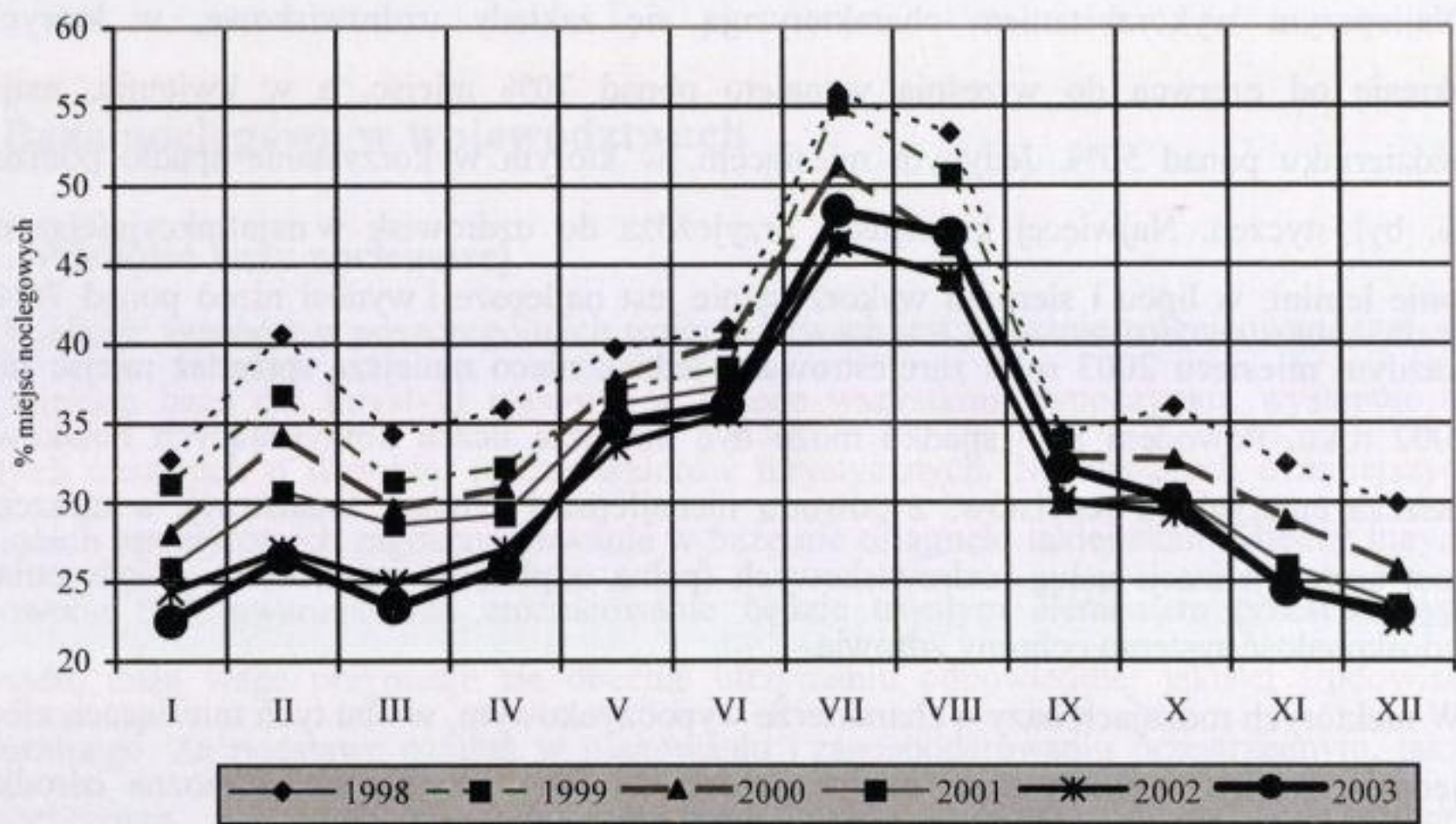
Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Wykorzystanie bazy, nie tylko średnioroczne, ale i w poszczególnych miesiącach, od kilku lat malało. W 2003 roku spadek wykorzystania ogółem został zahamowany; odnotowano nawet niewielki wzrost: o 0,7 punktu procentowego. Na rysunku 8 przedstawiono przebieg tego zjawiska w latach 1998-2003.

Największe spadki między skrajnymi latami, o ponad 10%, widoczne są w miesiącach ferii (luty), a o około 10% – w czasie urlopów letnich (lipiec, sierpień). W ostatnich dwóch latach w okresie letnim wynajęto mniej niż połowę miejsc; w latach poprzednich wykorzystanie było większe. Najmniejsze zmiany zarejestrowano w maju, czerwcu i wrześniu. Należy zaznaczyć, że wskaźniki odnoszą się do niejednakowej struktury bazy, gdyż od 2000 roku nie są już ujmowane pokoje gościnne; mimo to spadek jest niewątpliwy. Porównywalne są zasoby z lat 1998 i 1999 oraz 2000, 2001 i 2002. W obu okresach zarejestrowano mniejsze

wykorzystanie miesięczne. W roku 2003, mimo że zasoby nie obejmowały już kwater agroturystycznych, wykorzystanie przez większość czasu było wyższe niż w 2002 roku.

Rys. 8. Miesięczne wykorzystanie miejsc noclegowych w latach 1998-2003

Uwaga: Dla X, XI, XII 1999 r. brak danych.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Te ogólne tendencje potwierdza przebieg miesięcznego wykorzystania poszczególnych rodzajów bazy (zał. 3). Dla zdecydowanej większości okresem szczytowym jest lipiec-sierpień. Ale w hotelach wynajęto najwięcej pokoi w innych miesiącach: czerwcu (42,7%) i wrześniu (46,0%). W okresie urlopowym (lipiec, sierpień), kiedy przeważają wyjazdy do miejscowości wypoczynkowych, sprzedaż jest nieco mniejsza. Poza lipcem, kiedy wykorzystanie wyniosło mniej niż 40%, w okresie maj-październik było ono wyższe niż 40%. Miesiącami o najmniejszej frekwencji są styczeń, luty i grudzień; wykorzystanie jest wtedy mniejsze niż 30%. Podobnie kształtuje się wykorzystanie moteli, które ponadto charakteryzują się stabilnym, ponad 30-procentowym wykorzystaniem od kwietnia do października. W pozostałych miesiącach sprzedaż, podobnie jak w hotelach, jest najmniejsza (poniżej 30%). W schroniskach młodzieżowych największą frekwencję notuje się w maju i czerwcu, miesiącach wycieczek szkolnych. Przez większość roku w schroniskach zajęte było mniej niż 30%, a nawet mniej niż 20% miejsc.

W pozostałych rodzajach obiektów szczyt wykorzystania przypada na lipiec i sierpień, co związane jest przede wszystkim z nasileniem się wyjazdów wypoczynkowych Polaków (zał. 3). W obiektach tych (poza bazą uzdrowiskową, pensjonatami i domami pracy twórczej), wynajęto mniej miejsc w sierpniu, co świadczy, że popularniejszym miesiącem urlopowym jest lipiec.

Najlepszym wykorzystaniem charakteryzują się zakłady uzdrowiskowe, w których w okresie od czerwca do września wynajęto ponad 70% miejsc, a w kwietniu, maju i październiku ponad 50%. Jedynym miesiącem, w którym wykorzystanie spadło poniżej 50%, był styczeń. Najwięcej kuracjuszy przyjeżdża do uzdrowisk w najatrakcyjniejszym sezonie letnim: w lipcu i sierpniu wykorzystanie jest najlepsze i wynosi nieco ponad 76%. W każdym miesiącu 2003 roku zarejestrowano jednak nieco mniejszą sprzedaż miejsc niż w 2002 roku. Powodem tego spadku może być mniejsza liczba korzystających Polaków, zwłaszcza emerytów i rencistów, z powodu nienajlepszej sytuacji finansowej, a zarazem wzrost komercjalizacji usług uzdrowiskowych (pełna odpłatność za niektóre świadczenia) i niedoskonałość systemu ochrony zdrowia.

W niektórych rodzajach bazy o charakterze wypoczynkowym, w obu tych miesiącach albo w jednym z nich wykorzystanie miejsc przekracza 50%. Wymienić tu można ośrodki wczasowe, kolonijne, szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej i ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. W ośrodkach wczasowych w obu miesiącach sprzedano ponad 60% miejsc, a ośrodki kolonijne w sierpniu wykorzystane były w 70%. Mniejsze było wykorzystanie pensjonatów: średnio ponad 30%, chociaż w sierpniu przekroczyło 50%; jeszcze mniejsze (ok. 20%) – schronisk młodzieżowych, kempingów, pól biwakowych i bazy niesklasyfikowanej, a najslabsze – schronisk (mniej niż 20%). W 2003 roku większość obiektów była intensywniej wykorzystywana w sezonie letnim (lipiec, sierpień) niż w 2002 roku.

Po okresie letnim, we wrześniu, wykorzystanie wyraźnie spada: o ponad 10% w pensjonatach, domach wycieczkowych, schroniskach, schroniskach młodzieżowych, a w pozostałej bazie wypoczynkowej – o ponad 20%. Kolejną cechą charakterystyczną jest wzrost liczby wynajętych miejsc w maju, zarówno w trwałych, jak i sezonowych obiektach bazy o charakterze wypoczynkowym, na co wpływa majowy weekend. W okresie zimowo-wiosennym wykorzystanie jest mniejsze, w niektórych obiektach dość znacznie. Wyróżniającym się miesiącem jest wówczas luty: sprzedaż miejsc jest wtedy największa. Wiąże się to z wyjazdami na ferie dzieci i młodzieży, często z rodzicami. Należy przypomnieć, że w tym miesiącu zdolność recepcyjna bazy jest najmniejsza, co także może

wpływać na wielkość wskaźnika, korzystniejszą w porównaniu z innymi miesiącami zimowymi. Również w grudniu można zauważyć wzrost wykorzystania pensjonatów, schronisk, ośrodków wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych i domów pracy twórczej. Wynika to ze zmiany obyczajów: coraz więcej Polaków spędza Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok poza domem.

5. Baza noclegowa w województwach

5.1. Wielkość bazy noclegowej

Wielkość zasobów w poszczególnych województwach jest wyraźnie zróżnicowana (zał. 4). Największa baza dla turystyki masowej, a przede wszystkim wypoczynku, występuje na dużych obszarach o wysokiej randze walorów turystycznych. Na obszarach o mniejszych walorach turystycznych zagospodarowanie w bazę nie osiągnęło takiej skali. Między innymi z powodu tych uwarunkowań zróżnicowanie będzie trwałym elementem przestrzennym. Ponadto dużą wagę przypisuje się obecnie utrzymaniu odpowiedniej jakości środowiska naturalnego. Za podstawę działań w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, także turystycznym, przyjmuje się ład przestrzenny i zrównoważony rozwój⁸, co powinno eliminować nadmiar zagospodarowania w dużej skali. Ograniczeniem rozwoju turystyki pobytowej są też wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, jak parki krajobrazowe i narodowe, w których preferowane jest dopuszczanie turystyki kwalifikowanej.

Nie tylko w skali kraju, ale także wśród województw dysponujących atrakcyjnymi walorami turystycznymi występują wyraźne różnice pod względem wielkości bazy noclegowej. Najwięcej miejsc oferuje województwo zachodniopomorskie, które jako jedyne ma ich ponad 100 tys. (121 325). W kolejnym, pomorskim, jest tylko 87 026 miejsc. Oba te województwa oferują 34,9% ogółu miejsc. Następne, małopolskie, ma 65 074 miejsc, dolnośląskie – 49 590, a warmińsko-mazurskie, wielkopolskie, śląskie i kujawsko-pomorskie – jeszcze mniej (zał. 4, rys. 9). Województwa te, mimo znacznego potencjału walorów turystycznych, mają słabsze zagospodarowanie niż zachodniopomorskie i pomorskie, gdzie większość zasobów jest skupiona w niewielkiej przestrzennie strefie nadmorskiej (mapa 1). Najsłabsze zagospodarowanie mają: opolskie, w którym GUS wykazuje 6 981 miejsc, i świętokrzyskie z 8 478 miejscami. Są to jedyne województwa liczące mniej niż 10 tys. miejsc.

⁸ Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dz. U. 2003 nr 80.

Potentatem w podaży bazy wczasowej jest województwo zachodniopomorskie (55 580 miejsc); drugie, pomorskie, oferuje dużo mniejszą bazę (31 594 miejsc). W pierwszym znajduje się 36,6%, a w obu skupia się ponad połowa (57,4%) ogółu miejsc w ośrodkach wczasowych. Inne województwa o dużym potencjale walorów wypoczynkowych, jak dolnośląskie i małopolskie, oferują ponad dwukrotnie mniej miejsc niż pomorskie (zał. 4), a udział wielkopolskiego, warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego jest jeszcze mniejszy. Zachodniopomorskie przedstawia też szczególnie dużą ofertę kolonijną (15 652 miejsc), a wśród pozostałych województw wyróżnia się pomorskie, ale ze znacznie mniejszymi zasobami (5 946 miejsc). W obu tych województwach znajduje się aż 75,1% ogółu miejsc kolonijnych. Tak więc organizatorzy kolonii preferują nadmorski wypoczynek dzieci, co wystarczająco potwierdzają dane według województw, bez uwzględnienia szczegółowej lokalizacji bazy kolonijnej według gmin.

Poza bazą wczasową i kolonijną, województwa nadmorskie przedstawiają też dużą ofertę innych rodzajów bazy wypoczynkowej (zał. 4). W pomorskim znajdują się największe zasoby miejsc w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych, na polach biwakowych i kempingach; w zachodniopomorskim zaś – baza ogólnodostępnych domków turystycznych i zakładów uzdrowiskowych. W obu tych województwach ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe oferują 22,3%, ogólnodostępne domki turystyczne – 34,8%, kempingi – 43,6%, a pola biwakowe – 42,7% ogółu miejsc w tych rodzajach bazy. Przodującą pozycję tych województw pod względem zasobów bazy kempingowej potwierdzają dane Polskiej Federacji Campingu i Caravaningu⁹. W obu województwach występuje najwięcej tych obiektów; przeważają tam kempingi o pojemności 200-500 miejsc. Zasoby noclegowe zakładów uzdrowiskowych w zachodniopomorskim są największe w kraju i stanowią 41,6% miejsc ogółu tej bazy.

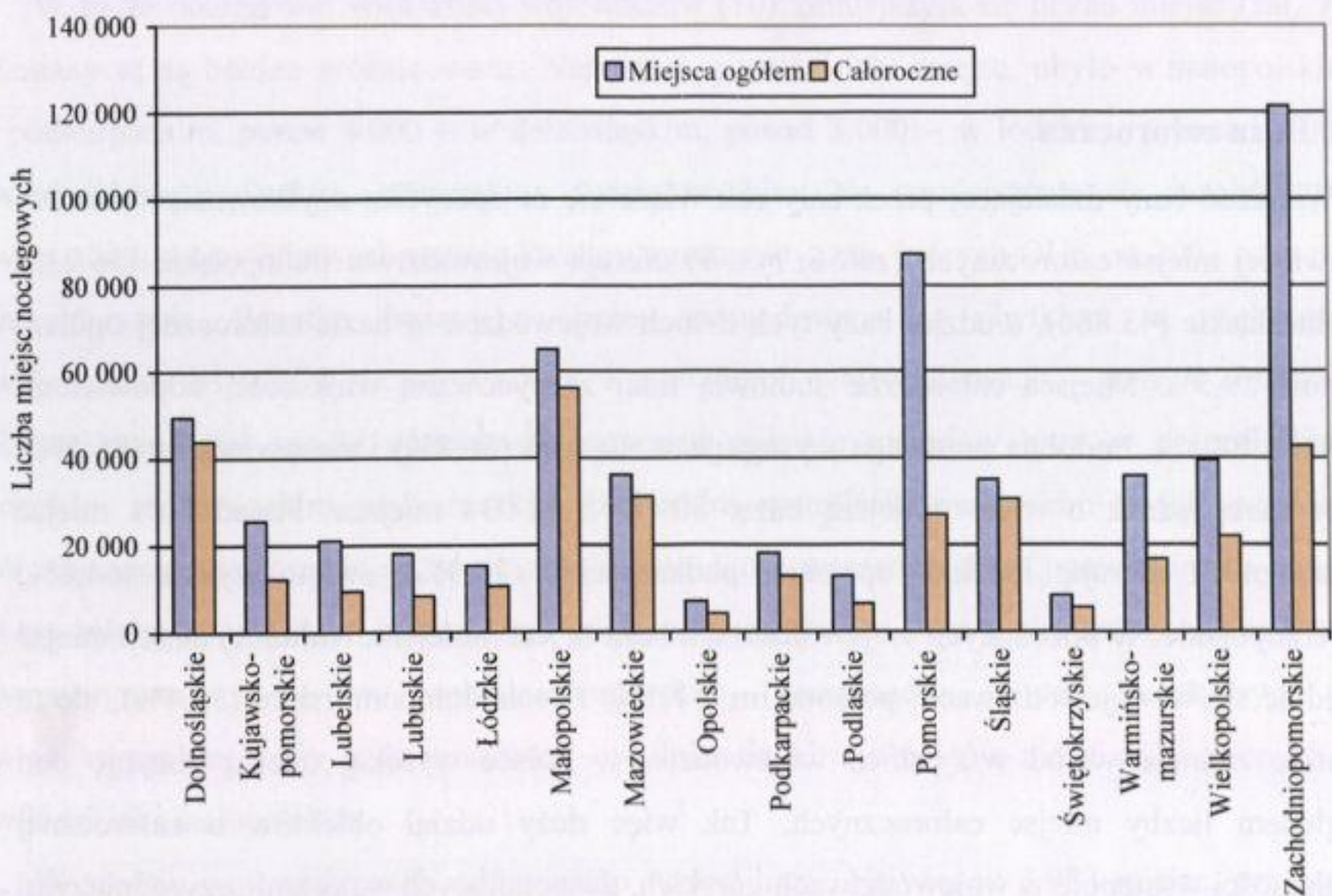
W strukturze bazy większości województw przewagę mają ośrodki wczasowe, hotele i obiekty *pozostałe niesklasyfikowane*. Jest ona podobna do struktury krajowej. W bazie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego zaznacza się wyraźna przewaga ośrodków wczasowych nad innymi obiektami. W zachodniopomorskim stanowią one aż 45,8% miejsc, w pomorskim – 36,3%, w kujawsko-pomorskim – 25,1%. W dolnośląskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, śląskim, świętokrzyskim i wielkopolskim najwięcej miejsc skupiają hotele.

Jedynym województwem, w którym hotele wyraźnie dominują, jest mazowieckie: miejsca w tej bazie stanowią tam ponad połowę zasobów noclegowych (56,4%). W województwie

⁹ *Baza campingowa w Polsce w latach 2001-2003*, op. cit.

działa 96 hoteli oraz 20 obiektów w trakcie kategoryzacji, których oferta (18 324 miejsc) jest największa spośród wszystkich województw. Obiekty starające się o nadanie kategorii liczą 2 154 miejsca. Łącznie baza ta obejmuje 116 obiektów i 20 478 miejsc (zał. 5). Więcej hoteli niż mazowieckie, ale o mniejszej ofercie miejsc (razem z tymi w trakcie kategoryzacji) mają województwa: dolnośląskie (156) i małopolskie (136); mniej, ale ponad 100 obiektów – śląskie i wielkopolskie. Województwa te przodują pod względem liczby miejsc. W mazowieckim działają największe hotele, o średniej pojemności około 190 miejsc. W pozostałych województwach hotele są mniejsze.

Rys. 9. Liczba miejsc ogółem i całorocznych w województwach w 2003 roku

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

W 2003 roku, podobnie jak w 2002, wszystkie kategorie hoteli występowały tylko w trzech województwach: mazowieckim, śląskim i pomorskim. Spośród ośmiu hoteli pięciogwiazdkowych, sześć działa w mazowieckim (w Warszawie); skupiają one 94,2% ogółu miejsc hotelowych o tym standardzie. Są to hotele liczące średnio około 340 pokoi. Województwo mazowieckie skupia także najwięcej miejsc hotelowych w kategoriach trzy- i jednogwiazdkowej, a w dwugwiazdkowych zasoby miejsc są podobne jak w dolnośląskim,

które liczy najwięcej miejsc w hotelach czterogwiazdkowych. Hotele takie nie występują w łódzkim, opolskim, podkarpackim i świętokrzyskim.

W 2003 roku procedurze kategoryzacyjnej poddały się 172 obiekty liczące 12 932 miejsca. Najwięcej obiektów wystąpiło o nadanie kategorii w województwie śląskim (29), dolnośląskim (27) i mazowieckim (20), po kilkanaście w małopolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim; w pozostałych było to po kilka obiektów. O przyznanie kategorii starają raczej małe obiekty: w dolnośląskim są to hotele liczące średnio około 40 pokoi, w mazowieckim – 50, a w śląskim – 30.

Prawie we wszystkich województwach znaczącym uzupełnieniem bazy są obiekty *pozostałe niesklasyfikowane*, które wśród zasobów wojewódzkich zajmują drugą albo trzecią pozycję.

5.2. Baza całoroczna

Wielkość bazy działającej przez cały rok wiąże się ze specyfiką użytkowania walorów. Najwięcej miejsc całorocznych (zał. 6, rys. 9) oferują województwa: małopolskie (56 233) i dolnośląskie (43 866), a udział bazy tych dwóch województw w bazie całorocznej ogółem wynosi 29,5%. Miejsca całoroczne stanowią tutaj zdecydowaną większość: odpowiednio 86,4% i 88,5%. Podobna przewaga występuje w śląskim (86,8%) i mazowieckim (85,5%), które mają jednak o wiele mniejszą bazę: 30 488 i 31 034 miejsca. Ponad 50% miejsc całorocznych oferują: łódzkie, opolskie, podkarpackie (70,9%), świętokrzyskie (64,8%) i wielkopolskie. W pozostałych województwach baza ta jest mniejsza. Najmniej takich miejsc znajduje się w województwach: pomorskim (31,1%) i zachodniopomorskim (35,4%), ale to ostatnie zajmuje wśród wszystkich województw w Polsce wysoką, trzecią pozycję pod względem liczby miejsc całorocznych. Tak więc duży udział obiektów o całorocznej działalności występuje w województwach górskich, dysponujących walorami przyrodniczymi użytkowymi turystycznie przez cały rok, i w mazowieckim, zwłaszcza w Warszawie, która jest ważnym celem całorocznej turystyki krajoznawczej oraz najważniejszym miejscem krajowej i międzynarodowej turystyki konferencyjnej i biznesowej.

W zdecydowanej większości województw (13) największą bazą całoroczną są hotele (razem z będącymi w trakcie kategoryzacji), których zdecydowana dominacja występuje w mazowieckim (66,0% miejsc) i warmińsko-mazurskim (48,2%). W innych województwach, w których przeważa baza hotelowa, udział tych miejsc wynosi ponad 30%. Tylko w lubelskim i podkarpackim największą bazą całoroczną są obiekty niesklasyfikowane,

a w zachodniopomorskim ośrodki wczasowe, których udział wynosi 32,6% miejsc całorocznych w województwie oraz – co należy podkreślić – 26,2% ogółu miejsc całorocznych w ośrodkach wczasowych w Polsce. W części województw, kolejną pozycję po hotelach zajmują obiekty niesklasyfikowane (lubuskie, mazowieckie, opolskie, podlaskie, śląskie). W innych – ośrodki wczasowe (dolnośląskie, małopolskie, pomorskie i zachodniopomorskie) i baza zakładów uzdrowiskowych (kujawsko-pomorskie). Gdzie indziej duży udział mają ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (łódzkie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie).

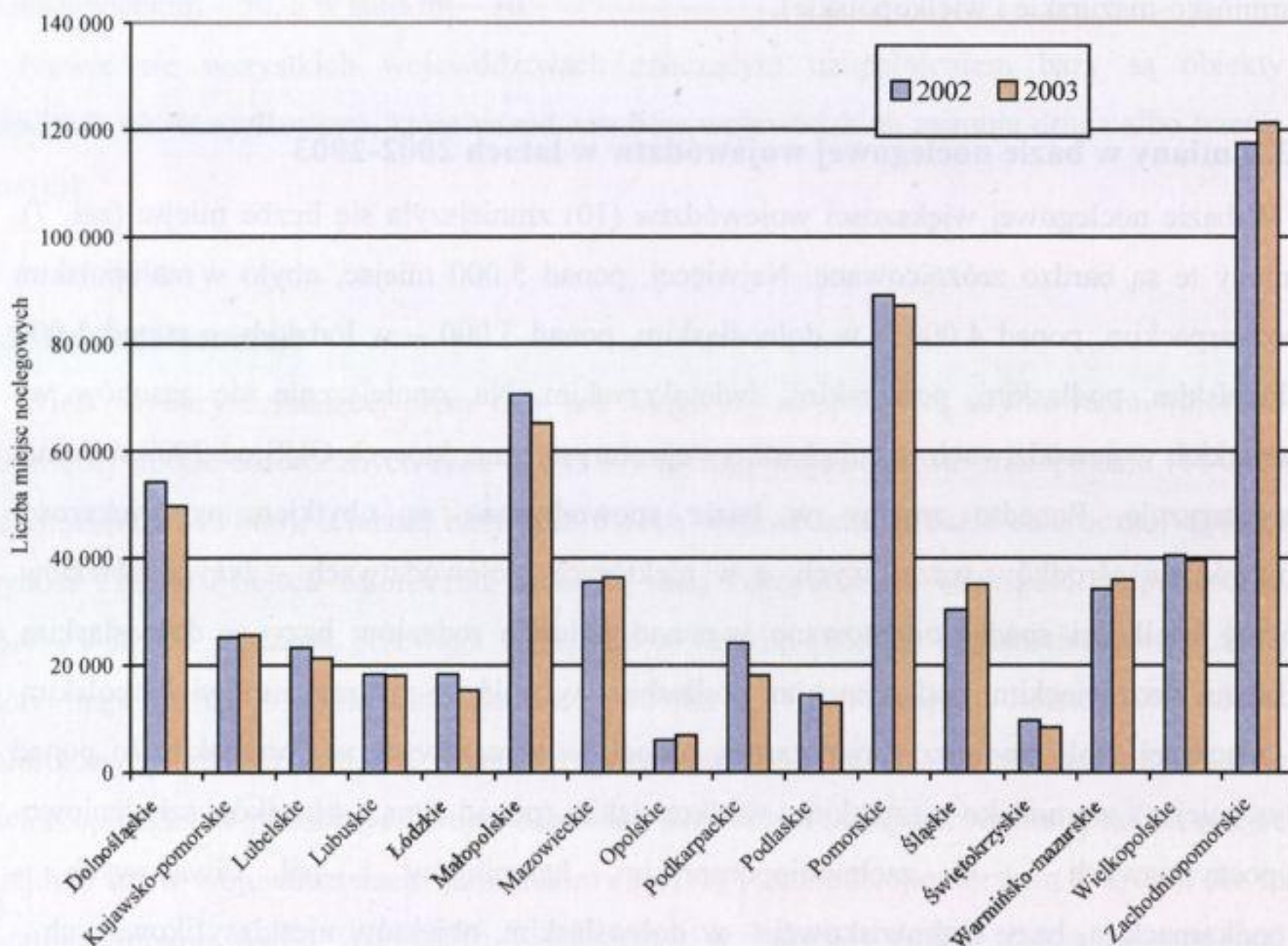
5.3. Zmiany w bazie noclegowej województw w latach 2002-2003

W bazie noclegowej większości województw (10) zmniejszyła się liczba miejsc (zał. 7). Zmiany te są bardzo zróżnicowane. Najwięcej, ponad 5 000 miejsc, ubyło w małopolskim i podkarpackim, ponad 4 000 – w dolnośląskim, ponad 3 000 – w łódzkim, a ponad 1 000 w lubelskim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim. Na zmniejszenie się zasobów we wszystkich województwach rzutują kwatery agroturystyczne, których GUS od 2003 roku nie inwentaryzuje. Ponadto zmiany w bazie spowodowane są ubytkiem w większości województw ośrodków wczasowych, a w niektórych województwach – *innych obiektów*. Różnej wielkości spadki odnotowano w ponad połowie rodzajów bazy w dolnośląskim, łódzkim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim. W znaczącej skali zmniejszyły się zasoby ośrodków wczasowych w pomorskim (o ponad 3 tys. miejsc), warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (ponad 1 tys.), ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych – w zachodniopomorskim, kempingów i pól biwakowych – w podkarpackim, bazy uzdrowiskowej – w dolnośląskim, obiektów niesklasyfikowanych – w łódzkim i małopolskim.

W sześciu województwach odnotowano wzrost bazy. Najwięcej: 3 983 miejsc, przybyło w zachodniopomorskim, najmniej: 309 – w kujawsko-pomorskim. W niektórych województwach wzrost liczebny poszczególnych rodzajów bazy był w znaczący (co najmniej o 1 000 miejsc). W kujawsko-pomorskim zwiększyła się baza ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych, w małopolskim – hoteli i ośrodków wczasowych, w śląskim – hoteli i obiektów niesklasyfikowanych, w warmińsko-mazurskim – schronisk młodzieżowych, w zachodniopomorskim – ośrodków kolonijnych, pól biwakowych i obiektów niesklasyfikowanych.

W większości województw zwiększyła się baza hotelowa: najbardziej, o ponad 1 000 miejsc, w małopolskim i śląskim; przybyło też miejsc w motelach. Należy przypomnieć, że wliczane są tu obiekty w trakcie kategoryzacji. Także w większości województw zwiększyły się zasoby ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych i obiektów niesklasyfikowanych.

Rys. 10. Zmiany liczby miejsc noclegowych w województwach w latach 2002-2003

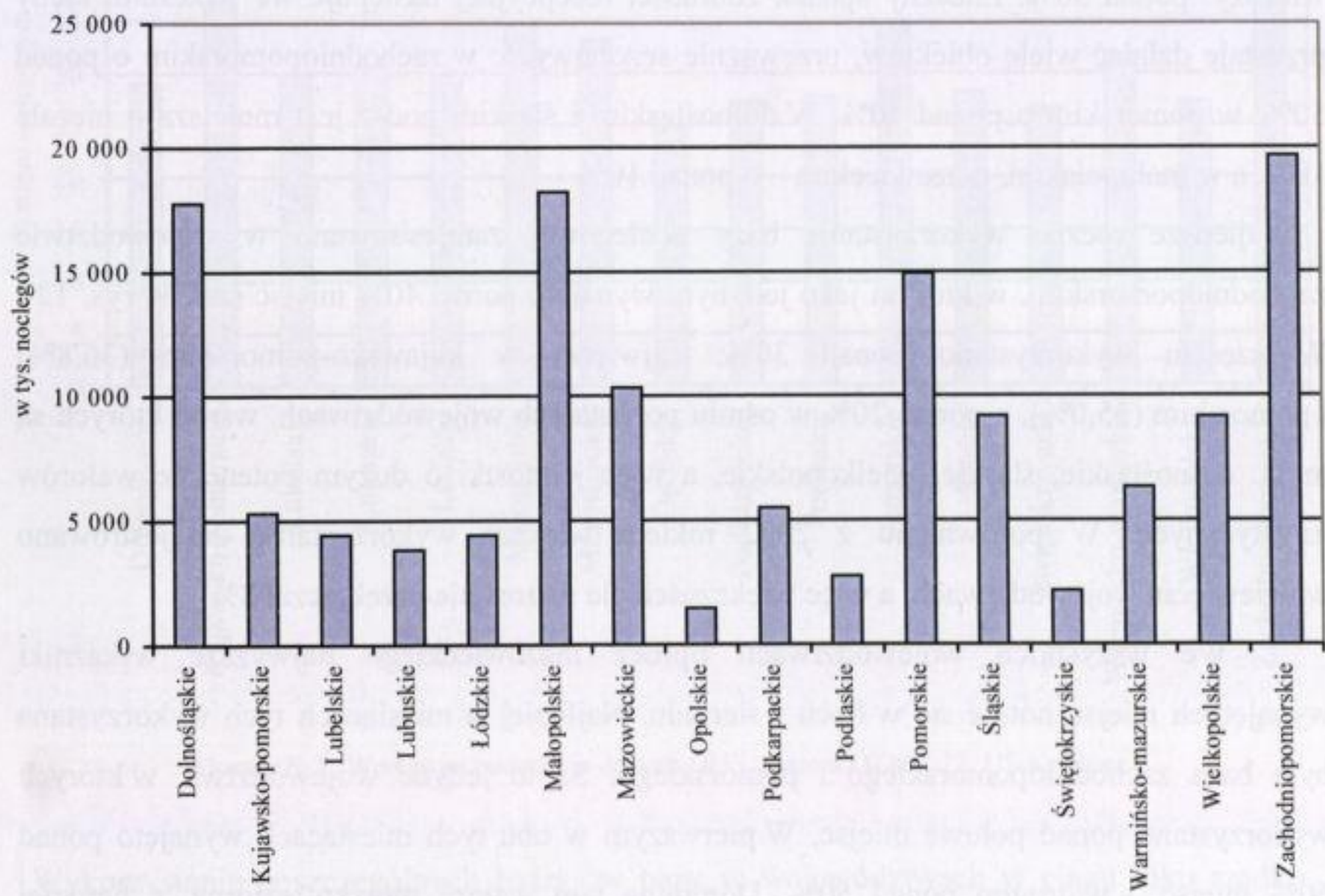
Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

5.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwach

Największą zdolność recepcyjną (zał. 8, rys. 11), czyli nominalną liczbę przygotowanych noclegów, reprezentuje baza następujących województw (w tys. noclegów): zachodniopomorskiego (19 696,6), małopolskiego (18 841,0), dolnośląskiego (16 490,2) i pomorskiego (14 893,2). W dwóch pierwszych oferta podaży jest większa niż w poprzednim roku, w pozostałych – mniejsza. Te województwa wyróżniają się także pod względem liczby miejsc noclegowych, ale ich kolejność jest inna niż pod względem oferty recepcyjnej. Tylko

zachodniopomorskie zajmuje pierwszą pozycję zarówno pod względem wielkości zasobów, jak i zdolności recepcyjnej. Na zdolność recepcyjną zachodniopomorskiego rzutuje jego baza ogółem, znacznie większa niż w pozostałych województwach, ale miejsca całoroczne stanowią tu niewiele ponad 30%. W zajmujących następne pozycje małopolskim i dolnośląskim baza ogółem jest mniejsza niż w zachodniopomorskim i pomorskim, ale o ich zdolności recepcyjnej decydują miejsca całoroczne, stanowiące ponad 80% zasobów ogółem.

Rys. 11. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej w województwach w 2003 roku

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

W pomorskim udział bazy całorocznej wynosi nieco ponad 30%, a zasoby ogółem są mniejsze niż w zachodniopomorskim. Pozostałe dwanaście województw przedstawia mniejszą ofertę recepcyjną; wśród nich wyróżniają się: mazowieckie i śląskie, których zdolność recepcyjna wynosi ponad 10 mln noclegów.

W województwach obraz miesięcznej oferty recepcyjnej jest identyczny jak sezonowości ogółem. W każdym województwie, nie tylko w tych o największej zdolności recepcyjnej,

największa podaż noclegów występuje w lipcu i sierpniu, a wzrost podaży widoczny jest już w maju (zał. 8). Jest ona znacznie większa w województwach o dużym udziale bazy sezonowej, włączającej się do obsługi ruchu turystycznego późną wiosną. Na przykład w zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim oferta w maju jest większa od kwietniowej o ponad 50%, a w lubuskim i pomorskim – o ponad 30%.

Udział letniej oferty noclegowej (lipiec, sierpień) w podaży całorocznej wynosi około 20% w województwach o dużej przewadze obiektów działających przez cały rok, na przykład w dolnośląskim, małopolskim, śląskim i mazowieckim. Tam, gdzie występuje przewaga bazy sezonowej, jak w zachodniopomorskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim, udział ten jest większy: ponad 30%. Znaczny spadek zdolności recepcyjnej następuje we wrześniu, kiedy przestaje działać wiele obiektów, przeważnie sezonowych: w zachodniopomorskim o ponad 50%, w pomorskim o ponad 40%. W dolnośląskim i śląskim podaż jest mniejsza o niecałe 10%, a w małopolskim, mazowieckim – o ponad 10%.

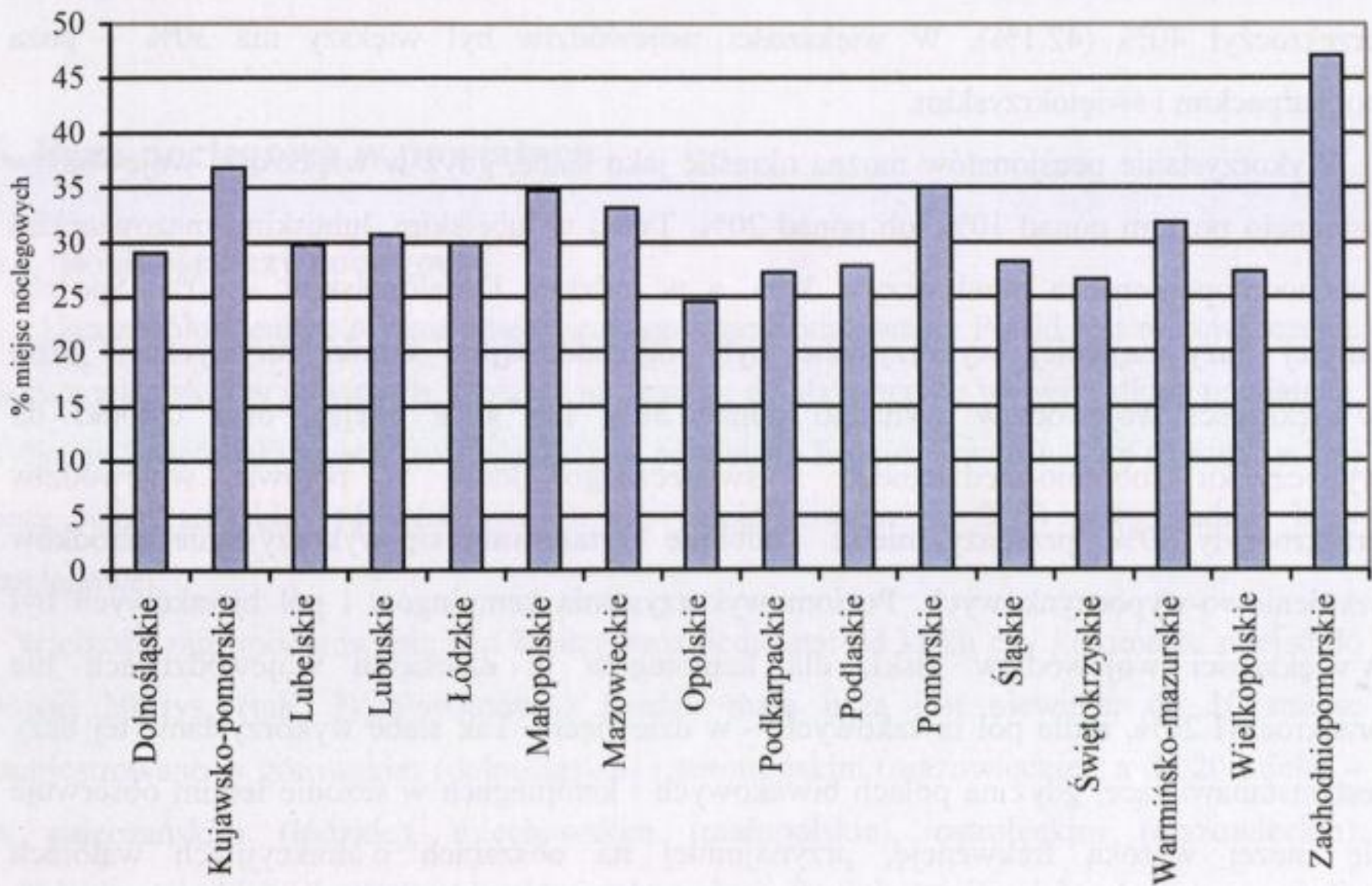
Najlepsze roczne wykorzystanie bazy noclegowej zarejestrowano w województwie zachodniopomorskim, w którym jako jedynym wynajęto ponad 40% miejsc (zał. 9, rys. 12). W sześciu wykorzystano ponad 30%; najwięcej w kujawsko-pomorskim (36,8%) i pomorskim (35,0%), a ponad 20% w ośmiu pozostałych województwach, wśród których są m. in. dolnośląskie, śląskie, wielkopolskie, a więc jednostki o dużym potencjale walorów turystycznych. W porównaniu z 2002 rokiem większe wykorzystanie zarejestrowano w dziewięciu województwach, a więc większości, ale wzrost nie przekraczał 3%.

We wszystkich województwach oprócz mazowieckiego najwyższe wskaźniki wynajętych miejsc notuje się w lipcu i sierpniu. Najlepiej w miesiącach tych wykorzystana była baza zachodniopomorskiego i pomorskiego. Są to jedyne województwa, w których wykorzystano ponad połowę miejsc. W pierwszym w obu tych miesiącach wynajęto ponad 60% miejsc, a w drugim ponad 50%. Dominują tam walory morsko-jeziorne, a bardziej szczegółowa analiza danych: według powiatów, a zwłaszcza gmin, wykazuje, że o wskaźnikach tych decyduje wysoka frekwencja w obiektach noclegowych położonych w strefie nadmorskiej. Ponad 40-procentowe wykorzystanie w lipcu i sierpniu zarejestrowano w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, małopolskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim, a w pozostałych nie było mniejsze niż 30%. W większości województw wykorzystanie było lepsze niż w 2002 roku.

Mazowieckie było jedynym województwem, w którym wykorzystanie w letnim sezonie urlopowo-wakacyjnym było mniejsze niż w innych miesiącach. Więcej noclegów wykupiono tu w okresach od kwietnia do czerwca i od września do listopada, co można wiązać

z większym wówczas ruchem turystycznym o charakterze krajoznawczym, konferencyjnym i biznesowym, który korzysta przede wszystkim z bazy noclegowej Warszawy. W województwie tym średnie wykorzystanie obiektów przez większość roku mieściło się w przedziale 30-40%, a tylko w zimie (styczeń, luty, grudzień) spadło poniżej 30%.

Rys. 12. Wykorzystanie bazy noclegowej w województwach w 200 roku

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Wykorzystanie poszczególnych rodzajów bazy w województwach w ciągu roku rzadko było większe niż 50% (zał. 10). Poziom ten przekroczyły przede wszystkim obiekty uzdrowiskowe. Ponad 60-procentowe wykorzystanie odnotowano w bazie uzdrowiskowej w dolnośląskim, małopolskim i podlaskim, ponad 70-procentowe – w kujawsko-pomorskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskimi i zachodniopomorskim, a największe, prawie pełne obłożenie (ponad 80%) miały obiekty w lubelskim i pomorskim. Bardzo małe wykorzystanie (19,7%) zakładów uzdrowiskowych, rejestrowane zresztą od kilku lat, notuje się tylko w śląskim.

W ośrodkach kolonijnych ponad połowę miejsc w skali roku wykorzystano w kujawsko-pomorskim, łódzkim, podlaskim, pomorskim i zachodniopomorskim. Podobne wykorzystanie

odnotowano w domach pracy twórczej w łódzkim, pomorskim i śląskim oraz w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego w opolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim. Jedynym województwem, w którym wynajęto ponad połowę miejsc w ośrodkach wczasowych, było zachodniopomorskie, a baza ta w kolejnych siedmiu województwach była wykorzystana w ponad 40% (zał. 10). Należy pamiętać, że większość to ośrodki sezonowe, dlatego średnie obłożenie dla ogółu bazy osiąga dość wysokie wskaźniki.

Najlepiej były wykorzystane hotele w mazowieckim: tylko tam średni wskaźnik przekroczył 40% (42,1%). W większości województw był większy niż 30% – poza podkarpackim i świętokrzyskim.

Wykorzystanie pensjonatów można określić jako słabe, gdyż w większości województw osiągnęło poziom ponad 10% lub ponad 20%. Tylko w lubelskim, lubuskim, mazowieckim i zachodniopomorskim przekroczyło 30%, a w łódzkim i małopolskim – 40%. Spośród tańszej bazy najlepiej wykorzystane były ogólnodostępne domki turystyczne, gdzie w większości województw wynajęto ponad 30% lub 40% miejsc, oraz ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które w połowie województw przekroczyły 30% sprzedaży miejsc. Podobnie kształtowało się wykorzystanie ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych. Poziom wykorzystania kempingów i pól biwakowych był w większości województw niski: dla kempingów w dziesięciu województwach nie przekroczył 20%, a dla pól biwakowych – w dziewięciu. Tak słabe wykorzystanie tej bazy jest zastanawiające, gdyż na polach biwakowych i kempingach w sezonie letnim obserwuje się raczej wysoką frekwencję, przynajmniej na obszarach o atrakcyjnych walorach wypoczynkowych. Słabej wykorzystane są również obiekty niesklasyfikowane, w których w dwunastu województwach zajęte było 20-30% miejsc. Podane tu wskaźniki są średnimi wielkościami dla całego roku i dla całych grup bazy, w których zapewne występują obiekty osiągające wyższy poziom sprzedaży miejsc.

Wieloletnie obserwacje autora doprowadziły do stwierdzenia, że część turystów rezygnuje z rachunków za noclegi. Nie są oni wówczas rejestrowani, co wpływa na obniżenie wskaźnika wykorzystania bazy, i to nie tylko takich obiektów jak pola biwakowe czy kwatery agroturystyczne, ale również obiektów o wyższym standardzie.

Po sezonie letnim zmniejsza się ruch turystyczny, ale mniejsza jest też podaż noclegów, choć nie wyrównuje to w pełni spadku wykorzystania bazy. We wrześniu, w porównaniu z sierpniem, w większości województw wynajmuje się o ponad 10% mniej miejsc; w pomorskim i zachodniopomorskim – o ponad 20%. Mniejsze różnice występują w lubelskim, łódzkim, mazowieckim, śląskim, świętokrzyskim i wielkopolskim. Przed

sezonem letnim różnice nie są tak duże: w większości województw wykorzystanie w czerwcu jest tylko o kilka procent niższe (różnice nie przekraczają 10%) w porównaniu z lipcem i większe niż we wrześniu. W czerwcu zdolność recepcyjna bazy jest mniejsza niż we wrześniu, ale liczba korzystających jest większa, gdyż nasilają się wyjazdy krajoznawcze, weekendowe i wczasowe. W maju w wielu województwach wykorzystanie jest zbliżone do czerwca, w związku z korzystnym układem dni wolnych od pracy (tzw. pomosty), powodującym wzrost ruchu turystycznego.

6. Baza noclegowa w powiatach

6.1. Wielkość bazy noclegowej

Uszczegółowieniem obrazu przestrzennego zagospodarowania Polski jest rozmieszczenie bazy noclegowej w powiatach. Obiekty noclegowe działają prawie we wszystkich powiatach. Tylko w Świętochłowicach (woj. śląskie), w powiatach lipskim i przasnyskim (mazowieckie) oraz włoszczowskim (świętokrzyskie) nie zarejestrowano w 2003 roku żadnej bazy noclegowej.

Wielkość zagospodarowania jest bardzo zróżnicowana: od kilku czy kilkunastu miejsc do ponad 20 tys. (tab. 3). Powiatów z bardzo małą bazą jest niewiele: do 10 miejsc zarejestrowano w górowskim (dolnośląskie) i zuromińskim (mazowieckie), a do 20 miejsc – w pajęczańskim (łódzkie), miechowskim (małopolskie), ostrołęckim (mazowieckie), rybnickim (śląskie) i kazimierskim (świętokrzyskie). Średnia wielkość bazy noclegowej dla 375 powiatów posiadających tę bazę wynosi 1,6 tys. miejsc. Najwięcej jest powiatów (258) o małym zagospodarowaniu: do 1 tys. miejsc noclegowych. Stanowią one 68,8% wszystkich powiatów i skupiają 101 125 miejsc, a więc tylko 17,0% ogółu. Najwięcej miejsc: 169 149 (28,4%), ma 12 powiatów z bazą w przedziale 10-20 tys. miejsc.

W porównaniu z 2002 rokiem o kilka jednostek zwiększyła się grupa powiatów o najmniejszej bazie (do 1 000 miejsc) oraz grupa z bazą w przedziale 5 001-10 000 miejsc. W pierwszym przedziale liczba miejsc wzrosła o 3 113, w drugim o 25 782. W pozostałych przedziałach zmiany liczby powiatów są nieduże, znacznie zaś większe – zasobów miejsc. Należy pamiętać, że na te zmniejszenia rzutuje brak kwater agroturystycznych w sprawozdawczości GUS za 2003 rok.

Najlepsze zagospodarowanie, jeśli przyjąć wskaźnik powyżej 10 tys. miejsc noclegowych, ma 15 powiatów: o 3 powiaty mniej niż w 2002 roku. Wśród nich trzy: gryficki, kamieński

i kołobrzeski (zachodniopomorskie), mają ponad 20 tys. miejsc, tj. więcej niż baza w województwach: lubuskim, łódzkim, opolskim, podlaskim i świętokrzyskim. Pozostałe powiaty strefy nadmorskiej, oprócz Świnoujścia, Gdyni, Sopotu oraz wejherowskiego i nowodworskiego, oferują ponad 10 tys. miejsc (mapa 1). Jest to najlepiej zagospodarowana strefa: powiaty recepcyjne tworzą tu zwarty obszar, gdy w pozostałych strefach krajobrazowych występują wyspowo. W Sudetach jest jeden taki powiat: jeleniogórski; w 2002 roku w grupie tej znajdował się kłodzki. W Karpatach stan jest taki sam jak w 2002 roku: grupę tworzą 3 powiaty – cieszyński, tatrzański i nowosądecki; w strefie niżowej takimi powiatami są Kraków i Warszawa.

Tabela 3. Baza noclegowa w powiatach w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty bez bazy	Liczba miejsc noclegowych						Powiaty z bazą
		Do 1000	1001-2000	2001-5000	5001-10000	10001-20000	> 20000	
Liczba powiatów	5	258	52	41	9	12	3	375
Liczba miejsc noclegowych	-	101125	74034	118282	66377	169149	67493	596460
% miejsc	-	17,0	12,4	19,8	11,1	28,4	11,3	100,0

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

W Warszawie i Krakowie przeważa baza hotelowa, a w pozostałych powiatach – wczasowa. Jej udział jest największy, ale zróżnicowany w zależności od strefy krajobrazowej. Nad morzem maleje udział ośrodków wczasowych w bazie ogółem powiatów. Tylko w gryfickim, kamińskim, koszalińskim i nowodworskim miejsca w ośrodkach wczasowych stanowią ponad połowę zasobów. W kołobrzeskim oprócz bazy wczasowej znaczny udział (25,7% miejsc) ma baza uzdrowiskowa. W strefie tej przeważają miejsca sezonowe. Zasoby całoroczne stanowią na ogół nieco ponad 30% bazy wczasowej, a nawet mniej w lęborskim, nowodworskim, słupskim, kołobrzeskim, koszalińskim i sławieńskim. W powiatach górskich: jeleniogórskim i kłodzkim, nadal ponad 30% miejsc znajduje się w bazie wczasowej; w tym ostatnim notuje się duży, 22-procentowy udział miejsc w obiektach uzdrowiskowych. W innych powiatach górskich: nowosądeckim i tatrzańskim (małopolskie), miejsca wczasowe stanowią ponad 25%, a w cieszyńskim (śląskie) są równorzędną bazą z ośrodkami

szkoleniowo-wypoczynkowymi (po 20% miejsc). Z kolei w nowotarskim przeważają (56%) miejsca w bazie niesklasyfikowanej. Oferta wczasowa w strefie nadmorskiej jest sezonowa, w strefie górskiej – całoroczna.

Zagospodarowanie w bazę noclegową bardziej atrakcyjnych pod względem walorów naturalnych obszarów w strefie pojeziernej oraz w innych częściach kraju zawiera się w przedziale 2 001-5 000 miejsc.

6.2. Baza całoroczna

Baza całoroczna nie występuje w sześciu spośród powiatów, w których działają obiekty noclegowe. Najwięcej powiatów: 144, czyli 39,0% ogółu jednostek, w których istnieje baza całoroczna, oferuje do 250 miejsc w tej bazie (tab. 4, mapa 2). Skupiają one tylko 5,3% miejsc całorocznych. Najwięcej takich miejsc skupia się w 53 powiatach z zagospodarowaniem rzędu 1 001-5 000 miejsc oraz w 7 powiatach o bazie liczącej ponad 10 tys. miejsc. Łącznie w powiatach tych znajduje się blisko 200 tys. miejsc, czyli 58,6% ogółu miejsc całorocznych. Pierwsza grupa powiatów (przedział 1 001-5 000 miejsc) tworzy zwarte, duże jednostki przestrzenne nad morzem i na Pojezierzu Mazurskim oraz występuje w rozproszeniu w strefie niżowej. Największą bazę całoroczną (ponad 10 tys. miejsc) mają powiaty górskie: jeleniogórski (Sudety), nowosądecki i tatrzański (Karpaty), a także nadmorski powiat kołobrzeski oraz Kraków i Warszawa.

Tabela 4. Baza całoroczna w powiatach w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty bez bazy	Liczba miejsc noclegowych						Powiaty z bazą
		do 250	251-500	501-1000	1001-5000	5001-10000	>10000	
Liczba powiatów	5	144	95	63	53	7	7	369
Liczba miejsc noclegowych	-	17842	33407	42277	104535	47129	94628	339818
% miejsc	-	5,3	9,8	12,4	30,8	13,9	27,8	100,0

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Największą bazą w powiatach górskich: jeleniogórskim i tatrzańskim, są ośrodki wczasowe, o udziale ponad 30% miejsc, ale w tym ostatnim dużą ofertę reprezentują pensjonaty i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. W nowosądeckim największą bazę stanowią także ośrodki wczasowe (29% miejsc); istotną rolę odgrywają pensjonaty i baza uzdrowiskowa. W kołobrzeskim ponad połowa bazy całorocznej (52,8%) to miejsca w zakładach uzdrowiskowych. W Krakowie i Warszawie miejsca w hotelach stanowią odpowiednio 70,1% i 83,1% bazy całorocznej.

6.3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej

Najwięcej powiatów charakteryzuje się słabą zdolnością recepcyjną bazy. Do 100 tys. noclegów oferują obiekty w 148 powiatach, a w kolejnych 121 powiatach – od 100 do 250 tys. noclegów. Ten przedział wielkości występuje na znacznym obszarze kraju, obejmującym nieco ponad 70% wszystkich powiatów z obiektami noclegowymi.

Ponad połowa zdolności obsługowej polskiej bazy noclegowej: 6,9 mln noclegów, czyli 51,1% ich nominalnej liczby, skupiona jest w 25 powiatach, z których każdy oferuje ponad milion noclegów (tab. 5). Są to te same powiaty co w 2003 roku. Jest to grupa zróżnicowana pod względem przestrzennym i pod względem struktury bazy. Obejmuje powiaty górskie, nadmorskie i duże miasta (mapa 3). W górach taką zdolnością recepcyjną charakteryzują się powiaty: jeleniogórski, kłodzki (dolnośląskie), cieszyński (śląskie), nowotarski, tatrzański, nowosądecki (małopolskie) oraz leski (podkarpackie). Część z nich to jednostki o bazie liczącej mniej niż 10 tys. miejsc, ale ze zdecydowaną przewagą oferty całorocznej. W leskim zasoby wynoszą ponad 6 tys. miejsc, w tym ponad 50% całorocznych.

W strefie nadmorskiej największą zdolnością recepcyjną charakteryzują się powiaty: lęborski, nowodworski, pucki, słupski (pomorskie), gryficki, kamieński, kołobrzeski, koszaliński, sławieński oraz Świnoujście. Większość dysponuje bazą liczącą ponad 10 tys. miejsc; w niektórych jest ich ponad 20 tys., ale o zdecydowanej przewadze użytkowanych sezonowo.

W strefie pojeziernej do grupy o największej zdolności recepcyjnej zalicza się tylko powiat mrągowski (warmińsko-mazurskie), którego baza liczy ponad 5 tys. miejsc, w tym ponad 50% całorocznych.

W grupie dużych miast znajdują się: Warszawa, Kraków, Łódź, Gdańsk, Poznań, Szczecin i Wrocław. Oferta obsługowa jest tu zróżnicowana: do 2 mln przygotowanych noclegów w Łodzi i Szczecinie, 2-3 mln we Wrocławiu, Gdańsku i Poznaniu, 4,6 mln w Krakowie

i 6,5 mln w Warszawie. Wielkość bazy jest także zróżnicowana: od mniej niż 10 tys. miejsc do ponad 10 tys. (Kraków, Gdańsk, Warszawa), ale w znacznej większości jest to baza całoroczna.

Tabela 5. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej w powiatach w 2003 roku

Rodzaj danych	Liczba noclegów w tys.						Powiaty z bazą
	do 100,0	100,01-250,0	250,01-500,0	500,01-750,0	750,01-1000,0	>1000,0	
Liczba powiatów	148	121	51	21	10	25	376
Liczba noclegów	7350,7	19404,0	17285,0	13352,1	8538,5	68982,8	134913,1
% noclegów	5,5	14,4	12,8	9,9	6,3	51,1	100,0

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

6.4. Wykorzystanie bazy noclegowej w powiatach

Najwięcej powiatów: 156 (41,5%) miało w całym 2003 roku bazę wykorzystaną w 20-30% (tab. 6, mapa 4). Jeszcze mniej, do 20% wynajętych miejsc, zarejestrowano w 87 jednostkach (23,1%). Tak więc słabe wykorzystanie zanotowano w większości, bo aż w 64,6% powiatów, ale ich liczba jest mniejsza niż w 2002 roku. Wzrosła liczba powiatów w grupie 30-40%; bez zmian pozostały grupy o wskaźnikach wykorzystania ponad 50% i 60%.

Powiaty z ponad 50-procentowym wykorzystaniem bazy leżą w różnych strefach krajobrazowych. Są wśród nich trzy nadmorskie: kołobrzeski, sławieński i Świnoujście. Dobre wykorzystanie roczne zarejestrowano tam w kilku rodzajach obiektów: ośrodkach wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych, kolonijnych i zakładach uzdrowiskowych. W powiatach aleksandrowskim, inowrocławskim (kujawsko-pomorskie) i gołdapskim (warmińsko-mazurskie) na ogólny wskaźnik rzutuje bardzo wysoka sprzedaż noclegów w zakładach uzdrowiskowych. W województwie mazowieckim, wysokie wskaźniki powiatu wołomińskiego wynikają z wykorzystania noclegów w kilku obiektach tańszej bazy, zakwalifikowanej przez GUS do grupy obiektów niesklasyfikowanych. W powiecie wołowskim (dolnośląskie) o ogólnym wskaźniku decyduje wysokie wykorzystanie jednego ośrodka wczasowego, a w mogileńskim, radziejowskim, rypińskim i sępoleńskim (kujawsko-pomorskie) – kilku lub kilkunastu ośrodków. Najwięcej powiatów (6) z bazą o ponad 50-procentowym wykorzystaniu występuje w województwie kujawsko-pomorskim.

W większości pozostałych powiatów strefy nadmorskiej, w powiatach górskich o największym zagospodarowaniu oraz w bazie hotelowej miast będących centrami ruchu krajoznawczego i biznesowego rejestrowano 30-40% wykorzystania.

Tabela 6. Wykorzystanie bazy noclegowej w powiatach w 2003 roku

Rodzaj danych	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %						Powiaty z bazą
	do 20,0	20,1-30,0	30,1-40,0	40,1-50,0	50,1-60,0	> 60,0	
Liczba powiatów	87	156	101	20	7	5	376
% powiatów	23,1	41,5	26,9	5,3	1,9	1,3	100,0

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Wykorzystanie zwiększa się w letnim sezonie urlopowym, przede wszystkim na wybrzeżu Bałtyku. Mniej niż 50% wykorzystania zarejestrowano tylko w powiecie wejherowskim, gdzie wybrzeże nie jest zagospodarowane do wypoczynku, oraz w Gdańsku i Gdyni, a więc jednostkach o przewadze innych funkcji niż wypoczynkowa. We wszystkich pozostałych powiatach w obu miesiącach wynajęto ponad 60% miejsc, a w niektórych nawet ponad 70%. Decyduje o tym frekwencja w bazie wypoczynkowej. W większości powiatów w lipcu i sierpniu ośrodki czasowe notowały ponad 70-procentowe wykorzystanie; w innych nie było niższe niż 60%. Podobnymi wskaźnikami charakteryzowały się pensjonaty, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe oraz kolonijne. Ale w niektórych powiatach nadmorskich zarejestrowano wysoką sprzedaż miejsc także w hotelach i schroniskach młodzieżowych. Spośród tańszej bazy, kempingi były lepiej wykorzystane niż pola biwakowe. Ponad 50% miejsc wykorzystano na kempingach w 7 powiatach nadmorskich (na 13), a według GUS, z pól biwakowych korzystało niewielu turystów: tylko w Świnoujściu i w powiecie gryfickim zarejestrowano ponad 50-procentowe wykorzystanie tych obiektów.

Na obszarach górskich tylko w bazie noclegowej powiatów: nowosądeckiego, nowotarskiego, tatrzańskiego i krośnieńskiego (wysokie wykorzystanie bazy uzdrowiskowej w Rymanowie Zdr. i Iwoniczu Zdr.), sprzedano ponad 50% miejsc, w cieszyńskim zaś oraz w jeleniogórskim i kłodzkim (Sudety) letnie wykorzystanie wyniosło ponad 40%. Tatry i Podhale są zatem także w lecie liczniej uczęszczane przez turystów niż Sudety.

W strefie pojeziernej lub na obszarach, na których jeziora są głównym walorem, w kilkunastu powiatach zarejestrowano wykorzystanie większe niż 50%. Były to: aleksandrowski, inowrocławski, mogileński (kujawsko-pomorskie), włodawski (lubelskie), wschowski (lubuskie), augustowski (podlaskie), kościerski, chojnicki, kartuski (pomorskie), giżycki, gołdapski, iławski, mrągowski, olsztyński, szczytnieński i węgorzewski (warmińsko-mazurskie). Letnia oferta tego ostatniego województwa, a zatem i Pojezierza Mazurskiego, była znacznie lepiej wykorzystywana niż Pojezierza Pomorskiego.

Wskaźniki wykorzystania bazy noclegowej w poszczególnych strefach krajobrazowych potwierdzają wyniki innych badań. W 2003 roku na letni wypoczynek urlopowo-wakacyjny Polacy najchętniej wyjeżdżali nad morze. Kierowali się także na pojezierza, zwłaszcza na Pojezierze Mazurskie. Z obszarów górskich najchętniej odwiedzanym regionem były Tatry i Podhale.

3.2.3. Skala i struktura rejestrowanego ruchu turystycznego

W 2003 roku w turystycznym obszarze noclegowej oferty województwa GUS

zakończył rok zaliczając 644,3 tys. osób (zad. 12). Wskaznik (72,2%) stanowił turystów krajowych, a 23,8% (153,3 tys.) – zagranicznych. Jeszcze w latach 2000-2002 liczby turystów zarejestrowanych w bazie noclegowej były mniejsze, a zatem wyniki roku 2003 świadczyły o znaczącej poprawie ruchu krajowego i zagranicznego.

Wśród obiektów wyróżnić dotychczas hotele, które przyciągły 6 867,5 tys. gości, 46,9% ogółu nocujących w kraju. Z hoteli korzystało więc więcej turystów – zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Nieco więcej gości niż w 2002 roku. Warto zwrócić uwagę na fakt, że przyjeżdżali głównie ciężej zarabiającymi obywatelami, w których przypadku nie było wątpliwości, że w tym czasie nie byli w stanie wyjechać do zagranicy. Wśród obiektów noclegowych w województwie wyróżnić można trzy grupy: hotele, które nie spełniały wymogów kwalifikacyjnych i nie miały w pełni reprezentacji przyjeżdżających turystów, w tym miejscu w obszarze ruchu turystycznego zajęły ostatni wiersz w tabeli, a także skurczyły się o 10,9% (1 491,0 tys. osób).

Pozostałe obiekty noclegowe obsługiwały znacznie mniej turystów. Najwięcej skurczyła się pobyty w obiektach rekreacyjno-wypoczynkowych – 1 250,7 tys. (8,5%), a następnie w obiektach hotelowych – 493,9 tys. (3,4%). W podobnym dotychczasowym przedziale pobyty zmniejszyły się pobyty w obiektach zarejestrowanych – 547,7 tys. (2,4%) korzystających z noclegów, zakłady uzdrowiskowe – 340,0 tys. (2,1%) oraz ośrodki – 235,0 tys. (1,7%).

III. Rejestrowany ruch turystyczny

1. Wielkość i struktura rejestrowanego ruchu turystycznego

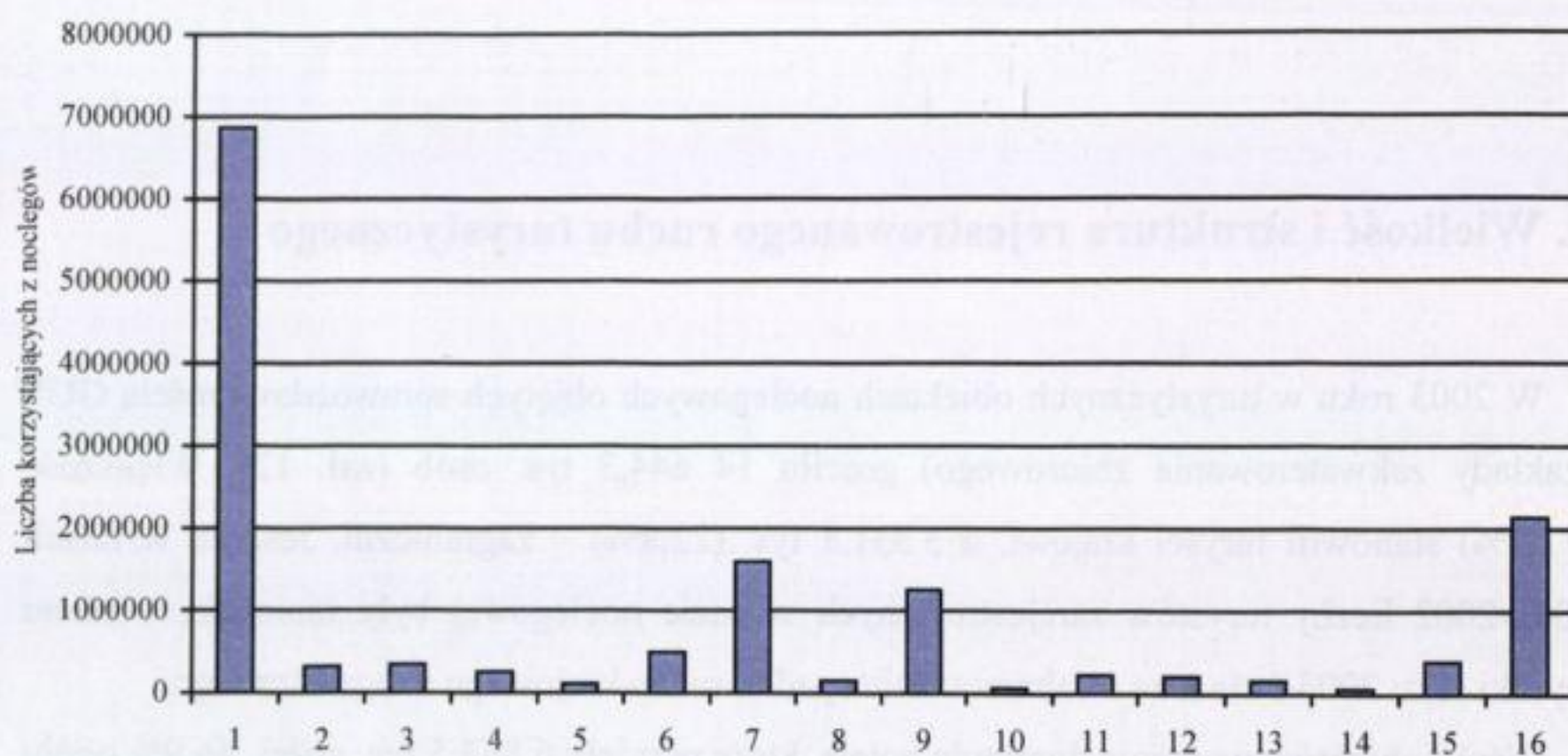
W 2003 roku w turystycznych obiektach noclegowych objętych sprawozdawczością GUS (zakłady zakwaterowania zbiorowego) gościło 14 644,3 tys. osób (zał. 12). Większość (77,2%) stanowili turyści krajowi, a 3 331,8 tys. (22,8%) – zagraniczni. Jeszcze w latach 2001-2002 liczby turystów zarejestrowanych w bazie noclegowej były mniejsze, a zatem wyniki roku 2003 świadczą o zahamowaniu spadku ruchu krajowego i zagranicznego.

Wśród obiektów wyraźnie dominują hotele, które przyjęły 6 863,5 tys. gości, 46,9% ogółu nocujących w bazie. Z hoteli korzysta najwięcej turystów – zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Nocowało tam o 6,7% więcej gości niż w 2002 roku. Warto zwrócić uwagę, że drugą pozycję zajmują obiekty *pozostałe niesklasyfikowane*, w których zatrzymało się 14,6% turystów i które są preferowane przez turystów krajowych. Jest to baza o niejednolitej strukturze oraz zróżnicowanym standardzie: część stanowią obiekty, które nie spełniły wymogów kwalifikacyjno-kategoryzacyjnych i nie wszystkie reprezentują przyzwoity standard. Trzecie miejsce w obsłudze ruchu turystycznego zajęły ośrodki wczasowe, z których skorzystało 1 590,0 tys. osób (10,9%).

Pozostałe obiekty noclegowe obsłużyły znacznie mniej turystów. Najwięcej skorzystało z pobytu w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych: 1 250,7 tys. (8,5%), a następnie ze schronisk młodzieżowych: 493,9 tys. (3,4%). W podobnym do tych ostatnich przedziale popytu mieszczą się: pensjonaty, w których zarejestrowano 347,7 tys. (2,4%) korzystających z noclegów, zakłady uzdrowiskowe – 393,0 tys. (2,7%) oraz motele – 323,6 tys. (2,2%). Mniejszy udział mają domy wycieczkowe: 250,0 tys. (1,7%)

Spośród wyróżnionych w statystyce szesnastu rodzajów obiektów noclegowych najmniej gości obsłużyły ośrodki wypoczynku świątecznego (63,2 tys.) oraz domy pracy twórczej: (64,4 tys). Przyjęły one zaledwie po 0,4% całego rejestrowanego ruchu turystycznego. Niewielkie znaczenie w skali ogólnej miały też schroniska: 110,5 tys. korzystających (0,8%), oraz ośrodki kolonijne (155,3 tys.) i pola biwakowe (156,3 tys.) – po 1,1%.

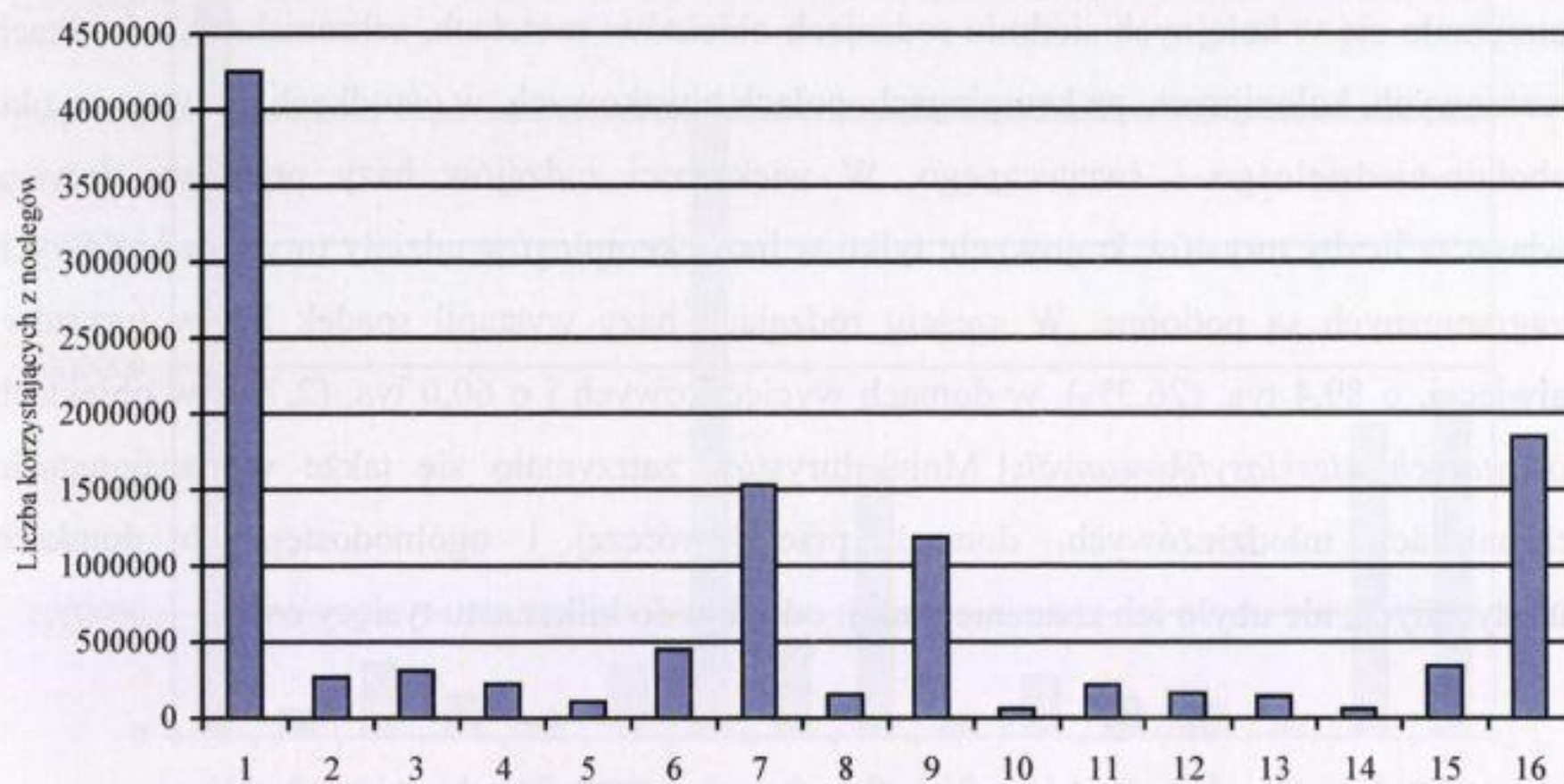
Rys. 13. Rejestrowany ruch turystyczny ogółem w 2003 roku według rodzajów obiektów noclegowych

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Nadal obserwuje się zróżnicowanie preferencji noclegowych turystów krajowych i zagranicznych (zał. 12 i 13). Najwięcej jednych i drugich zatrzymuje się w hotelach. Spośród 11 312,4 tys. turystów krajowych, z oferty hotelowej w Polsce skorzystało 4 251,4 tys. (37,6%). Następne pozycje zajmują: grupa obiektów *pozostałych niesklasyfikowanych*, w których nocowało 1 847,0 gości krajowych (16,3%), ośrodki wczasowe: 1 527,2 tys. (13,5%), i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe: 1 090,2 tys. (10,5%). Z tych czterech rodzajów zasobów skorzystało co najmniej ponad 1 mln osób, a skupiły one 77,9% całego krajowego ruchu turystycznego. Udział pozostałych obiektów noclegowych w obsłudze turystów krajowych był znacznie mniejszy: schroniska młodzieżowe gościły 448,2 tys. osób (4,0%), zakłady uzdrowiskowe – 343,5 tys. (3,0%), pensjonaty – 311,7 tys. (2,8%), domy wycieczkowe – 220,4 tys. (1,9%), motele – 271,0 tys. (2,4%), zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych – 218,5 tys. (1,9%).

Rys. 14. Rejestrowany krajowy ruch turystyczny w 2003 roku według rodzajów obiektów noclegowych

1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 4 – domy wycieczkowe, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – kempingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 – zakłady uzdrowiskowe, 16 – pozostałe niesklasyfikowane.

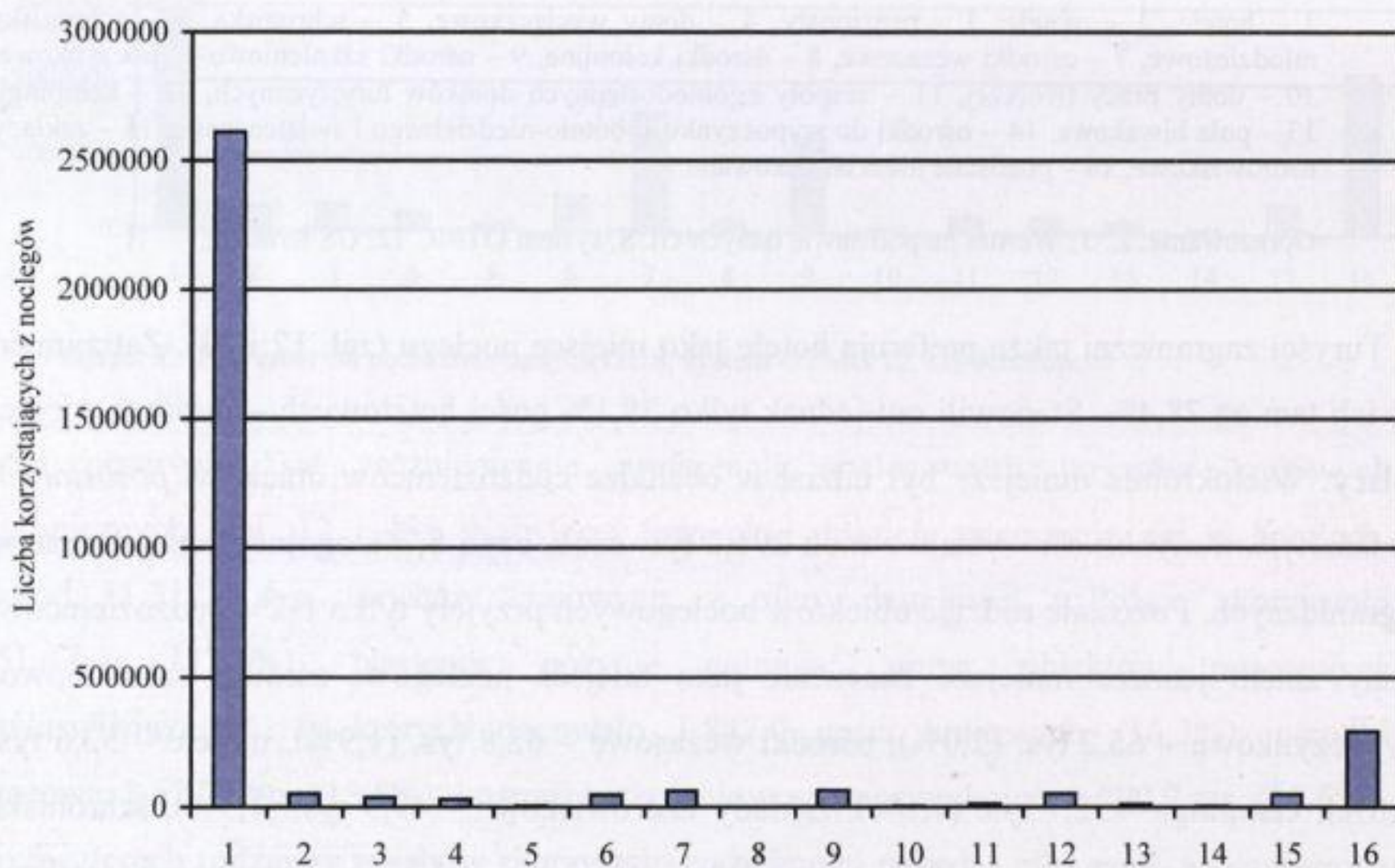
Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Turyści zagraniczni także preferują hotele jako miejsce noclegu (zał. 12 i 13). Zatrzymało się ich tam aż 78,4%. Stanowili oni jednak tylko 38,1% gości hotelowych – reszta to turyści polscy. Wielokrotnie mniejszy był udział w obsłudze cudzoziemców obiektów *pozostałych niesklasyfikowanych*: skorzystało z nich 291,0 tys. osób, czyli 8,7% ogólnej liczby turystów zagranicznych. Pozostałe rodzaje obiektów noclegowych przyjęły tylko 1-2% cudzoziemców, miały zatem jeszcze mniejsze znaczenie jako miejsca noclegów: ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 65,2 tys. (2,0%), ośrodki wczasowe – 62,8 tys. (1,9%), motele – 52,6 tys. (1,6%), campingi – 52,7 tys. (1,6%), zakłady uzdrowiskowe – 49,5 tys. (1,5%), schroniska młodzieżowe – 45,7 tys. (1,4%), pensjonaty – 36,1 tys. (1,1%). Wymienione rodzaje obiektów łącznie przyjęły 98,2% wszystkich gości zagranicznych.

W stosunku do roku 2002 ruch turystyczny ogółem rejestrowany w porównywalnych zasobach noclegowych, a więc w zakładach zakwaterowania zbiorowego (w 2002 r. nie uwzględniono kwater agroturystycznych), zwiększył się o 3,3%, w tym ruch krajowy o 2,6%, a zagraniczny o 5,9%. Największy wzrost liczby korzystających wystąpił w bazie hotelowej:

o 432,1 tys. osób (6,7%), znacznie mniejszy – w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych: o 95,8 tys. (8,3%) i zakładach uzdrowiskowych: o 40,5 tys. (11,5%). Także więcej turystów zatrzymało się w kolejnych siedmiu rodzajach obiektów: motelach, schroniskach, ośrodkach wczasowych, kolonijnych, na kempingach, polach biwakowych, w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. W większości rodzajów bazy przyrosty dotyczą zwłaszcza liczby turystów krajowych; tylko w bazie kempingów udziały turystów krajowych i zagranicznych są podobne. W sześciu rodzajach bazy wystąpił spadek liczby turystów; najwięcej, o 89,4 tys. (26,3%), w domach wycieczkowych i o 60,0 tys. (2,7%) w obiektach *pozostałych niesklasyfikowanych*. Mniej turystów zatrzymało się także w pensjonatach, schroniskach młodzieżowych, domach pracy twórczej i ogólnodostępnych domkach turystycznych, ale ubyło ich znacznie mniej: od kilku do kilkunastu tysięcy osób.

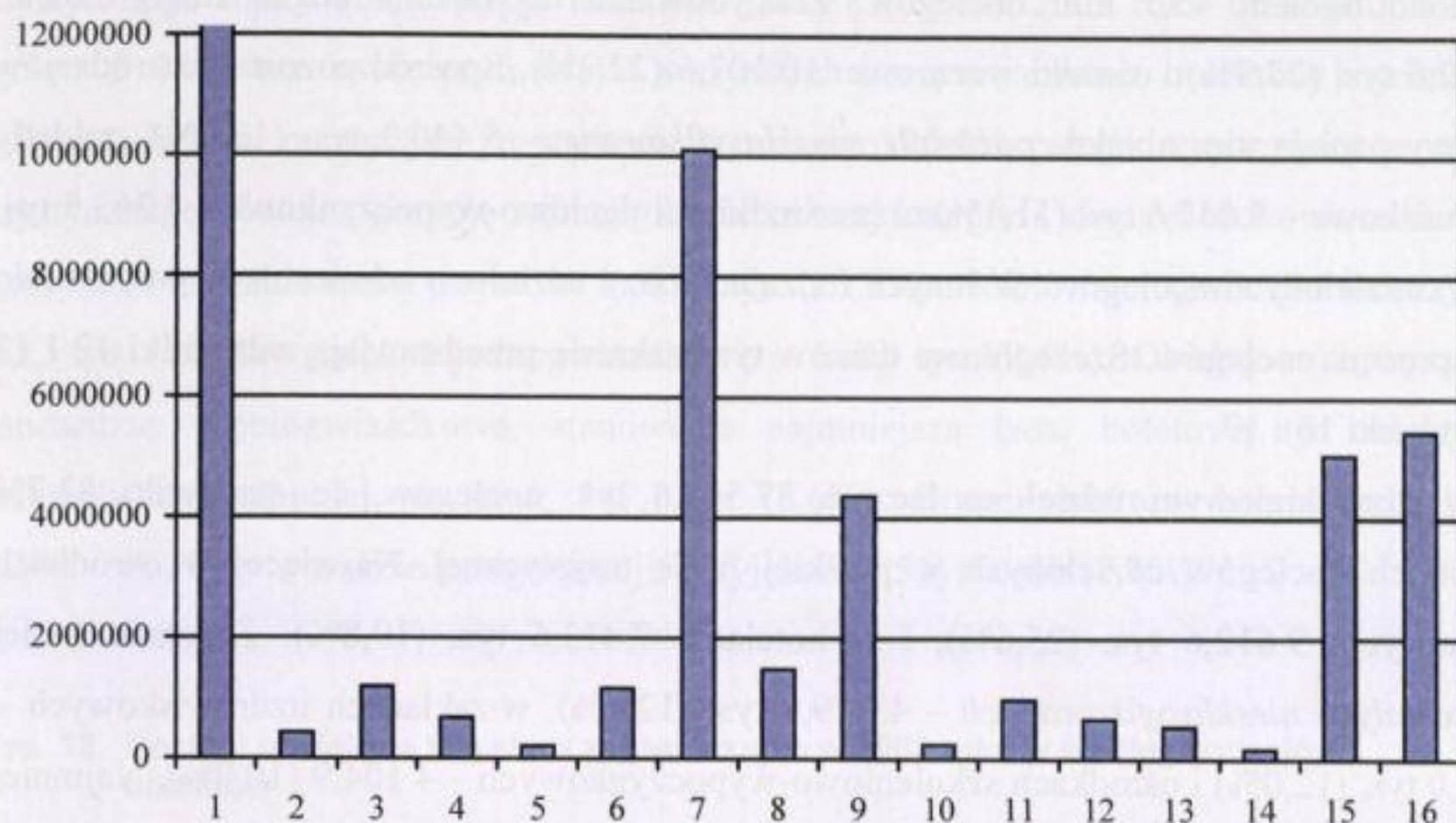
Rys. 15. Rejestrowany zagraniczny ruch turystyczny w 2003 roku według rodzajów obiektów

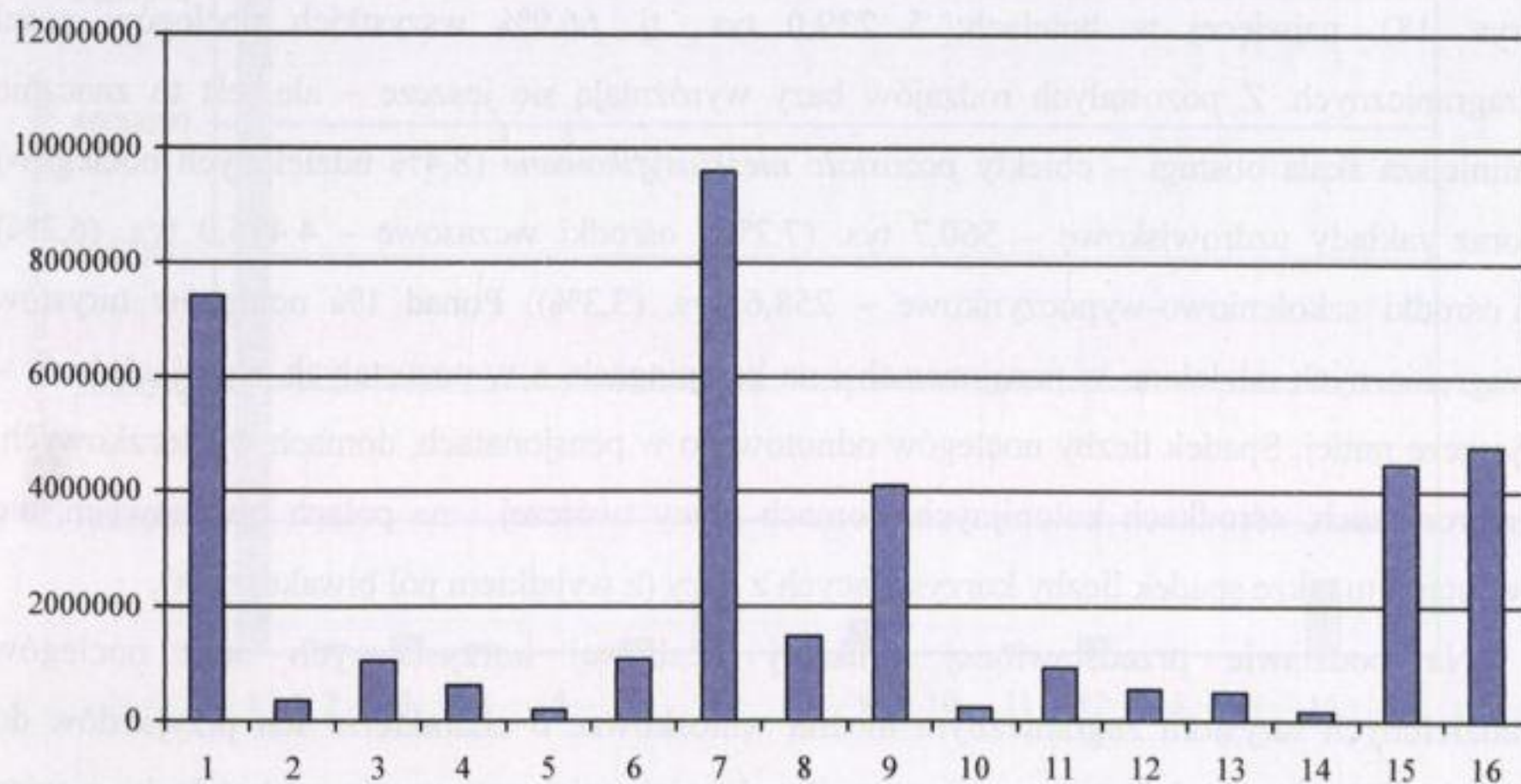
1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 4 – domy wycieczkowe, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – kempingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 – zakłady uzdrowiskowe, 16 – pozostałe niesklasyfikowane.

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Rys. 16. Udzielone noclegi ogółem w 2003 roku w według rodzajów obiektów

Rys. 17. Noclegi udzielone turystom krajowym w 2003 roku według rodzajów obiektów

1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 4 – domy wycieczkowe, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – kempingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 – zakłady uzdrowiskowe, 16 – pozostałe niesklasyfikowane.

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

W 2003 roku we wszystkich obiektach noclegowych objętych sprawozdawczością GUS udzielono ogółem 45,3 mln noclegów. Zdecydowanie największy udział miały hotele: 12 652,6 tys. (27,9%) i ośrodki wczasowe: 10 107,6 (22,3%). Spośród pozostałych rodzajów bazy wyróżniają się: obiekty *pozostałe niesklasyfikowane* – 5 440,3 tys. (12,0%), zakłady uzdrowiskowe – 5 047,6 tys. (11,1%) oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 4 363,5 tys. (9,6%) udzielonych noclegów. W innych rodzajach bazy udzielono od niecałego procenta do kilku procent noclegów. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiają załączniki 12 i 13 oraz rysunki 16 i 17.

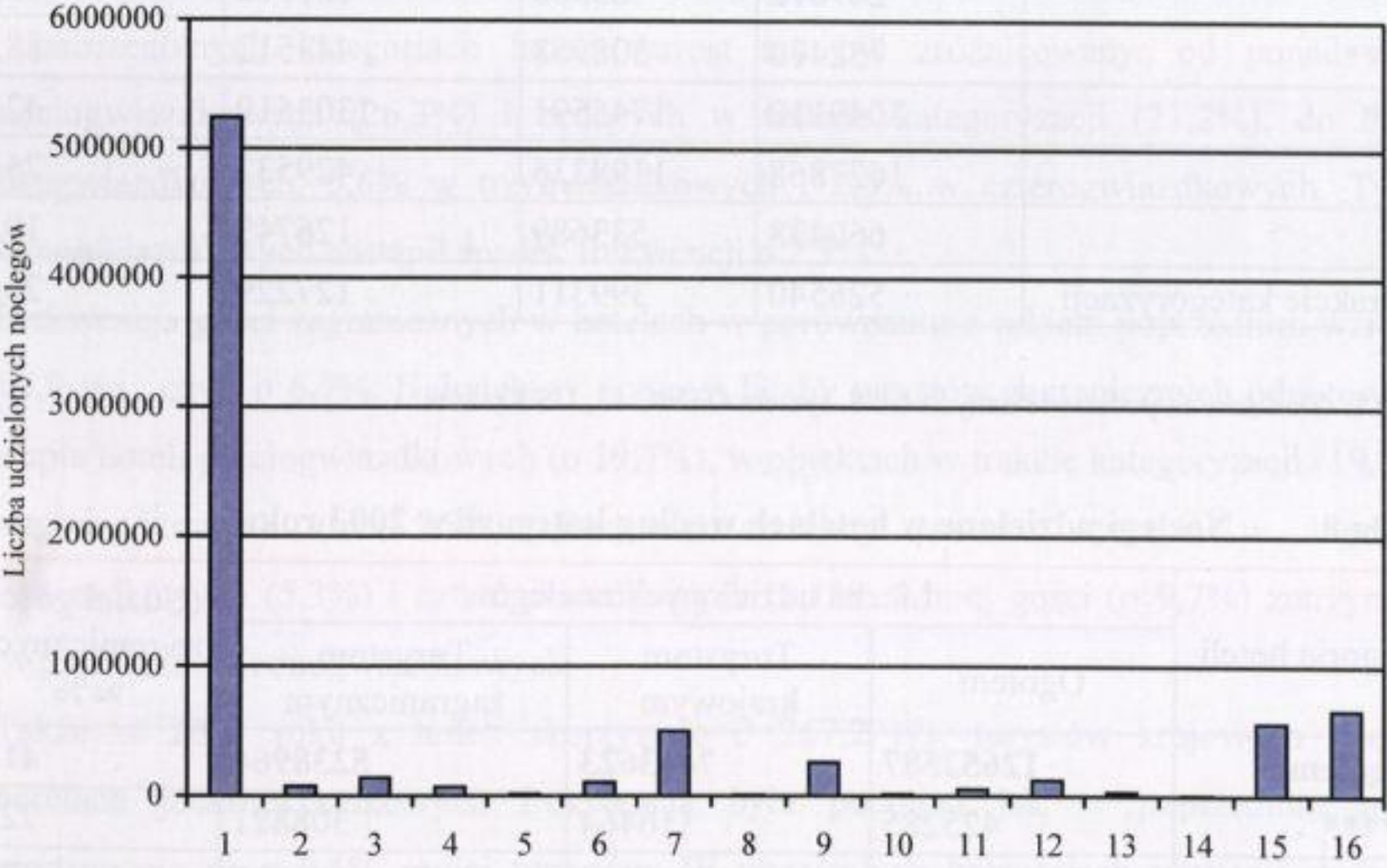
Turystom krajowym udzielono łącznie 37 519,6 tys. noclegów, co stanowiło 82,7% wszystkich noclegów udzielonych w polskiej bazie turystycznej. Najwięcej w ośrodkach wczasowych: 9 612,6 tys. (25,6%), i w hotelach: 7 413,6 tys. (19,8%). Znacznie mniej w *pozostałych niesklasyfikowanych* – 4 779,8 tys. (12,7%), w zakładach uzdrowiskowych – 4 487,0 tys. (12,0%) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych – 4 104,9 (10,9%). Najmniej noclegów (ok. 200 tys.) udzielono w ośrodkach wypoczynku świątecznego, schroniskach i domach pracy twórczej.

Turystom zagranicznym udzielono 7 828,2 tys. noclegów, a więc 17,3% ogółu (zał. 12, 13, rys. 18); najwięcej w hotelach: 5 239,0 tys., tj. 66,9% wszystkich noclegów gości zagranicznych. Z pozostałych rodzajów bazy wyróżniają się jeszcze – ale jest to znacznie mniejsza skala obsługi – obiekty *pozostałe niesklasyfikowane* (8,4% udzielonych noclegów) oraz zakłady uzdrowiskowe – 560,7 tys. (7,2%), ośrodki wczasowe – 4 495,0 tys. (6,3%) i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 258,6 tys. (3,3%). Ponad 1% noclegów turystów zagranicznych udzielono w pensjonatach i na kempingach, a w pozostałych rodzajach bazy – jeszcze mniej. Spadek liczby noclegów odnotowano w pensjonatach, domach wycieczkowych, schroniskach, ośrodkach kolonijnych, domach pracy twórczej i na polach biwakowych, ale wystąpił tu także spadek liczby korzystających z bazy (z wyjątkiem pól biwakowych).

Na podstawie przedstawionej struktury liczbowej korzystających oraz noclegów udzielonych turystom zagranicznym można wnioskować o charakterze ich przyjazdów do Polski. Wynika z niej, że turyści zagraniczni najchętniej zatrzymują w hotelach, a więc uprawiają przede wszystkim turystykę do miast (poznawczą) lub, w znacznie mniejszej skali, biznesową. W bardzo małym stopniu korzystają z obiektów wypoczynkowych i uzdrowiskowych, ale należy podkreślić, że ta baza noclegowa pod względem liczby korzystających i udzielonych noclegów zajmuje kolejne miejsca za hotelami i bazą niesklasyfikowaną. Inaczej kształtują się dane dotyczące turystyki krajowej. Tutaj zaznacza się wypoczynkowy charakter podróży turystycznych.

Podobnie jak w latach poprzednich, podstawowe znaczenie dla obsługi ruchu turystycznego miały hotele trzygwiazdkowe (tab. 7 i 8). W 2003 roku nocowało w nich ogółem 3 049,1 tys. osób, czyli 44,4% wszystkich korzystających z obiektów hotelowych w Polsce. Warto zaznaczyć, że stanowi to zarazem 20,8% całego rejestrowanego ruchu turystycznego. Kolejną pozycję zajmują hotele niższej kategorii, dwugwiazdkowe, z których skorzystało znacznie mniej turystów: 1 627,9 tys. (23,7%). Hotele czterogwiazdkowe przyjęły 752,5 tys. (11,0%) gości, a jednogwiazdkowe – 660,4 tys. (9,6%). Obiekty o najwyższym standardzie, pięciogwiazdkowe, stanowiące najmniejszą bazą hotelową (6 obiektów), obsłużyły też najmniej turystów: 247,1 tys. (3,6%). Grupa obiektów hotelowych, które w 2003 roku były w trakcie kategoryzacji, przyjęła 526,5 tys. osób (7,7%).

Rys. 18. Noclegi udzielone turystom zagranicznym w 2003 roku w według rodzajów obiektów

1 – hotele, 2 – motele, 3 – pensjonaty, 4 – domy wycieczkowe, 5 – schroniska, 6 – schroniska młodzieżowe, 7 – ośrodki wczasowe, 8 – ośrodki kolonijne, 9 – ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 – domy pracy twórczej, 11 – zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 – kempingi, 13 – pola biwakowe, 14 – ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 – zakłady uzdrowiskowe, 16 – pozostałe niesklasyfikowane.

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Przedstawiona struktura liczbowa korzystających z hoteli wiąże się w znacznym stopniu ze strukturą liczbową bazy hotelowej. Udziały miejsc noclegowych w poszczególnych kategoriach hoteli oraz odpowiadające im udziały liczby korzystających ogółem są następujące: pięciogwiazdkowe – 2,8% i 3,6%, czterogwiazdkowe – 9,7% i 11,0%, trzygwiazdkowe – 41,6 i 44,4%, dwugwiazdkowe – 24,6% i 23,7%, jednogwiazdkowe – 10,3% i 9,6%. Z przytoczonych danych wynika, że proporcje między podażą a popytem w poszczególnych kategoriach hoteli są zbliżone. Zróżnicowanie zjawiska występuje natomiast wyraźnie, gdy rozpatruje się osobno turystów krajowych i zagranicznych.

Tabela 7. Rejestrowany ruch turystyczny w hotelach według kategorii w 2003 roku

Kategoria hoteli	Liczba korzystających			Udział gości zagranicznych w %
	Ogółem	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni	
Ogółem	6863498	4251445	2612053	38,1
*****	247072	65560	181512	73,5
****	752470	308958	443512	58,9
***	3049110	1745591	1303519	42,8
**	1627868	1198336	429532	26,4
*	660438	533689	126749	19,2
W trakcie kategoryzacji	526540	399311	127229	24,2

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Tabela 8. Noclegi udzielone w hotelach według kategorii w 2003 roku

Kategoria hoteli	Liczba udzielonych noclegów			Udział gości zagranicznych w %
	Ogółem	Turystom krajowym	Turystom zagranicznym	
Ogółem	12652587	7413623	5238964	41,4
*****	425285	116464	308821	72,6
****	1448590	545068	903522	62,4
***	5464832	2819244	2645588	48,4
**	2966251	2099139	867112	29,2
*	1335087	1077301	257786	19,3
W trakcie kategoryzacji	1012542	756407	256135	25,3

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Większość turystów w bazie hotelowej to goście krajowi; udział zagranicznych wyniósł 38,1%. Połowa (49,9%) turystów zagranicznych korzysta z hoteli trzygwiazdkowych; stanowią w nich 42,8% ogółu nocujących. W hotelach czterogwiazdkowych (58,9%) i pięciogwiazdkowych (73,5%) stanowią oni większość gości, ale w pierwszych zatrzymuje się tylko 16,9%, a w drugich 6,9% ogółu cudzoziemców korzystających z hoteli. Tak więc preferują oni noclegi w hotelach trzygwiazdkowych; w obiektach o wyższym standardzie nocuje ich znacznie mniej, ale stanowią tam większość.

Także najwięcej (41,1%) turystów krajowych korzystających z bazy hotelowej nocuje w obiektach trzygwiazdkowych. Kolejną kategorią hoteli, w których zatrzymuje się duża część gości krajowych (28,1%), są placówki tańsze, dwugwiazdkowe, a następnie jednogwiazdkowe (12,6%). Zaledwie 7,3% spośród Polaków zatrzymujących się w hotelach nocuje w placówkach droższych, czterogwiazdkowych, a jeszcze mniej (1,5%) w pięciogwiazdkowych.

W porównaniu z rokiem 2002 liczba korzystających z hoteli wzrosła o 432,1 tys. (6,7%). W poszczególnych kategoriach hoteli wzrost ten był zróżnicowany: od ponad 20% w pięciogwiazdkowych (26,3%) i będących w trakcie kategoryzacji (21,2%), do 8,6% w dwugwiazdkowych, 5,6% w trzygwiazdkowych i 2,0% w czterogwiazdkowych. Tylko w jednogwiazdkowych nastąpił spadek frekwencji o 2,5%.

Frekwencja gości zagranicznych w hotelach w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 164,9 tys., czyli o 6,7%. Największy przyrost liczby turystów zagranicznych odnotowano w grupie hoteli pięciogwiazdkowych (o 19,7%), w obiektach w trakcie kategoryzacji (19,8%) i dwugwiazdkowych (o 15,5%). Znacznie mniejszy wzrost wystąpił w hotelach trzygwiazdkowych (5,3%) i czterogwiazdkowych (1,1%). Mniej gości (o 9,7%) zatrzymało się w placówkach jednogwiazdkowych.

Także w 2003 roku z hoteli skorzystało o 267,2 tys. turystów krajowych więcej. W hotelach jednogwiazdkowych frekwencja była podobna jak w poprzednim roku: zarejestrowano tu o 0,6% mniej turystów. W pozostałych kategoriach wystąpił wyraźny wzrost; największy (49,3%) w hotelach pięciogwiazdkowych, a kilkuprocentowy w innych kategoriach.

2. Długość pobytu gości w obiektach noclegowych

Za średnią długość pobytu przyjmuje się w tym opracowaniu średnią liczbę noclegów plus 1, co daje wskaźnik średniej długości pobytu wyrażony w dniach. Średnia długość pobytu

gości korzystających z obiektów noclegowych w Polsce w 2003 roku wynosiła 4,1 dnia i była taka sama jak w roku poprzednim.

Bardzo różne są natomiast długości pobytu w poszczególnych rodzajach bazy noclegowej (tab. 9). Najdłuższe średnie pobyty wystąpiły w obiektach noclegowych, które przyjmują korzystających w systemie turnusowym, jak zakłady uzdrowiskowe (13,8 dnia), ośrodki kolonijne (10,5) i ośrodki wczasowe (7,4). Dłuższe pobyty, powyżej pięciu dni, wystąpiły także w bazie o charakterze wypoczynkowym: zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (5,3). Bliskie wskaźnika długoterminowego pobytu były noclegi w kilku innych rodzajach bazy o funkcji wypoczynkowej: pensjonatach (4,4 dnia), ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (4,5), domach pracy twórczej (4,7) oraz na campingach (4,1) i polach biwakowych (4,4). Najkrócej, poniżej trzech dni, turyści przebywali w bazie hotelarskiej obsługującej ruch wycieczkowy: motelach (2,3 dnia), hotelach (2,8) i schroniskach (2,9).

Tabela 9. Średnie długości pobytu w obiektach noclegowych w 2003 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Średnia długość pobytu w dniach		
	Ogółem	Turyści krajowi	Turyści zagraniczni
Ogółem	4,1	4,3	3,3
Hotele	2,8	2,7	3,0
Motele	2,3	2,3	2,3
Pensjonaty	4,4	4,4	4,9
Domy wycieczkowe	3,7	3,8	3,3
Schroniska	2,9	2,9	2,5
Schroniska młodzieżowe	3,3	3,4	3,3
Ośrodki wczasowe	7,4	7,3	8,9
Ośrodki kolonijne	10,5	10,5	8,1
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4,5	4,5	5,0
Domy pracy twórczej	4,7	4,8	4,2
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	5,3	5,3	5,4
Campingi	4,1	4,3	3,3
Pola biwakowe	4,4	4,5	3,6
Ośrodki wypoczynku świątecznego	3,8	3,8	2,8
Zakłady uzdrowiskowe	13,8	14,1	12,3
Pozostałe niesklasyfikowane	3,5	3,6	3,3

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Średni pobyt turystów krajowych wynosi 4,3 dnia i jest o jeden dzień dłuższy niż gości zagranicznych. W porównaniu z poprzednim rokiem prawie się nie zmienił (4,4 dnia). Skrócenie lub wydłużenie pobytów w poszczególnych rodzajach bazy jest niewielkie: nie przekracza jednego dnia. Tylko w zakładach uzdrowiskowych zarejestrowano wyraźnie krótsze pobyty: o 2,9 dnia, a w ośrodkach wypoczynku świątecznego – o 1,3 dnia.

Średnia długość pobytu gości zagranicznych wynosiła 3,3 dnia i nie zmieniła się w porównaniu z rokiem poprzednim. W większości poszczególnych rodzajów obiektów noclegowych zaobserwowano niewielkie skrócenie lub wydłużenie pobytu. Dłuższe pobyty, ale nie więcej niż o jeden dzień, zaobserwowano w domach wycieczkowych, zespołach domków turystycznych i zakładach uzdrowiskowych. Pobyty krótsze o ponad jeden dzień wystąpiły w ośrodkach kolonijnych oraz wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

Porównując długości pobytu turystów krajowych i zagranicznych można stwierdzić, że w większości rodzajów obiektów dłużej przebywają turyści krajowi. Różnice ponad jednodniowe występują w zakładach uzdrowiskowych i ośrodkach kolonijnych, a jednodniowe i prawie jednodniowe na kempingach, polach biwakowych i w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. Tylko w ośrodkach wczasowych pobyty gości zagranicznych są zdecydowanie dłuższe: o 1,6 dnia.

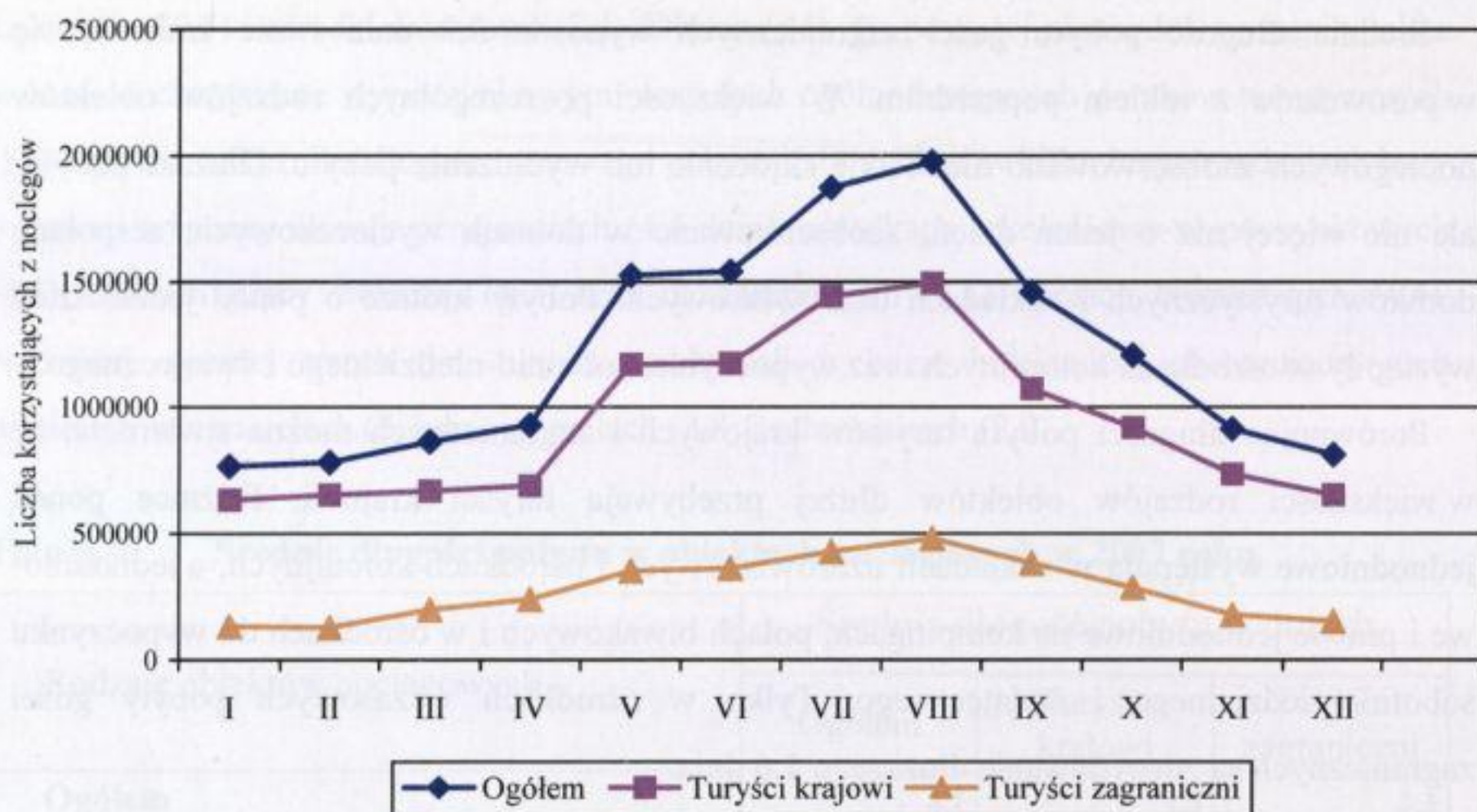
3. Sezonowość rejestrowanego ruchu turystycznego

Zjawisko sezonowego zróżnicowania wielkości ruchu turystycznego przebiegało w 2003 roku podobnie jak w latach poprzednich. Różnice intensywności wykorzystania zasobów noclegowych związane są oczywiście z porami roku mniej lub bardziej sprzyjającymi uprawianiu turystyki. Zróżnicowanie to dotyczy zarówno ruchu ogółem, jak turystów krajowych i zagranicznych (rys. 19, zał. 15).

Najwięcej turystów rejestruje się w lipcu i sierpniu, miesiące te stanowią szczyt sezonu turystycznego. W 2003 roku liczby korzystających z zasobów noclegowych wynosiły w lipcu 1 873,7 tys., a w sierpniu 1 974,6 tys. osób. Są to wartości wyższe niż w poprzednim roku: w lipcu o 4,2%, a w sierpniu o 8,3%. Sierpień był też miesiącem największego ruchu, gdy w 2002 roku był nim lipiec. Miesiącami najmniejszego ruchu turystycznego były styczeń (767,2 tys. osób) i luty (782,9 tys.); wartości te były mniejsze niż w odpowiednich miesiącach poprzedniego roku. Jak widać, rejestrowany ruch ogółem odnotowany w lipcu i sierpniu jest ponad dwukrotnie większy niż w wymienionych miesiącach zimowych. W pozostałych

miesiącach, z wyjątkiem kwietnia, rejestrowano większy ruch niż w 2002 roku. Od maja do października liczby turystów przekraczały 1,0 mln osób.

Rys. 19. Rejestrowany ruch turystyczny w 2003 roku według miesięcy

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Miesiącem najniższej frekwencji gości krajowych był styczeń (633,3 tys.); także w okresie od lutego do kwietnia oraz w grudniu liczba turystów nie przekroczyła 700 tys. Najwięcej turystów krajowych skorzystało z noclegów w sierpniu (1 491,5 tys.) i lipcu (1 443,7 tys.). Były to wartości wyższe niż w tych samych miesiącach 2002 roku, ale wówczas szczyt frekwencji nastąpił w lipcu.

Miesiącami najniższej frekwencji turystów zagranicznych były luty i styczeń (128,8 tys. i 133,9 tys.), najwyższej zaś – sierpień (483,1 tys.) i lipiec (430,0 tys.). Podobny szczyt frekwencji wystąpił w 2002 roku. Jak z tego wynika, różnice w liczbie turystów zagranicznych między miesiącami o najniższej i najwyższej frekwencji są większe niż w odniesieniu do turystów krajowych, bo około trzykrotne.

Jak wynika z rysunku 19, obraz sezonowego zróżnicowania rejestrowanego ruchu turystycznego, zarówno ogółem, jak turystów krajowych i zagranicznych, generalnie jest podobny, aczkolwiek występują drobne różnice. Niewielki wzrost frekwencji przypada na okres od stycznia do kwietnia; w maju ruch osiąga znacznie większe wartości i wzrasta aż do

sierpnia, a następnie do końca roku maleje. W wypadku turystów krajowych istotne zwiększenie się ruchu wystąpiło w maju, w odniesieniu zaś do turystów zagranicznych wzrost ten nastąpił już w marcu. W pierwszych miesiącach 2003 roku frekwencja gości krajowych utrzymywała się na mniej więcej jednakowym poziomie, bez większych przyrostów. Obserwowany od wielu lat spadek ruchu od września, utrzymujący się do końca roku, spowodowany jest panującymi w Polsce warunkami klimatycznymi i związanymi z tym nawykami wykorzystywania corocznych urlopów wypoczynkowych w miesiącach letnich. Działania zmierzające do przedłużenia sezonu turystycznego przez obniżanie cen w miesiącach mniejszej frekwencji, są niezbyt skuteczne.

Istotne zmiany wielkości zagranicznego ruchu przyjazdowego do Polski występują w marcu, kiedy ruch rośnie o 54,0% w stosunku do lutego (zał. 15). Podobnie jak w ruchu krajowym, wzrost ten trwa do sierpnia, po czym następuje spadek frekwencji.

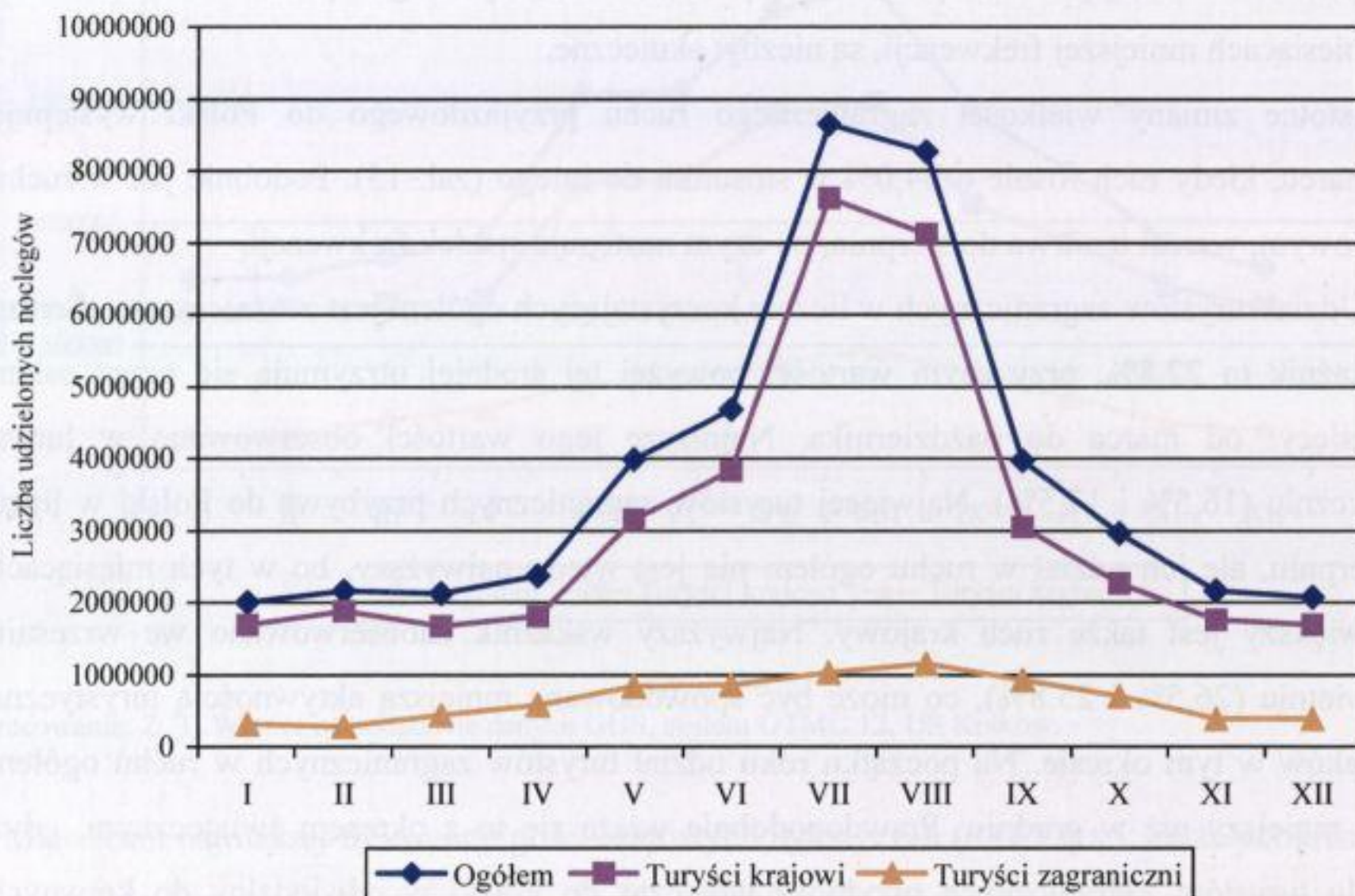
Udział turystów zagranicznych w liczbie korzystających ogółem jest zróżnicowany. Średni wskaźnik to 22,8%, przy czym wartości powyżej tej średniej utrzymują się przez osiem miesięcy: od marca do października. Najniższe jego wartości obserwowano w lutym i styczniu (16,5% i 17,5%). Najwięcej turystów zagranicznych przybywa do Polski w lipcu i sierpniu, ale ich udział w ruchu ogółem nie jest wtedy najwyższy, bo w tych miesiącach największy jest także ruch krajowy. Najwyższy wskaźnik zaobserwowano we wrześniu i kwietniu (26,5% i 25,8%), co może być spowodowane mniejszą aktywnością turystyczną Polaków w tym okresie. Na początku roku udział turystów zagranicznych w ruchu ogółem jest mniejszy niż w grudniu. Prawdopodobnie wiąże się to z okresem świątecznym, gdyż wielu turystów zagranicznych przybywa wówczas do Polski w odwiedziny do krewnych i znajomych.

Warto się przyjrzeć dodatkowo danym określającym liczby noclegów udzielonych w bazie turystycznej. Parametr ten jest istotny, ponieważ uwzględnia nie tylko liczbę korzystających, czyli frekwencję, ale również długość ich pobytu w obiektach noclegowych. Można przyjąć, że określa on obciążenie ruchem turystycznym bazy noclegowej, a zatem także miejscowości i obszarów (rys. 20, zał. 15).

Jak wynika z danych (zał. 15), zmiany liczby udzielonych noclegów ogółem były stosunkowo niewielkie przez pierwsze cztery miesiące roku, kiedy odnotowano wzrost z 2,0 mln do 2,4 mln noclegów. Przełomowy był maj, gdy wzrost w porównaniu z kwietniem wyniósł 67,9%. Kulminację stanowił lipiec, w którym liczba udzielonych noclegów zwiększyła się aż o 85% w stosunku do wartości czerwcowych.

Najmniej noclegów udzielono turystom krajowym w styczniu, marcu i grudniu (niecałe 17 mln), zagranicznym zaś – na początku roku, w styczniu i lutym (po ok. 0,3 mln). Najwięcej noclegów sprzedano turystom krajowym w lipcu (7,6 mln), a gościom zagranicznym w sierpniu (1,1 mln). Turyści krajowi wykupili 4,5 razy więcej noclegów niż w marcu, a zagraniczni 4 razy więcej niż lutym.

Rys. 20. Noclegi udzielone w 2003 roku według miesięcy

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

W porównaniu z 2002 rokiem turyści krajowi wykupili więcej noclegów w marcu, w okresie od maja do sierpnia, w październiku i grudniu, a goście zagraniczni – we wszystkich miesiącach z wyjątkiem marca.

4. Zróżnicowanie narodowościowe turystów zagranicznych i preferowane przez nich obiekty noclegowe

Z danych GUS wynika, że w 2003 roku z obiektów noclegowych skorzystało 3 331,9 tys. turystów zagranicznych. Największą grupę stanowili goście z Niemiec: 1 166,9 tys., czyli 35,0% całego ruchu zagranicznego rejestrowanego w bazie noclegowej.

Kolejne miejsca zajmowali turyści z: Rosji (170,8 tys.), Wielkiej Brytanii (164,6 tys.), Ukrainy (162,9 tys.), Stanów Zjednoczonych (157,4 tys.), Francji (152,9 tys.), Włoch (150,4 tys.) i Białorusi (103,0 tys.). Mimo wprowadzenia jesienią 2003 roku obowiązku wizowego dla obywateli Rosji, Ukrainy i Białorusi, wzrosła nieco liczba przyjazdów z Rosji, spadła jednak – z dwóch pozostałych państw. Ale wszystkie te trzy kraje stanowią nadal czołówkę w turystyce przyjazdowej do Polski. Jak łatwo zaobserwować, właściwe motywy tych przyjazdów są w większości ekonomiczne (handlowe).

Z pozostałych państw, w przedziale 50-100 tys. przyjazdów mieściły się: Austria, Czechy, Dania, Hiszpania, Holandia, Izrael, Litwa, Norwegia i Szwecja (tab. 10).

W porównaniu z 2003 rokiem liczba przyjazdów z większości wymienionych wcześniej krajów wzrosła; spadek odnotowano w odniesieniu do Danii, Izraela i Stanów Zjednoczonych. Przeważają zmiany wynoszące od kilku do kilkunastu tysięcy osób. Tabela 10 oraz załączniki 20 i 21 nie zawierają pełnego wykazu państw, których obywatele odwiedzają Polskę. Sięgając do pojedynczych przypadków można by zapewne udowodnić, że bywają u nas goście z całego świata.

W badanym okresie turystom zagranicznym udzielono ogółem 7 828,2 tys. noclegów (tab. 10). Oznacza to, że ich średni pobyt w Polsce wynosił 3,3 dnia, tyle samo co w poprzednim roku. Najwięcej noclegów udzielono turystom niemieckim: 3 460,3 tys., co stanowiło 44,2% ogólnej liczby noclegów udzielonych w 2003 roku turystom zagranicznym. Kolejne miejsca pod względem liczby udzielonych noclegów zajęli turyści ze Stanów Zjednoczonych (353,2 tys.), Wielkiej Brytanii (351,5 tys.), Ukrainy (350,8 tys.), Włoch (315,6 tys.), Francji (307,4 tys.), Rosji (290,3 tys.), Danii (208,0 tys.), Holandii (192,2 tys.), Izraela (188,7 tys.), Białorusi (186,2 tys.) i Szwecji (181,9 tys.). Spośród krajów wykazanych w tabeli 10, spadek liczby udzielonych noclegów dotyczył tylko gości z Czech, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy.

Zarówno podane wcześniej, jak i pozostałe wartości udzielonych noclegów generalnie nawiązują do liczby korzystających z bazy noclegowej. Wynikające z obu liczb wskaźniki długości pobytów w obiektach noclegowych są w większości mało zróżnicowane. Z danych wynika, że najdłużej przebywali w obiektach noclegowych w 2003 roku Niemcy (4 dni), co stanowi wzrost o 0,2 punktu w stosunku do poprzedniego roku. Wartość powyżej średniego wskaźnika utrzymała jeszcze tylko Kanada (3,7). W ponad połowie krajów wykazanych w tabeli 10 odnotowano długości pobytów takie same jak w 2002 roku lub mniejsze. Wydłużenia pobytu nie przekroczyły pół dnia.

Turyści zagraniczni, w zależności od kraju pochodzenia, w różnym stopniu korzystali z poszczególnych rodzajów obiektów noclegowych. Ilustruje to załącznik 20, przedstawiający liczby korzystających, oraz załącznik 21, z liczbami noclegów udzielonych turystom różnych narodowości. Z danych wynika, że do obiektów noclegowych, w których najliczniej nocowali turyści zagraniczni, należy zaliczyć hotele: skorzystało z nich 2 612,1 tys. osób (78,4%). Następne miejsca zajmują: obiekty *pozostałe niesklasyfikowane* – 291,0 tys. (8,7%), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 65,2 tys. (2,0%) i ośrodki wczasowe – 62,8 tys. (1,9%). Wśród turystów zagranicznych korzystających z hoteli najliczniejsi byli goście z Niemiec (897,2 tys.), którzy stanowili aż 34,3% wszystkich zagranicznych gości hotelowych. Oznacza to, że 76,9% turystów niemieckich korzystających z bazy noclegowej w Polsce nocowało w hotelach.

Tabela 10. Goście zagraniczni najliczniej korzystający z polskich zasobów noclegowych w 2003 roku według krajów

L.p.	Kraj zamieszkania	Liczba korzystających	Udzielone noclegi	Średnia długość pobytu w dniach
1.	Austria	52 119	98593	2,9
2.	Belgia	43 767	88619	3,0
3.	Białoruś	102 980	186181	2,8
4.	Czechy	50 313	95988	2,9
5.	Dania	89 030	208023	3,3
6.	Estonia	23 248	28957	2,2
7.	Finlandia	33 265	70273	3,1
8.	Francja	152 873	307437	3,0
9.	Hiszpania	57 746	115759	3,0
10.	Holandia	96 721	192233	3,0
11.	Izrael	96 081	188686	3,0
12.	Japonia	31 497	61198	2,9
13.	Kanada	14 674	39931	3,7
14.	Litwa	62 718	94933	2,5
15.	Niemcy	1 166 907	3460318	4,0
16.	Norwegia	60 680	124470	3,1
17.	Rosja	170 786	290297	2,7
18.	Rumunia	11 564	23172	3,0
19.	Słowacja	21 729	38432	2,8
20.	Stany Zjednoczone	157 431	353150	3,2
21.	Szwajcaria	29 399	54079	2,8
22.	Szwecja	87 088	181872	3,1
23.	Ukraina	162 945	350801	3,2
24.	Węgry	36 847	80258	3,2
25.	Wielka Brytania	164 550	351496	3,1
26.	Włochy	150 392	315567	3,1
27.	Pozostałe kraje	204 520	427507	3,1
Ogółem		3 331 870	7828230	3,3

Do grup narodowościowych najliczniej korzystających z hoteli należeli też turyści ze Stanów Zjednoczonych (141,7 tys.), Wielkiej Brytanii (149,6 tys.), Rosji (134,8 tys.), Włoch (134,2 tys.) i Francji (125,8 tys.).

Udziały turystów z poszczególnych krajów nocujących w hotelach były bardzo zróżnicowane i wynosiły: dla turystów z Izraela – 97,6%, Szwajcarii – 89,8%, Japonii – 92,2%, Hiszpanii i Stanów Zjednoczonych – 90,0%, Austrii – 85,0%, Włoch – 89,2%, Wielkiej Brytanii – 90,9%. Mniej niż ten ostatni wskaźnik, ale więcej niż 80% wyniosły udziały gości hotelowych z: Kanady, Danii, Finlandii, Norwegii, Szwecji i Belgii. Najniższy udział korzystających z hoteli wystąpił wśród turystów z Ukrainy (44,7%), Białorusi (55,3%), Rumunii (57,5%), Węgier (60,5%) i Litwy (63,3%).

Z obiektów *pozostałych niesklasyfikowanych* (m. in. hotele robotnicze, domy studenckie, internaty), oferujących tańsze noclegi, częściej korzystali turyści z krajów mniej zamożnych, jak Ukraina (37,4% nocujących), Białoruś (32,5%), Rumunia (23,8%), Słowacja (19,9%) i Węgry (18,4%).

Najmniejszą popularnością wśród turystów zagranicznych cieszą się ośrodki kolonijne: 0,7 tys. korzystających, wśród nich 76,2% narodowości niemieckiej. Niewielkim powodzeniem wśród turystów zagranicznych cieszą się też ośrodki wypoczynku świątecznego, w których przebywało niecałe 2 tys. osób (najczęściej nocowali tam Słowacy i Niemcy), domy pracy twórczej (3,8 tys. korzystających) i schroniska (6,4 tys.).

Z campingów (52,7 tys. gości) najczęściej korzystali turyści z Niemiec (16,0 tys., tj. 42,8%), ale potwierdza się obserwowane w latach ubiegłych zainteresowanie campingami turystów holenderskich, których nocowało 8,3 tys. (15,8%) i było ich więcej niż poprzednim roku. W zakładach uzdrowiskowych, które przyjęły 49,5 tys. turystów zagranicznych (więcej niż w 2002 r.), aż 91,5% (45,3 tys.) cudzoziemców stanowili kuracjusze z Niemiec. Drugą wyróżniającą się grupą byli w Szwedzi (1,6 tys.), którzy stanowili jednak tylko 3,4% ogółu turystów i ich udział był mniejszy niż w 2002 roku.

5. Zróżnicowanie przestrzenne rejestrowanego ruchu turystycznego

5. 1. Rejestrowany ruch turystyczny w województwach

Rozkład przestrzenny i sezonowy (czasowy) rejestrowanego ruchu turystycznego jest bardzo zróżnicowany i zależy z jednej strony od rozmieszczenia i rodzaju walorów turystycznych będących przedmiotem zainteresowania turystów, z drugiej zaś – od roz-

mieszczenia i rodzaju turystycznej bazy noclegowej. Podobnie jak w przedstawionych wcześniej analizach, ruch ten wyraża się zarówno liczbą korzystających z obiektów noclegowych, jak liczbą udzielonych noclegów. Najważniejsze informacje statystyczne zawiera załącznik 14.

Najwięcej turystów ogółem, krajowych i zagranicznych, korzystających z bazy noclegowej w 2003 roku zarejestrowano w województwach: małopolskim (2 047,1 tys.), mazowieckim (1 749,4 tys.), dolnośląskim (1 592,2 tys.), zachodniopomorskim (1 480,4 tys.), pomorskim (1 263,4 tys.), śląskim (1 170,5 tys.) i wielkopolskim (1 162,2 tys.). W tych siedmiu województwach skupia się aż 71,5% całego ruchu turystycznego korzystającego z zasobów noclegowych. Oprócz mazowieckiego, odnotowano w tych województwach wzrost rejestrowanego ruchu w porównaniu z poprzednim rokiem. Największy w śląskim (o 10,5%), zachodniopomorskim (8,5%) i wielkopolskim (6,1%).

W wymienionej grupie siedmiu województw znalazły się dwa nadmorskie, z dobrze rozwiniętą letnią bazą sezonową (pomorskie i zachodniopomorskie), trzy górskie – z walorami turystycznymi i bazą wykorzystywanymi zarówno w sezonie letnim, jak i zimowym (małopolskie, śląskie, dolnośląskie), oraz dwa województwa, o których pozycji w turystyce decydują przede wszystkim wielkie miasta, odwiedzane przez cały rok (mazowieckie i wielkopolskie). Udział pozostałych dziewięciu województw nie sięga nawet 30% korzystających z noclegów. Do województw w najmniejszym stopniu obsługujących ruch turystyczny należały: opolskie (166,5 tys.), świętokrzyskie (291,3 tys.) oraz podlaskie (371,0 tys.). Spośród pozostałych województw, ruch rejestrowany zwiększył się w kujawsko-pomorskim, lubelskim i łódzkim, zmalał zaś w lubuskim i warmińsko-mazurskim.

Pod względem liczby noclegów udzielonych ogółem turystom krajowym i zagranicznym, rozkład przestrzenny oraz kolejność województw wyglądały inaczej. Na pierwszym miejscu znalazło się zachodniopomorskie (9 268,4 tys.), co świadczy o dobrym wykorzystaniu tamtejszej bazy noclegowej w sezonie letnim. Województwo małopolskie, pierwsze pod względem liczby korzystających, zajęło drugie miejsce jeśli chodzi o liczbę udzielonych noclegów (6 530,2 tys.); na trzecim znalazło się województwo pomorskie (5 214,7 tys.), a dalej dolnośląskie (4 788,4 tys.), mazowieckie (3 499,8 tys.), śląskie (2 827,6 tys.) i wielkopolskie (2 472,8 tys.). Łączna liczba noclegów w wymienionych siedmiu województwach stanowi 76,3% wszystkich udzielonych noclegów; udział ten jest jeszcze wyższy niż przy liczbie korzystających. We wszystkich oprócz dolnośląskiego odnotowano wzrost: największy (o 5,5%) w zachodniopomorskim. Tak więc ruch skupia się w regionie Bałtyku oraz w pasie górskim na południu, tam gdzie znajdują się największe turystyczne

walory wypoczynkowe. Nie bez znaczenia są również walory stolic województw, stanowiących wielkie centra krajoznawcze.

Podobnie jak pod względem liczby korzystających z bazy, pod względem liczby udzielonych noclegów ostatnie miejsca zajmują województwa: opolskie (410,4 tys.), świętokrzyskie (567,5 tys.) oraz podlaskie (754,0 tys.).

Najwyższą frekwencję turystów krajowych odnotowano w bazie noclegowej na terenie województw: małopolskiego (1 493,4 tys.), dolnośląskiego (1 220,6 tys.), zachodniopomorskiego (1 143,4 tys.), mazowieckiego (1 098,8 tys.), a także śląskiego (1 020,2 tys.), pomorskiego (1 017,9 tys.) i wielkopolskiego (909,6 tys.). Te województwa skupiały łącznie 69,9% turystów korzystających z bazy noclegowej. Najmniej turystów krajowych zarejestrowano w opolskim (137,3 tys.), świętokrzyskim (262,1 tys.) i podlaskim (282,7 tys.). W porównaniu z 2002 rokiem frekwencja spadła w dolnośląskim, mazowieckim i świętokrzyskim, a w pozostałych wystąpił wzrost, największy w śląskim: o 10,4%. W innych województwach o mniejszej frekwencji ruch się zwiększył, spadek wystąpił tylko w podkarpackim.

Ciekawym zjawiskiem, obserwowanym już w latach poprzednich, jest wybijająca się pozycja województwa zachodniopomorskiego pod względem liczby noclegów udzielonych turystom krajowym: 7 743,4 tys. (wzrost o 3,0%). Udział tego regionu w skali ogólnopolskiej wynosił aż 20,6%. Kolejne miejsca zajmowały województwa: małopolskie (5 258,3 tys.), pomorskie (4 643,7 tys.) i dolnośląskie (3 833,1 tys.). Łącznie obiekty w czterech wymienionych województwach udzieliły 57,4% ogólnej liczby noclegów turystów krajowych w Polsce. Do innych województw o większym ruchu krajowym należały: mazowieckie (2 309,6 tys.), śląskie (2 470,2 tys.) i wielkopolskie (2 002,2 tys.). Najmniej noclegów udzielono w obiektach województw: opolskiego (349,5 tys.) i świętokrzyskiego (515,0 tys.). Spadek ruchu odnotowano w dolnośląskim, mazowieckim, świętokrzyskim oraz w lubelskim i wielkopolskim; w innych zwiększyła się liczba udzielonych noclegów.

Podobny jest rozkład przestrzenny rejestrowanego ruchu turystycznego z zagranicy (zał. 14). Na pierwszy plan wybija się województwo mazowieckie (650,5 tys.), gdzie odnotowano też najwyższy udział cudzoziemców w ruchu turystycznym ogółem (37,2%). Większa część tego ruchu koncentruje się w Warszawie. Na drugim miejscu znalazło się, podobnie jak w roku poprzednim, województwo małopolskie z Krakowem (553,7 tys.). Łącznie te dwa województwa gościły aż 36,1% zagranicznego ruchu turystycznego w Polsce. Istotną rolę w obsłudze gości zagranicznych odegrało także województwo dolnośląskie

z Wrocławiem (371,6 tys. osób). Pozostałe znaczące miejsca (powyżej 200 tys. gości) zajęły województwa: zachodniopomorskie (337,0 tys.), pomorskie (245,5 tys.), wielkopolskie (252,6 tys.) i warmińsko-mazurskie (200,0 tys.). Najmniej turystów zagranicznych zarejestrowano w obiektach noclegowych opolskiego (29,2 tys.) i świętokrzyskiego (29,3 tys.), które bardzo odbiegały na niekorzyść od pozostałych regionów. Świętokrzyskie wyróżnia się poza tym najmniejszym udziałem turystów zagranicznych w ruchu ogółem: wynosił on zaledwie 10,0%. Ale w zdecydowanej większości województw zwiększyła się liczba cudzoziemców; nieduże spadki wystąpiły jedynie w łódzkim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim.

Pod względem liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym pierwszą pozycję, tak jak w 2002 roku, zajmuje województwo zachodniopomorskie: 1 524,9 tys. noclegów (zał. 14); na drugim miejscu znalazło się małopolskie (1 272,0 tys.), a dopiero na trzecim mazowieckie (1 190,2 tys.), które jednak zachowało najwyższy udział (34,0%) noclegów udzielonych turystom zagranicznym w ogólnej liczbie udzielonych noclegów. Znaczące czwarte miejsce zajmuje województwo dolnośląskie (955,2 tys.); następne są: pomorskie (571,1 tys.) oraz warmińsko-mazurskie (480,5 tys.), które jako drugie po mazowieckim ma zarazem najwyższy udział noclegów udzielonych turystom zagranicznym (24,6%) w liczbie noclegów ogółem. Ostatnie dwa miejsca pod względem liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym zajmują województwa: opolskie i świętokrzyskie. Województwo świętokrzyskie ma przy tym również bardzo niski udział noclegów turystów zagranicznych w liczbie noclegów ogółem (9,3%). Ale najniższym wskaźnikiem w tym zakresie odznacza się województwo kujawsko-pomorskie: 6,3%, przy wskaźniku ogólnokrajowym wynoszącym 17,3%. W zdecydowanej większości województw wystąpił wzrost liczby noclegów, największy w zachodniopomorskim (o 20,3%) i wielkopolskim (o 18,9%); spadek odnotowano tylko w lubuskim i łódzkim.

Udział gości zagranicznych w ogólnej frekwencji turystów rejestrowanej w poszczególnych województwach jest zróżnicowany (zał. 14). To dodatkowy element charakteryzujący stopień zainteresowania turystów zagranicznych różnymi regionami Polski. Zdecydowanie przoduje mazowieckie, w którym udział ten wynosi 37,2%. Następne to: warmińsko-mazurskie (28,2%) i małopolskie (27,0%), a ponad 20% udziału występuje jeszcze w dolnośląskim, lubuskim, podlaskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Najniższy udział (10,0%) cechuje świętokrzyskie, a 12-13% zanotowano w kujawsko-pomorskim, podkarpackim i śląskim.

Na podstawie załączników 22, 23 i poniższego zestawienia można określić stopień zainteresowania gości zagranicznych poszczególnymi regionami Polski. Zestawienie przedstawia po trzy województwa cieszące się największym zainteresowaniem obcokrajowców zarejestrowanych w bazie noclegowej w 2003 roku.

Amerykanie – mazowieckie (40,9%), małopolskie (32,2%), dolnośląskie (6,6%),
Austriacy – małopolskie (27,4%), mazowieckie (25,5%), dolnośląskie (10,1%),
Belgowie – mazowieckie (27,0%), małopolskie (21,7%), dolnośląskie (10,4%),
Białorusini – podlaskie (21,2%), mazowieckie (15,1%), lubelskie (11,5%),
Brytyjczycy – mazowieckie (42,3%), małopolskie (25,4%), wielkopolskie (6,2%),
Czesi – mazowieckie (17,9%), małopolskie (15,5%), śląskie (13,4%),
Duńczycy – zachodniopomorskie (30,8%), pomorskie (15,9%), małopolskie (10,7%),
Estończycy – podlaskie (58,5%), mazowieckie (17,1%), małopolskie (5,3%),
Finowie – mazowieckie (37,8%), małopolskie (24,4%), podlaskie (7,5%),
Francuzi – mazowieckie (33,6%), małopolskie (22,6%), dolnośląskie (8,8%),
Hiszpanie – mazowieckie (37,3%), małopolskie (25,6%), dolnośląskie (7,8%),
Holendrzy – mazowieckie (23,6%), małopolskie (14,6%), wielkopolskie (11,9%),
Izraelczycy – mazowieckie (35,9%), małopolskie (32,1%), lubelskie (15,0%),
Japończycy – mazowieckie (41,0%), małopolskie (27,3%), dolnośląskie (9,0%),
Kanadyjczycy – mazowieckie (32,7%), małopolskie (28,2%), wielkopolskie (7,3%),
Litwini – mazowieckie (17,3%), wielkopolskie (10,3%), dolnośląskie (10,0%),
Niemcy – zachodniopomorskie (20,8%), dolnośląskie (16,8%), warmińsko-mazurskie (10,8%),
Norwegowie – małopolskie (40,0%), dolnośląskie (14,9%), mazowieckie (11,3%),
Rosjanie – warmińsko-mazurskie (16,7%), dolnośląskie (16,6%), mazowieckie (14,8%),
Rumuni – małopolskie (29,6%), mazowieckie (24,0%), dolnośląskie (9,6%),
Słowacy – małopolskie (24,7%), mazowieckie (18,9%), śląskie (13,3%),
Szwajcarzy – mazowieckie (41,0%), małopolskie (18,8%), pomorskie (8,7%),
Szwedzi – małopolskie (18,6%), pomorskie (18,6%), mazowieckie (18,0%),
Ukraińcy – podkarpackie (17,5%), małopolskie (16,1%), mazowieckie (13,6%),
Węgrzy – małopolskie (51,5%), mazowieckie (15,4%), śląskie (9,5%),
Włosi – małopolskie (26,6%), mazowieckie (26,4%), śląskie (14,2%).

Przedstawiciele większości krajów odwiedzają głównie województwa: mazowieckie (Warszawę) i małopolskie (Kraków i Tatry). Inne preferencje wykazują Niemcy, którzy są najważniejszą zbiorowością turystów zagranicznych odwiedzających Polskę. Korzystali zwłaszcza z zasobów noclegowych województw: zachodniopomorskiego, dolnośląskiego,

warminsko-mazurskiego oraz innych województw zachodnich. Raczej nielicznie odwiedzali natomiast województwa centralnej i wschodniej Polski. Podobnie kształtował się rozkład przestrzenny tego ruchu w latach poprzednich. Również region stołeczny nie cieszy się większym zainteresowaniem turystów niemieckich.

Wśród obszarów odwiedzanych przez pozostałych sąsiadów znajdują się województwa przygraniczne wschodniej i południowej Polski oraz mazowieckie. Z kolei większość (73,1%) turystów ze Stanów Zjednoczonych odwiedza dwa województwa: mazowieckie i małopolskie, tam zaś, jak można się domyślać, przede wszystkim Warszawę i Kraków. Na trzecim miejscu znajduje się dolnośląskie, ale ze zdecydowanie mniejszą liczbą gości (6,6%). Prawie wcale nie interesują cudzoziemców takie regiony, jak opolskie, świętokrzyskie czy lubuskie.

5. 2. Rejestrowany ruch turystyczny w powiatach

Rozkład przestrzenny rejestrowanego ruchu turystycznego w powiatach, podobnie jak w układzie wojewódzkim, nawiązywał do rozmieszczenia walorów turystycznych i bazy noclegowej. Pewne znaczenie miały również funkcje administracyjne, społeczne, gospodarcze (biznesowe) i kulturalne, sprawowane przez większe ośrodki miejskie.

Z ogólnego bilansu jednostek powiatowych zestawionych w załączniku 24 wynika, że w 2003 roku w 376 jednostkach (łącznie z powiatami miejskimi) znajdowały się obiekty noclegowe świadczące usługi turystyczne. Analiza danych statystycznych pozwala stwierdzić, że ruch ten jest rozmieszczony bardzo nierównomiernie (tab. 11, 12 i mapy 5, 7).

W omawianym roku najwyższą frekwencję (ponad 250 tys. osób) zanotowano w 11 powiatach – tych samych co w roku ubiegłym – wśród których na pierwszych miejscach znalazły się: miasto stołeczne Warszawa, z liczbą 1 271,2 tys. korzystających z bazy noclegowej, oraz Kraków (841,3 tys.). W porównaniu z rokiem poprzednim w Krakowie liczba zarejestrowanych turystów wzrosła o 1,3%, w Warszawie zaś zmalała o 7,6%. W tych dwóch miastach skupia się 14,4% ruchu turystycznego rejestrowanego w Polsce. Trzecie miejsce zajmuje Wrocław (472,3 tys.), a następne – powiaty: nowosądecki (254,2) i tatrzański (393,0 tys.), Poznań (385,0 tys.), jeleniogórski (366,6 tys.), cieszyński (345,4 tys.), Gdańsk (315,7 tys.), Szczecin (289,3 tys.) i kołobrzeski (286,3 tys.). Spadek ruchu wystąpił tylko we Wrocławiu i Szczecinie.

Łącznie wymienione jednostki skupiały 35,6% wszystkich korzystających z bazy noclegowej. Sześć spośród nich to duże miasta o znaczących funkcjach administracyjno-gospodarczych i turystycznych, stanowiące wielkie centra krajoznawcze: Warszawa, Kraków,

Wrocław, Poznań, Gdańsk i Szczecin. Wśród powiatów ziemskich na czołowych miejscach znalazły się obszary górskie Karpat: powiaty nowosądecki, tatrzański i cieszyński, oraz Sudetów: jeleniogórski i kłodzki, a w rejonie nadmorskim – powiat kołobrzeski.

Tabela 11. Struktura liczbowa powiatów pod względem wielkości rejestrowanego ruchu turystycznego ogółem w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty z zarejestrowanym ruchem turystycznym w przedziale (tys. osób):					
	< 10,0	10, 1 -25,0	25, 1 -50,0	50,1 -100,0	100,1 -250,0	>250,0
Liczba powiatów	153	110	53	30	19	11
% powiatów	40,7	29,3	14,1	8,0	5,1	2,9
Liczba korzystających w tys.	759827	1858779	1876321	2135233	2793876	5220218
% ruchu	5,2	12,7	12,8	14,6	19,1	35,6

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Spośród pozostałych powiatów warto zwrócić uwagę na silną grupę 19 jednostek, które przyjęły od 100 tys. do 250 tys. turystów korzystających z noclegów. Jest to siedem powiatów miejskich, wśród nich pozostałe wielkie centra krajoznawcze (Toruń, Lublin, Łódź) oraz Białystok, Częstochowa, Katowice i Olsztyn, sześć powiatów strefy nadmorskiej (gryficki, kamieński, koszaliński, pucki, Sopot i Świnoujście), dwa powiaty w strefie górskiej (kłodzki i nowotarski), trzy powiaty strefy pojeziernej (mrągowski, koniński i poznański); dwa pozostałe to puławski i kielecki. W tych 19 powiatach znalazło się 2 793,9 tys. korzystających z bazy noclegowej, czyli 19,1% ruchu ogółem. Łącznie w wymienionych 30 powiatach obsłużono 54,7% turystów korzystających z bazy noclegowej. Najwięcej jednak powiatów: 153 (40,7%), przyjęło tylko do 10,0 tys. turystów korzystających z bazy noclegowej.

Informacje te warto uzupełnić danymi w przekroju powiatowym o liczbie udzielonych noclegów (zał. 24). Można wydzielić dwie grupy jednostek powiatowych świadczących najwięcej usług noclegowych. Do pierwszej (ponad 1,0 mln udzielonych noclegów) w 2003 roku zaliczało się 11 powiatów. Najwięcej noclegów udzielono w powiecie kołobrzeskim (2 564,4 tys.) i w Warszawie (2 325,9 tys.); kolejne miejsca zajęły następujące powiaty: Kraków (1 696,9 tys.), nowosądecki (1 571,1 tys.), kamieński (1 505,3 tys.), tatrzański (1 393,5 tys.), jeleniogórski (1 364,6 tys.), gryficki (1 304,4 tys.), cieszyński

(1 062,9), kłodzki (1 057,6 tys.) i Świnoujście (1 017,9 tys.). Wzrost liczby udzielonych noclegów zanotowano jedynie w nowosądeckim, cieszyńskim, i kłodzkim, a dwa ostatnie powiaty dołączyły do tej grupy w 2003 roku. W tych powiatach udzielono łącznie 1 686,4 tys. noclegów, czyli 37,2% wszystkich noclegów udzielonych w kraju. W granicach większości wymienionych powiatów znajdują się tereny o walorach wypoczynkowych i uzdrowiskowych; leżą one przeważnie w nadmorskiej i górskiej strefie krajobrazowej, gdzie pobyty są zwykle dłuższe niż na przykład w dużych miastach.

Tabela 12. Struktura powiatów pod względem liczby noclegów ogółem udzielonych w obiektach turystycznych w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty o liczbie udzielonych noclegów w przedziale (w tys.):					
	< 25,0	25,1 -50,0	50,1 -100,0	100,1 -500,0	500,1 -1 000,0	>1 000,0
Liczba powiatów	153	82	62	57	11	11
% powiatów	40,7	21,8	16,5	15,2	2,9	2,9
Liczba udzielonych noclegów w tys.	1786192	3004890	4321776	10992820	8377766	16864401
% udzielonych noclegów	3,9	6,6	9,5	24,2	18,5	37,2

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Drugą grupę powiatów tworzą te, w których udzielono od 0,5 mln do 1,0 mln noclegów. Wśród jedenastu powiatów znajdują się cztery miasta (Gdańsk, Wrocław i Poznań, Szczecin), pięć powiatów nadmorskich (słupski, koszaliński, sławieński, pucki i lęborski), jeden powiat w strefie górskiej (nowotarski) i jeden w strefie nizinnej (nowodworski) (zał. 4). Ich rozmieszczenie przestrzenne przedstawia mapa 7.

Ponad połowa (56,4%) cudzoziemców odwiedzających Polskę gościła w 9 powiatach, które przyjęły co najmniej 50,0 tys. turystów. W grupie tej wyróżniają się, podobnie jak w latach poprzednich, Warszawa (606,9 tys.) oraz Kraków (436,9 tys.), które skupiają łącznie 31,3% całego zagranicznego ruchu rejestrowanego w kraju. Następnymi obiektami zainteresowania turystów zagranicznych były duże miasta: Wrocław (162,8 tys.), Szczecin (142,2 tys.), Poznań (157,8 tys.) i Gdańsk (131,6 tys.), a także powiat mławowski (107,5 tys.). Skupiły one 21,1% ruchu zagranicznego, a razem z Warszawą i Krakowem – ponad połowę (52,4%) rejestrowanych gości zagranicznych. We wszystkich wymienionych tu miastach

zwiększyła się – w porównaniu z poprzednim rokiem – liczba turystów zagranicznych; tylko w powiecie mrągowskim zanotowano spadek ruchu. W przedziale 50,0 tys.-100,0 tys. znajduje się powiat tatrzański (55,8 tys.) i kołobrzeski (76,2 tys.). Jak widać, te dwa powiaty przyjęły znacznie mniej cudzoziemców niż wymienione wcześniej miasta. Dwukrotnie mniej (26,4%) turystów przebywało w 43 powiatach, w których zarejestrowano ich 10,1-50,0 tys. Zaliczają się do nich powiaty: jeleniogórski, kłodzki, zgorzelecki, słubicki, cieszyński, kamieński oraz miasta Białystok, Częstochowa, Katowice, Lublin, Łódź, Olsztyn, Sopot, Świnoujście, Toruń. Są to jednostki o dużej randze walorów turystycznych, bądź powiaty leżące przy zachodniej granicy.

Tabela 13. Struktura powiatów pod względem wielkości rejestrowanego zagranicznego ruchu turystycznego w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty o zarejestrowanym ruchu turystycznym w przedziale (w tys. osób):						
	Brak ruchu	< 1,0	1,1 -2,5	2,5 -5,0	5,1 -10,0	10,1 -50,0	>50,0
Liczba powiatów	6	145	96	50	27	43	9
% powiatów	1,6	38,6	25,5	13,3	7,2	11,4	2,4
Liczba korzystających w tys.	-	57555	154786	179132	184235	878637	1877525
% ruchu	-	1,7	4,6	5,4	5,5	26,4	56,4

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym potwierdzają, że zainteresowanie walorami turystycznymi Polski skupia się na wybranych ośrodkach krajoznawczych, zespołach urbanistycznych oraz obszarach o szczególnych walorach wypoczynkowych, z rozwiniętą bazą noclegową – raczej o wyższym standardzie (tab. 14, zał. 24, mapa 8).

Najwięcej noclegów, ponad 250 tys., udzieliło pięć miast: Warszawa (1 096,7 tys.), Kraków (953,1 tys.), Wrocław (332,1 tys.), Gdańsk (295,6 tys.) i Poznań (291,1 tys.), oraz powiat kołobrzeski (632,6 tys.). Łącznie udzielono tam turystom zagranicznym 46,0% noclegów świadczonych im na terenie kraju. W kolejnych ośmiu powiatach udzielono 100,1-250,0 tys. noclegów (17,7%). W grupie tej znajdują się Szczecin i Świnoujście oraz powiaty: jeleniogórski, lubański, tatrzański (strefa górską), mrągowski (pojezierna), gryficki i kamieński (nadmorska). Łącznie z poprzednimi, popyt w trzynastu powiatach wyniósł

63,7% ogółu sprzedanych noclegów. Najmniej noclegów (do 5 tys., tj. 4,9%) udzielono w 228 powiatach (60,6%). Jeśli doliczyć do tego 23 kolejne powiaty, okazuje się, że zaledwie 6,6% powiatów udzieliło turystom zagranicznym aż 72,4% noclegów.

Tabela 14. Struktura powiatów pod względem liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym w 2003 roku

Rodzaj danych	Powiaty z liczbą udzielonych noclegów w przedziale (w tys.):						
	Brak ruchu	< 5,0	5,1 -10,0	10,1 -50,0	50,1 -100,0	100,1 -250,0	> 250,0
Liczba powiatów	6	228	58	58	12	8	6
% powiatów	1,6	60,6	15,4	15,4	3,2	2,1	1,6
Liczba udzielonych noclegów w tys.	-	387483	413923	1214283	825663	1384771	3602107
% udzielonych noclegów	-	4,9	5,3	15,5	10,5	17,7	46,0

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Pobyty turystów zagranicznych w miastach były krótsze niż w miejscowościach wypoczynkowych i uzdrowiskowych, położonych zwłaszcza w powiatach, w których udzielono im więcej niż 100 tys. noclegów, a średni pobyt trwał co najmniej 3 dni. Dłuższe pobyty występowały w powiatach: Świnoujście, kołobrzeskim, kamieńskim i gryfickim w strefie nadmorskiej, a w strefie górskiej – w jeleniogórskim, kłodzkim, lubańskim, lwóweckim i tatrzańskim. Krótkie pobyty są charakterystyczne dla powiatów przygraniczne na zachodzie i wschodzie kraju.

IV. Podsumowanie

Najwięcej miejsc nadal oferują ośrodki wczasowe, a następnie hotele i obiekty zaliczane do niesklasyfikowanych. W hotelach niższych kategorii udział pokoi z łazienkami jest wyższy niż wymagają przepisy. Od kilku lat powiększa się baza użytkowana całorocznie; obecnie obejmuje ona ponad połowę miejsc.

W okresie 2002-2003 zmniejszyły się o 14,5 tys. miejsc zasoby bazy noclegowej, ale ubytki są mniejsze niż w poprzednim roku. Zmiany spowodowane są nie tylko likwidacją części bazy, ale także rezygnacją przez GUS ze statystyki kwater agroturystycznych. Największe ubytki miejsc zarejestrowano w ośrodkach wczasowych, a zmiany te postępują od początku okresu transformacji gospodarczej. W innych rodzajach bazy zmiany są znacznie mniejsze.

Wzrost zarejestrowano w pięciu rodzajach bazy (hotele, motele, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, pola biwakowe, zakłady uzdrowiskowe), ale są to zmiany bardzo zróżnicowane. Najbardziej zwiększyły się zasoby hoteli, a wśród nich – dwugwiazdkowych. Z pozostałych rodzajów bazy w wyróżnić należy ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.

Zdolność recepcyjna bazy noclegowej w porównaniu z poprzednim rokiem prawie się nie zmieniła. Zahamowany został spadek wykorzystania bazy: w 2003 roku zwiększyło się ono o niecały procent.

Także w rozkładzie przestrzennym zasobów nie odnotowano zmian. Nadal najwięcej miejsc oferuje województwo zachodniopomorskie, które jako jedyne ma ich ponad 100 tys. Następne pozycje, ale ze znacznie mniejszą liczbą miejsc, zajmują województwa: pomorskie, małopolskie i dolnośląskie. W województwach nadmorskich występują największe zasoby bazy o charakterze wypoczynkowym, zwłaszcza obiektów wczasowych i kolonijnych. W większości województw największą bazą całoroczną są hotele. Ich wyraźna dominacja występuje w mazowieckim, gdzie stanowią ponad 60% ogółu miejsc.

Spadek liczby miejsc odnotowano w większości województw (10). Najwięcej ubyło ich w małopolskim i podkarpackim (ponad 5 tys.), a następnie w dolnośląskim i łódzkim. W sześciu województwach odnotowano wzrost bazy. Najwięcej miejsc przybyło w śląskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim. W większości województw zwiększyła się też baza hotelowa.

W porównaniu z 2002 rokiem liczba powiatów, w których nie występuje baza noclegowa, zmniejszyła się o dwa. O kilka jednostek powiększyła się grupa powiatów o najmniejszej bazie (do 1 000 miejsc) oraz grupa z bazą w przedziale 5001-10 000 miejsc.

Powiaty z ponad 50-procentowym wykorzystaniem bazy położone są w różnych strefach krajobrazowych. Należy do nich część powiatów nadmorskich oraz powiatów z bazą uzdrowiskową, a także powiaty z intensywnie wykorzystywanymi pojedynczymi lub nielicznymi obiektami.

Statystyki świadczą, że w 2003 roku ruch turystyczny wzrósł ogółem o 3,3%, krajowy o 2,6%, a zagraniczny o 5,9%. Największy wzrost liczby gości rejestrowanych w obiektach noclegowych wystąpił w bazie hotelowej, z której korzysta najwięcej turystów – zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Drugie miejsce zajmują obiekty *pozostałe niesklasyfikowane*, preferowane przez turystów krajowych oraz mniej zamożnych gości z Ukrainy, Białorusi, Rumunii, Słowacji i Węgier.

Turyści zagraniczni najchętniej zatrzymują w hotelach; w bardzo małym stopniu korzystają z obiektów wypoczynkowych i uzdrowiskowych. Mimo że największy wzrost liczby gości krajowych i zagranicznych wystąpił w hotelach pięciogwiazdkowych, to podobnie jak w latach poprzednich, podstawowe znaczenie dla obsługi ruchu turystycznego miały hotele trzygwiazdkowe.

Średnia długość pobytu gości ogółem korzystających z obiektów noclegowych w Polsce w 2003 roku wynosiła 4,1 dnia, gości krajowych – 4,3 dnia, turystów zagranicznych – 3,3 dnia; były to takie same wartości jak w roku poprzednim. Najdłuższe średnie pobyty wystąpiły w obiektach noclegowych, które przyjmują korzystających w systemie turnusowym, jak zakłady uzdrowiskowe i ośrodki wczasowe. W większości rodzajów obiektów noclegowych zaobserwowano niewielkie skrócenie lub wydłużenie pobytu.

Największą liczbę turystów rejestruje się w lipcu i sierpniu; miesiące te stanowią szczyt sezonu turystycznego. W 2003 roku liczby korzystających z zasobów noclegowych były większe niż w poprzednim roku: w lipcu o 4,2%, a w sierpniu o 8,3%. Sierpień był też miesiącem najwyższego ruchu (lepszą pogodą), gdy w 2002 roku miesiącem takim był lipiec. Rejestrowany ruch ogółem w lipcu i sierpniu jest ponad dwukrotnie wyższy niż w miesiącach

zimowych. Goście zagraniczni wcześniej zaczynają sezon wiosenny i bardziej przedłużają jesienny niż turyści krajowi.

Wśród turystów zagranicznych największą grupę stanowili goście z Niemiec (35,0%), a potem kolejno Rosjanie, Anglicy, Ukraińcy, Amerykanie, Francuzi, Włosi i Białorusini. Goście ze wschodu pozostają w czołówce przyjazdów do Polski.

Najwięcej turystów ogółem, krajowych i zagranicznych, korzystających z bazy noclegowej w 2003 roku zarejestrowano w województwach: małopolskim, mazowieckim, dolnośląskim, zachodniopomorskim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim. W ruchu krajowym przoduje małopolskie, a w zagranicznym – mazowieckie. Turyści z Niemiec najczęściej odwiedzają obszary zachodniej i północnej Polski. Wśród miast zdecydowanie największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszy się Warszawa, a następnie Kraków; kolejne miejsce, ale ze znacznie mniejszą liczbą turystów, zajmuje Wrocław.

V. Załączniki tabelaryczne

Załącznik 1

Wielkość i struktura turystycznej bazy noclegowej w 2003 roku

L.p.	Rodzaje obiektów	Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Udział miejsc w bazie ogółem w %	Udział miejsc całorocznych w %	Zmiany w liczbie miejsc noclegowych w latach 2002-2003	Zmiany w liczbie obiektów w latach 2002-2003	Zmiany w liczbie miejsc noclegowych całorocznych w latach 2002-2003	Zmiany w liczbie obiektów całorocznych w latach 2002-2003
		ogółem	całorocznych	ogółem	całorocznych						
	Polska	7116	4535	596460	339818	100,0	57,0	-14454	-832	4835	-329
1	Hotele	1155	1151	117138	116344	19,6	99,3	7845	84	7395	81
2	Motele	132	132	4867	4790	0,8	98,4	460	12	407	13
3	Pensjonaty	260	244	12318	11361	2,1	92,2	-1541	-27	-1538	-20
4	Domy wycieczkowe	103	100	7127	6859	1,2	96,2	-1168	-20	-725	-15
5	Schroniska	66	63	3328	3156	0,6	94,8	-62	0	-59	0
6	Schroniska młodzieżowe	388	181	22143	13326	3,7	60,2	1148	-27	2461	4
7	Ośrodki wczasowe	1625	598	151946	53410	25,5	35,2	-6400	-76	4100	15
8	Ośrodki kolonijne	191	41	28744	4435	4,8	15,4	278	-3	414	-2
9	Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	525	427	52391	39233	8,8	74,9	957	15	3145	17
10	Domy pracy twórczej	48	46	2267	2093	0,4	92,3	31	0	118	2
11	Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	367	36	24582	2423	4,1	9,9	-341	-27	-14	-2
12	Kempingi	139	12	25000	1406	4,2	5,6	-950	-10	200	0
13	Pola biwakowe	280	0	33343	0	5,6	0,0	-63	13	0	-1
14	Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	67	15	3351	790	0,6	23,6	108	-5	331	0
15	Zakłady uzdrowiskowe	127	125	22437	21827	3,8	97,3	-1266	2	-1106	1
16	Pozostałe niesklasyfikowane	1643	1364	85478	58365	14,3	68,3	-3933	135	-4952	80

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 2
Wykorzystanie bazy noclegowej w latach 2000-2003

L.p.	Rodzaje obiektów noclegowych	2000	2001	zmiany 2000-2001 w %	2002	zmiany 2001-2002 w %	2003	zmiany 2002-2003 w %
1	Hotele ¹⁾	40,6	38,5	-2,1	36,0	-2,5	36,0	0,0
2	Motele ¹⁾	32,8	33,4	0,6	31,6	-1,8	29,5	-2,1
3	Pensjonaty ¹⁾	34,3	33,6	-0,7	34,1	0,5	34,1	0,0
4	Domy wycieczkowe	29,0	26,1	-2,9	25,5	-0,6	28,8	3,3
5	Schroniska	19,9	18,9	-1,0	18,4	-0,5	18,6	0,2
6	Schroniska młodzieżowe	31,0	28,1	-2,9	26,1	-2,0	26,2	0,1
7	Ośrodki wczasowe	43,8	39,7	-4,1	38,2	-1,5	39,5	1,3
8	Ośrodki kolonijne	52,8	45,1	-7,7	42,4	-2,7	47,6	5,2
9	Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	32,9	30,9	-2,0	30,4	-0,5	31,2	0,8
10	Domy pracy twórczej	34,5	34,4	-0,1	34,7	0,3	33,4	-1,3
11	Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	37,9	33,3	-4,6	32,0	-1,3	33,5	1,5
12	Kempingi	23,1	19,1	-4,0	20,1	1,0	21,5	1,4
13	Pola biwakowe	14,1	15,0	0,9	15,9	0,9	20,0	4,1
14	Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	30,0	27,4	-2,6	27,0	-0,4	31,1	4,1
15	Kwatery agroturystyczne	20,4	15,5	-4,9	14,0	-1,5	x	x
16	Zakłady uzdrowiskowe	71,1	72,8	1,7	71,1	-1,7	65,5	-5,6
17	Pozostałe niesklasyfikowane	30,1	28,3	-1,8	26,7	-1,6	26,6	-0,1

¹⁾ Hotele, motele, pensjonaty – wykorzystanie pokoi, łącznie z obiektami będącymi w 2003 r. w trakcie kategoryzacji; pozostała baza – wykorzystanie miejsc.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 3

Wykorzystanie zdolności recepcyjnej obiektów noclegowych według miesięcy w 2003 roku

L.p.	Rodzaje obiektów	Ogółem	Stopień wykorzystania zdolności recepcyjnej w % ^{I/}											
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Polska													
1	Hotele ¹	33,6	22,5	26,5	23,4	25,9	35,0	36,1	48,4	46,9	32,2	30,1	24,5	23,0
2	Motele ¹	36,0	26,1	29,3	30,9	33,1	42,7	41,3	39,1	41,7	46,0	41,0	33,7	26,3
3	Pensjonaty ¹	29,5	25,0	26,2	27,1	30,3	32,5	30,3	30,9	32,2	34,3	30,9	26,9	26,5
4	Domy wycieczkowe	34,1	26,8	33,8	24,9	24,7	29,9	40,8	47,6	52,5	40,0	31,2	22,5	28,5
5	Schroniska	28,8	21,2	24,2	17,9	21,6	36,4	33,7	43,0	39,4	28,0	30,1	21,5	22,5
6	Schroniska młodzieżowe	18,6	14,5	18,9	12,5	9,3	23,3	23,8	29,0	33,0	23,0	11,1	6,6	13,3
7	Ośrodki wczasowe	26,2	19,1	21,4	17,9	24,2	37,9	33,7	32,3	28,9	23,6	26,9	19,4	17,9
8	Ośrodki kolonijne	39,5	19,7	25,2	13,8	18,7	35,7	41,0	64,1	60,7	29,4	21,2	13,4	18,6
9	Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	47,6	8,8	15,7	8,9	13,2	36,8	46,3	71,5	59,9	17,9	13,3	4,6	7,6
10	Domy pracy twórczej	31,2	19,8	24,3	17,5	19	31,7	36,1	55,4	52,8	29,7	23,6	18,4	19,9
11	Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	33,4	21,6	30,9	20,9	26,4	37,1	43,5	51,7	58,3	38,0	23,8	15,8	22,2
12	Kempingi	33,5	16	15,4	10,4	10,3	19,2	26,4	49,7	48,2	16,0	13,1	15,3	13,9
13	Pola biwakowe	21,5	11,0	5,0	4,9	3,8	9,5	10,2	35,5	34,3	4,8	3,3	2,2	1,8
14	Ośrodki do wypoczynku sobotnio- niedzielno i świątecznego	20,0	0	0	0	0	1,6	6,8	26,5	24,2	1,7	1,4	2,0	0
15	Zakłady uzdrowiskowe	31,1	8,4	20,9	7,1	17,8	25,4	35,6	52,3	52,1	22,1	14,9	5,0	6,9
16	Pozostałe niesklasyfikowane	65,5	48,9	58,0	59,5	60,6	69,8	74,8	76,1	77,5	75,9	65,9	57,9	55,5
	Zdolność recepcyjna w tys. noclegów	26,6	20,6	23,4	20,7	21,9	28,4	27,6	35,7	34,1	25,7	25,8	23,3	20,2
		134913,1	8854,0	8133,3	9040,1	9160,7	11382,9	12937,9	17870,6	17621,7	12279,3	9835,4	8790,7	9006,4

^{I/} Dla hoteli, moteli i pensjonatów wykorzystanie pokoi, łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji; dla bazy ogółem i pozostałych obiektów – wykorzystanie miejsc.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 4

Liczba miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w 2003 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Pod-karpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	596460	49590	25501	21263	18119	15210	65074	36307	6981	18161	12897	87026	35118	8478	35869	39541	121325
1	117138	14171	4232	2611	3816	4401	14799	20478	1437	3200	2226	8971	9212	2453	8333	9740	7058
2	4867	264	127	396	269	236	589	536	124	115	101	190	252	553	200	693	222
3	12318	1821	176	226	277	355	4509	251	63	340	229	1115	725	299	921	268	743
4	7127	956	443	95	235	577	1943	267	479	543	445	278	197	276	40	173	180
5	3328	946	50	12	-	-	1473	-	45	184	14	40	520	-	44	-	-
6	22143	1665	633	1530	1157	432	2223	1347	471	1679	908	1697	1107	743	3194	1393	1964
7	151946	10821	6397	4428	3642	1743	11956	2432	604	2646	2146	31594	5811	934	5092	6120	55580
8	28744	1333	734	1042	641	276	797	222	195	84	288	5946	46	203	550	735	15652
9	52391	3949	3063	2345	2129	2462	5823	2348	733	1791	1441	6697	4221	715	3457	6247	4970
10	2267	144	-	280	30	32	565	262	-	-	119	197	22	-	174	186	256
11	24582	1383	1347	1073	1284	958	1099	1096	496	1256	598	3607	456	724	1516	2752	4937
12	25000	1365	687	675	697	966	1620	317	1302	220	310	6907	1827	697	1325	2095	3990
13	33343	640	2865	1720	1699	561	2147	797	-	787	1629	7687	960	100	1980	3215	6556
14	3351	1077	8	34	174	-	495	28	86	176	276	-	466	100	16	43	372
15	22437	909	3024	447	-	-	5028	-	-	630	195	607	1905	-	366	-	9326
16	85478	8146	1715	4349	2069	2211	10008	5926	946	4510	1972	11493	7391	681	8661	5881	9519

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-zakłady uzdrowiskowe, 16-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 5
Hotele według kategorii w województwach w 2003 roku

L.p.	Województwo	Liczba obiektów wg kategorii							Liczba miejsc noclegowych w hotelach wg kategorii						
		ogółem	*****	****	***	**	*	obiekty w trakcie kategoryzacji	ogółem	*****	****	***	**	*	w obiektach w trakcie kategoryzacji
	Polska	1155	8	51	380	367	177	172	117138	3324	11321	48674	28854	12033	12932
1	Dolnośląskie	153	-	13	44	44	25	27	14171	-	3263	4318	3324	1228	2038
2	Kujawsko-pomorskie	60	-	5	23	27	2	3	4232	-	679	1797	1545	55	156
3	Lubelskie	28	-	1	11	6	3	7	2611	-	119	983	539	120	850
4	Lubuskie	53	-	2	11	23	12	5	3816	-	233	953	1458	944	228
5	Łódzkie	55	-	-	15	19	15	6	4401	-	-	1744	1770	645	242
6	Małopolskie	136	-	10	60	31	19	16	14799	-	1582	7299	3099	1154	1665
7	Mazowieckie	116	6	4	35	34	17	20	20478	3130	1806	7519	3326	2543	2154
8	Opolskie	24	-	-	8	4	6	6	1437	-	-	605	189	350	293
9	Podkarpackie	45	-	-	16	20	7	2	3200	-	-	1726	917	362	195
10	Podlaskie	21	-	1	4	5	3	8	2226	-	432	474	494	352	474
11	Pomorskie	89	1	4	30	28	10	16	8971	20	798	4406	2387	481	879
12	Śląskie	103	1	2	35	25	11	29	9212	174	548	3240	2518	937	1795
13	Świętokrzyskie	28	-	-	8	12	5	3	2453	-	-	1051	717	605	80
14	Warmińsko-mazurskie	76	-	1	22	25	10	18	8333	-	80	4596	1631	497	1529
15	Wielkopolskie	112	-	4	42	41	20	5	9740	-	279	5519	2859	892	191
16	Zachodniopomorskie	56	-	4	16	23	12	1	7058	-	1502	2444	2081	868	163

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 6

Liczba miejsc całorocznych według rodzajów obiektów noclegowych w województwach w 2003 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	339818	43866	12246	9359	8296	10560	56233	31034	4049	12878	6446	27098	30488	5495	16716	22082	42972
1	116344	14171	4232	2611	3779	4401	14799	20478	1437	3142	2226	8873	9122	2421	8059	9740	6853
2	4790	264	127	396	269	236	589	536	124	115	101	190	252	515	200	673	203
3	11361	1769	176	226	257	355	4509	251	63	320	229	744	682	295	599	232	654
4	6859	916	443	95	235	545	1777	267	479	543	445	278	197	276	40	173	150
5	3156	938	50	12	-	-	1398	-	45	139	14	40	520	-	-	-	-
6	13326	1546	364	479	570	361	1420	928	346	749	93	788	936	502	2547	1023	674
7	53410	10405	641	308	313	444	10454	698	105	1714	278	7009	5001	476	948	619	13997
8	4435	1075	-	-	-	-	594	-	65	84	-	341	46	-	135	-	2095
9	39233	3791	1629	1312	957	2082	5618	2113	593	1568	939	4485	4030	515	2178	4344	3079
10	2093	144	-	280	30	32	565	262	-	-	119	72	22	-	135	186	246
11	2423	276	49	146	-	118	405	104	-	64	-	50	222	20	95	256	618
12	1406	28	-	-	-	94	412	-	-	-	-	-	472	-	-	150	250
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	790	107	-	15	-	-	479	-	-	-	-	-	128	-	-	43	18
15	21827	909	2930	447	-	-	5028	-	-	630	195	335	1905	-	366	-	9082
16	58365	7527	1605	3032	1886	1892	8186	5397	792	3810	1807	3893	6953	475	1414	4643	5053

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15- zakłady uzdrowiskowe, 16-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 7

Zmiany liczb miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w latach 2001-2003

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	-14454	-4647	309	-1866	-254	-3140	-5457	891	927	-5826	-1600	-1936	4736	-1226	1614	-962	3983
1	7845	433	497	-125	466	81	1551	901	296	-75	-12	-128	1469	620	499	420	952
2	460	-21	48	71	-29	-28	126	-59	70	13	15	14	176	12	29	-5	28
3	-1541	9	17	58	-100	-139	-787	-8	-14	-48	-11	-64	87	-8	-153	2	-382
4	-1168	-116	-58	0	-89	-20	-170	34	440	-351	68	-311	-185	4	-360	-20	-34
5	-62	28	0	2	-	-	100	-	45	-148	aa0	-98	55	-	-46	-	-
6	1148	-45	2	2	26	-61	-113	-48	-59	10	-84	180	-9	-7	1487	-74	-59
7	-6400	-567	156	-655	-106	-189	1764	-339	106	-97	-646	-3808	932	-153	-1232	-1506	-60
8	278	129	289	-270	-57	-132	134	-80	-5	-120	-190	72	1	-39	-638	-33	1217
9	957	-227	3063	489	298	248	357	70	129	-393	-74	113	430	85	752	720	-2322
10	31	-33	-2781	5	7	0	67	0	-	-	2	3	22	-	-41	0	-1
11	-341	49	-259	50	-178	-42	-50	-134	-72	-235	-161	586	-174	48	-26	-285	542
12	-950	-210	-226	-285	-4	-96	24	-197	40	-1975	72	875	68	221	353	-231	621
13	-63	-184	-479	-65	-225	-436	717	-10	-	-2033	-16	851	547	-920	486	161	1543
14	108	24	0	-8	12	-	378	-40	28	-8	59	-118	-192	-	-32	-57	62
15	-9557	-1221	-464	-1001	-421	-396	-1540	-108	-19	-940	-450	-919	-184	-90	-243	-1149	-412
16	-1266	-2886	169	4	-	-	503	-	-	245	-	-19	555	-	366	-	-203
17	-3933	191	335	-138	146	-1930	-8518	909	-58	329	-172	835	1138	-999	413	1095	2491

„0” brak zmian

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-kwatery agroturystyczne, 16-zakłady uzdrowiskowe, 17-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 8

Zdolność recepcyjna turystycznej bazy noclegowej w województwach w 2003 roku według miesięcy

L.p.	Województwo	Polska	Nominalna liczba noclegów											
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Ogółem	134913051	8853978	8133302	9040114	9160730	11382910	12937888	17870640	17621743	12279279	9835422	8790651	9006394
1	Dolnośląskie	16490174	1410218	1248952	1395902	1367152	1490572	1459161	1515143	1497407	1368621	1303696	1186031	1247319
2	Kujawsko-pomorskie	5455796	314165	294682	320479	319443	493093	585323	773295	759688	554051	371923	335686	333968
3	Lubelskie	4237101	256448	236929	272961	261070	346899	430063	638140	637501	338561	294986	258007	265536
4	Lubuskie	3805746	225815	202923	227364	222301	307036	389201	547068	542242	390058	273719	240375	237644
5	Łódzkie	4258307	296601	266858	303626	305851	379183	397158	461028	498303	388286	344026	308419	308968
6	Małopolskie	18841011	1458210	1323887	1471756	1435963	1570185	1609332	1964732	1923231	1643795	1561259	1394142	1484519
7	Mazowieckie	10565524	806926	743310	848357	833688	894490	885067	1033890	1011596	910342	881567	852943	863348
8	Opolskie	1674347	81256	81375	88450	115355	180836	181902	210766	214636	169956	128926	109106	111783
9	Podkarpackie	4949368	352235	335939	366628	355662	435869	442569	546015	527972	455449	416237	347742	367051
10	Podlaskie	2715296	181602	169524	184529	179216	200685	235356	389770	380077	246973	187600	179562	180402
11	Pomorskie	14893198	756448	681192	729960	800485	1148486	1569197	2637042	2731193	1531307	830004	722850	755034
12	Śląskie	10018971	715300	703413	748781	769761	876408	835784	1055703	999888	925833	847315	756527	784258
13	Świętokrzyskie	2131104	152388	135880	149126	150607	170721	184025	252689	252549	211815	163872	155955	151477
14	Warmińsko-mazurskie	6129751	361459	321632	353384	359052	472222	560584	998838	928514	601350	414743	370828	387145
15	Wielkopolskie	9050716	631041	559096	624112	616872	738072	841961	1171832	1172002	784622	675537	616379	619190
16	Zachodniopomorskie	19696641	853866	827710	954699	1068252	1678153	2331205	3674689	3544944	1758260	1140012	956099	908752

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 9

Wykorzystanie miejsc noclegowych w województwach według miesięcy w 2003 roku

L.p.	Województwo	Polska	Wykorzystanie miejsc noclegowych w %											
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Ogółem	33,6	22,5	26,5	23,4	25,9	35,0	36,1	48,4	46,9	32,2	30,1	24,5	23,0
1	Dolnośląskie	29,0	23,5	32,1	21,7	24,3	35,4	33,2	39,7	38,4	27,7	24,9	19,8	23,5
2	Kujawsko-pomorskie	36,8	26,6	32,1	32,5	33,1	34,2	36,0	47,1	44,2	31,5	38,6	37,1	28,9
3	Lubelskie	29,8	21,0	22,3	22,1	26,4	32,2	27,7	39,2	37,6	28,2	28,3	26,8	22,3
4	Lubuskie	30,7	20,0	20,8	23,4	24,5	26,1	29,0	43,4	44,3	26,8	26,9	29,3	23,6
5	Łódzkie	30,0	24,0	26,4	27,1	26,7	34,5	29,6	35,7	32,3	31,7	31,1	28,2	25,7
6	Małopolskie	34,7	30,2	33,1	24,9	27,5	39,5	37,4	46,2	48,8	37,5	32,4	22,3	26,1
7	Mazowieckie	33,1	24,7	28,3	30,1	32,0	36,5	36,4	31,9	34,6	38,9	40,5	33,7	27,9
8	Opolskie	24,5	18,1	21,2	19,4	17,4	21,7	19,3	36,3	37,8	19,3	23,0	20,7	21,6
9	Podkarpackie	27,2	19,5	23,0	18,6	19,1	27,6	31,0	40,9	40,6	28,2	23,4	21,4	18,4
10	Podlaskie	27,8	15,9	19,2	18,3	22,0	34,6	33,5	39,3	37,1	24,8	25,1	20,6	17,5
11	Pomorskie	35,0	13,2	15,6	15,9	20,4	32,8	36,0	56,9	52,4	27,4	22,7	17,7	15,8
12	Śląskie	28,2	27,7	30,0	21,3	20,6	28,3	29,5	37,3	36,8	28,0	26,8	22,9	23,6
13	Świętokrzyskie	26,6	17,1	20,0	20,8	23,5	39,3	26,9	31,1	32,8	29,3	24,5	23,0	21,0
14	Warmińsko-mazurskie	31,8	18,9	19,2	18,9	24,6	33,8	38,4	47,5	44,5	25,4	27,8	20,1	16,2
15	Wielkopolskie	27,3	18,2	18,8	19,9	20,8	28,7	29,7	38,7	38,1	29,2	25,2	22,4	16,2
16	Zachodniopomorskie	47,1	17,6	25,5	28,7	34,3	43,2	48,5	66,4	63,3	43,5	39,0	29,6	26,0

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 10

Wykorzystanie bazy noclegowej w województwach według rodzajów obiektów w 2003 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	31,0	29,0	36,8	29,8	30,7	30,0	34,7	33,1	24,5	27,2	27,8	35,0	28,2	26,6	31,8	27,3	47,1
1	36,0	35,6	36,2	31,8	31,2	30,6	38,3	42,1	31,9	26,4	34,8	39,5	32,6	28,6	34,2	34,3	35,5
2	29,5	32,8	19,8	28,6	37,7	32,7	27,2	22,1	13,2	40,6	46,1	33,9	27,5	25,4	20,5	34,5	30,5
3	34,1	22,3	26,4	31,3	31,3	48,7	44,6	38,0	17,9	13,2	29,0	29,1	17,2	28,0	24,5	28,8	36,2
4	28,8	33,0	26,8	31,0	18,8	37,5	24,7	42,1	42,5	23,0	25,5	30,4	18,7	15,9	21,8	38,6	40,6
5	18,6	12,9	36,5	28,2	-	-	21,4	-	1,1	31,1	9,3	22,1	16,1	-	13,4	-	-
6	26,2	25,3	20,4	20,2	16,2	30,4	28,4	36,8	28,9	18,9	24,6	32,4	26,1	23,0	25,4	25,7	28,1
7	39,5	25,7	42,7	36,7	43,6	30,4	28,6	48,4	23,7	33,4	41,0	40,9	34,7	35,4	43,6	43,5	50,4
8	47,6	30,9	53,3	48,9	49,3	68,9	30,0	25,5	36,7	18,4	71,7	54,0	23,4	47,8	29,3	37,5	52,0
9	31,2	32,3	24,5	29,1	38,2	32,3	35,5	32,6	27,0	26,3	21,1	29,9	33,8	28,6	28,5	25,7	41,0
10	33,4	23,8	-	29,5	10,5	52,9	38,1	35,5	-	-	24,5	51,0	55,3	-	35,9	27,7	32,4
11	33,5	25,1	32,0	30,0	33,6	29,8	32,3	15,9	34,2	32,1	21,6	40,9	32,8	30,4	29,4	40,7	38,9
12	21,5	11,5	9,0	16,9	12,7	37,5	16,7	4,5	9,4	16,0	32,6	30,6	13,9	5,0	17,2	23,6	32,1
13	20,0	6,8	11,7	26,0	25,9	10,3	21,7	8,3	-	10,4	15,7	18,9	21,9	6,9	14,8	12,3	35,4
14	31,1	29,2	46,7	22,6	44,4	-	34,5	29,7	66,8	31,2	50,1	-	20,9	9,0	52,5	23,9	30,9
15	65,5	63,1	70,0	84,2	-	-	66,2	-	-	74,2	62,1	83,5	19,7	-	71,7	-	72,3
16	26,6	27,4	23,7	22,3	31,6	26,7	27,4	30,8	17,8	22,9	22,2	26,7	28,8	35,4	27,2	20,9	28,3

^{1/} W hotelach, motelach, pensjonatach wykorzystanie pokoi łącznie z obiektami w trakcie kategoryzacji, dla bazy ogółem i pozostałej bazy wykorzystanie miejsc noclegowych.

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-kempingi, 13-pola biwakowe, 14-ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-zakłady uzdrowiskowe, 16-pozostałe niesklasyfikowane.

Oprac. Z. T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 11

Baza noclegowa i jej wykorzystanie w powiatach w 2003 roku

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
POLSKA	596460	339818	134913051	33,6
WOJ. DOLNOŚLĄSKIE	49590	43866	16490174	29,0
Powiat bolesławiecki	622	616	224420	26,4
Powiat dzierzoniowski	288	288	106015	23,3
Powiat głogowski	285	285	102822	26,2
Powiat górowski	9	9	6315	11,4
Powiat jaworski	756	140	82010	28,6
Powiat jeleniogórski	16256	15758	5382335	25,4
Powiat kamiennogórski	728	599	240642	19
Powiat kłodzki	9069	8109	3380352	31,3
Powiat legnicki	447	137	63260	32,2
Powiat lubański	2296	1857	735466	30,4
Powiat lubiński	324	324	117150	34,9
Powiat lwówecki	387	357	126797	30,3
Powiat milicki	759	128	128816	33,9
Powiat oleśnicki	432	338	132202	25,7
Powiat oławski	183	113	46914	31,9
Powiat polkowicki	390	390	138957	32,7
Powiat strzeliński	192	42	29130	38,4
Powiat średzki	160	160	69421	20,3
Powiat świdnicki	683	683	252870	28,5
Powiat trzebnicki	768	257	151043	19,3
Powiat wałbrzyski	1424	1424	681528	34,5
Powiat wołowski	334	164	84446	59,3
Powiat wrocławski	888	713	267257	23,5
Powiat ząbkowicki	368	293	102959	14
Powiat zgorzelecki	796	697	248961	31,7
Powiat złotoryjski	153	153	77167	19,1
Powiat m. Jelenia Góra	2577	2016	741106	25,3
Powiat m. Legnica	612	612	174758	30,3
Powiat m. Wrocław	7404	7204	2595055	34,7
WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE	25501	12246	5455796	36,8
Powiat aleksandrowski	1819	1587	590973	55,5
Powiat brodnicki	1848	344	290722	29,9
Powiat bydgoski	2586	1188	419660	28,9
Powiat chełmiński	425	94	60186	7,3
Powiat golubsko-dobrzyński	214	124	53160	12,1
Powiat grudziądzki	229	101	54533	19,6
Powiat inowrocławski	2264	1981	731435	65,8
Powiat lipnowski	358	69	45869	21,5

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat mogileński	1611	159	166100	55,8
Powiat nakielski	353	148	67661	14,4
Powiat radziejowski	168	0	11372	68,6
Powiat rypiński	396	30	47050	50,6
Powiat sępoleński	464	0	44633	51,3
Powiat świecki	1692	277	267384	25,7
Powiat toruński	462	316	132389	24,1
Powiat tucholski	2308	252	353213	31,6
Powiat wąbrzeski	131	24	16502	38,6
Powiat włocławski	1115	374	189180	34,3
Powiat żniński	1695	870	328002	22,1
Powiat m. Bydgoszcz	2036	1786	568682	28,4
Powiat m. Grudziądz	911	537	244650	15,4
Powiat m. Toruń	1832	1427	574781	31,8
Powiat m. Włocławek	584	558	197659	31,7
WOJ. LUBELSKIE	21263	9359	4237101	29,8
Powiat bialski	735	430	163361	27,1
Powiat biłgorajski	566	178	81916	10,8
Powiat chełmski	483	112	65810	20,3
Powiat hrubieszowski	313	85	45990	10
Powiat janowski	943	217	134675	36,6
Powiat krasnostawski	120	56	23216	24
Powiat kraśnicki	76	76	30476	18,9
Powiat lubartowski	1695	349	235181	25,4
Powiat lubelski	55	55	18381	20,8
Powiat łęczyński	232	0	16933	45,9
Powiat łukowski	224	114	28084	21,1
Powiat opolski	79	54	15444	4
Powiat parczewski	1135	57	87771	39
Powiat puławski	2363	2206	771795	40,8
Powiat radzyński	109	79	27824	18,6
Powiat rycki	51	51	15606	20,3
Powiat świdnicki	58	58	22349	15,3
Powiat tomaszowski	1167	235	217461	29,1
Powiat włodawski	3676	315	341522	44,1
Powiat zamojski	2485	827	464324	21,7
Powiat m. Biała Podlaska	545	545	179659	25
Powiat m. Chełm	385	385	138852	16,2
Powiat m. Lublin	2538	2245	847848	29,5
Powiat m. Zamość	1230	630	262623	23,2
WOJ. LUBUSKIE	18119	8296	3805746	30,7
Powiat gorzowski	618	243	140938	25,6
Powiat krośnieński	986	236	165849	31,8
Powiat międzyrzecki	1708	591	321030	30,3
Powiat nowosolski	529	299	142292	26,3

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat słubicki	1247	1149	394915	33,5
Powiat strzelecko-drezdenecki	1615	261	201129	44,9
Powiat sulęciński	1675	915	313566	30,2
Powiat świebodziński	2661	982	496746	30,9
Powiat zielonogórski	705	508	200588	31,5
Powiat żagański	379	338	112848	19,8
Powiat żarski	763	552	213042	24,9
Powiat wschowski	3049	188	350981	33,1
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	1025	1025	366158	32,5
Powiat m. Zielona Góra	1159	1009	385664	26,4
WOJ. ŁÓDZKIE	15210	10560	4258307	30
Powiat bełchatowski	1162	829	318341	28,8
Powiat kutnowski	136	136	47359	25,9
Powiat łaski	179	49	26501	32,3
Powiat łęczycki	57	57	20437	25,8
Powiat łowicki	429	224	113395	15,5
Powiat łódzki wschodni	590	420	175368	28,4
Powiat opoczyński	93	93	36636	21,6
Powiat pabianicki	240	215	77561	19,9
Powiat pajęczański	20	20	7320	23,2
Powiat piotrkowski	1336	471	237292	29,2
Powiat poddębicki	444	146	64359	23,3
Powiat radomszczański	367	367	93435	31,4
Powiat rawski	223	223	81456	19,8
Powiat sieradzki	250	198	76422	33,6
Powiat skierniewicki	339	176	57529	25
Powiat tomaszowski	2460	1727	681456	45,6
Powiat wieluński	973	441	207158	31,9
Powiat wieruszowski	234	143	58973	32,4
Powiat zduńskowolski	349	199	88383	15,4
Powiat zgierski	1246	653	317029	22,7
Powiat brzeziński	235	177	75154	14,4
Powiat m. Łódź	3272	3190	1213261	30,2
Powiat m. Piotrków Trybunalski	440	270	133814	16,8
Powiat m. Skierniewice	136	136	49668	29,5
WOJ. MAŁOPOLSKIE	65074	56233	18841011	34,7
Powiat bocheński	1093	688	234572	25,9
Powiat brzeski	560	239	119076	14
Powiat chrzanowski	93	93	51747	22,2
Powiat dąbrowski	26	10	4162	9,3
Powiat gorlicki	1814	1254	475640	44
Powiat krakowski	1271	1146	354575	24,6
Powiat limanowski	2085	1128	405425	24,6
Powiat miechowski	20	20	8925	21,5
Powiat myślenicki	1090	667	211777	22,6

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat nowosądecki	14235	12007	3819236	41,1
Powiat nowotarski	8298	6925	2342758	34,3
Powiat olkuski	576	576	200720	19,8
Powiat oświęcimski	543	450	173616	36,5
Powiat proszowicki	133	133	43368	9,1
Powiat suski	2745	2479	780441	24,9
Powiat tarnowski	657	357	153406	17,9
Powiat tatrzański	12418	11941	3987401	34,9
Powiat wadowicki	1237	1187	407908	24,8
Powiat wielicki	466	373	114789	22,7
Powiat m. Kraków	14452	13590	4552748	37,3
Powiat m. Nowy Sącz	595	375	170557	17,5
Powiat m. Tarnów	667	595	228164	19
WOJ. MAZOWIECKIE	36307	31034	10565524	33,1
Powiat białobrzeski	110	110	40110	36,3
Powiat ciechanowski	435	435	154392	25,2
Powiat garwoliński	1047	603	186878	35,9
Powiat gostyniński	128	78	31571	16,6
Powiat grodziski	78	78	25352	20,1
Powiat grójecki	132	132	49622	33,9
Powiat kozienicki	489	119	82395	23,3
Powiat legionowski	1241	1106	345071	38,1
Powiat lipski	60	0	3760	15,9
Powiat łosicki	1503	72	129803	31,4
Powiat makowski	110	80	30724	13,5
Powiat miński	343	343	104640	28,5
Powiat mławski	117	117	36877	36,7
Powiat nowodworski	357	349	106660	30
Powiat ostrołęcki	15	0	930	0
Powiat ostrowski	369	230	67325	27,7
Powiat otwocki	526	526	168754	39,7
Powiat piaseczyński	880	880	308205	33
Powiat plocki	981	602	247561	17,6
Powiat płoński	319	255	83191	22,5
Powiat pruszkowski	1248	1248	181618	29
Powiat przysuski	47	17	16543	25,3
Powiat pułtuski	383	333	123710	16,4
Powiat radomski	336	336	124645	15
Powiat siedlecki	77	77	26319	24,9
Powiat sierpecki	315	127	72599	16,4
Powiat sochaczewski	146	146	52874	30,5
Powiat sokołowski	528	110	86159	18
Powiat szydlowiecki	48	48	19863	35,7
Powiat warszawski zachodni	117	117	44799	14,8
Powiat węgrowski	371	61	57421	16,6

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat wołomiński	195	195	60929	67,5
Powiat wyszkowski	577	507	168158	30,2
Powiat żuromiński	8	8	3004	39,3
Powiat żyrardowski	352	352	128171	27,6
Powiat m. Ostrołęka	363	195	74595	31,4
Powiat m. Płock	393	393	144159	35
Powiat m. Radom	1041	1041	334230	30,4
Powiat m. Siedlce	693	437	152997	20,9
Powiat m. st. Warszawa	19829	19171	6488910	35,8
WOJ. OPOLSKIE	6981	4049	1674347	24,5
Powiat brzeski	150	100	33109	31,8
Powiat głubczycki	730	80	168300	12,1
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	147	147	46258	16,4
Powiat kluczborski	327	121	71123	25,4
Powiat krapkowicki	96	96	35040	38,4
Powiat namysłowski	161	161	41934	22,9
Powiat nyski	3011	1552	618917	27,3
Powiat oleski	110	110	28860	39,1
Powiat opolski	1093	601	262101	18,7
Powiat prudnicki	170	95	33846	23
Powiat strzelecki	254	254	81492	20,3
Powiat m. Opole	732	732	253367	30,5
WOJ. PODKARPACKIE	18161	12878	4949368	27,2
Powiat bieszczadzki	1764	862	417565	22,8
Powiat brzozowski	160	112	26846	15,1
Powiat dębicki	907	521	228188	36,3
Powiat jarosławski	579	513	192385	21
Powiat jasielski	399	195	95060	31,5
Powiat kolbuszowski	332	102	55063	10,5
Powiat krośnieński	1410	976	360094	39,9
Powiat leżajski	310	75	51654	31,6
Powiat lubaczowski	521	471	162386	42,1
Powiat łańcucki	468	249	93882	24,8
Powiat mielecki	346	278	103604	24,1
Powiat niżański	212	156	57111	22
Powiat przemyski	530	313	110821	23,1
Powiat przeworski	437	257	81935	16,9
Powiat ropczycko-sędziszowski	462	115	59271	30,3
Powiat rzeszowski	551	501	166295	22,9
Powiat sanocki	841	669	239075	19,2
Powiat stalowowolski	502	463	149613	18,9
Powiat strzyżowski	45	45	16425	6,3
Powiat tarnobrzeski	184	144	52799	21
Powiat leski	4366	3172	1230191	30,7
Powiat m. Krosno	208	163	64117	24,6

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat m. Przemyśl	902	827	305692	19,1
Powiat m. Rzeszów	1521	1521	562705	27
Powiat m. Tarnobrzeg	204	178	66591	19,2
WOJ. PODLASKIE	12897	6446	2715296	27,8
Powiat augustowski	4305	991	625872	34,5
Powiat białostocki	922	712	280906	16,6
Powiat bielski	303	130	54992	22,2
Powiat grajewski	700	341	140469	29,1
Powiat hajnowski	641	516	186854	28,6
Powiat kolneński	48	48	16628	46,3
Powiat łomżyński	724	283	124295	40,7
Powiat moniecki	155	80	33335	15,6
Powiat sejneński	475	150	61180	25,9
Powiat siemiatycki	422	265	96229	31
Powiat sokółski	112	87	31345	27,3
Powiat suwalski	1581	434	206790	21,7
Powiat wysokomazowiecki	187	167	63594	8,6
Powiat zambrowski	60	60	17950	12,6
Powiat m. Białystok	1672	1672	593556	27,2
Powiat m. Łomża	203	203	71185	25,7
Powiat m. Suwałki	387	307	110116	31,8
WOJ. POMORSKIE	87026	27098	14893198	35
Powiat bytowski	1777	441	252811	29,5
Powiat chojnicki	3674	921	593870	25,6
Powiat człuchowski	2202	340	344759	14,1
Powiat gdański	797	447	179699	21,7
Powiat kartuski	2582	1430	579092	21,4
Powiat kościerski	4371	592	685370	30,4
Powiat kwidzyński	439	439	138055	24
Powiat lęborski	12539	1400	1538416	41
Powiat malborski	804	519	258043	31,6
Powiat nowodworski	9604	1186	1265108	39,7
Powiat pucki	14949	4585	2420525	36,2
Powiat słupski	13638	3075	1913929	46,8
Powiat starogardzki	1451	553	260862	24,2
Powiat tczewski	272	272	91962	21,5
Powiat wejherowski	946	639	274500	31,3
Powiat sztumski	63	63	23303	8,4
Powiat m. Gdańsk	10845	5474	2314134	34,9
Powiat m. Gdynia	2541	1703	674168	30,6
Powiat m. Słupsk	600	600	214972	20,9
Powiat m. Sopot	2932	2419	869620	36,6
WOJ. ŚLĄSKIE	35118	30488	10018971	28,2
Powiat będziński	344	262	97541	32
Powiat bielski	3234	3198	941751	32,4

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat cieszyński	11782	10918	3516306	30,2
Powiat częstochowski	672	388	158680	27,8
Powiat gliwicki	314	246	81003	36,7
Powiat kłobucki	479	172	72449	38,8
Powiat lubliniecki	739	289	121427	12,2
Powiat mikołowski	142	142	47617	37,5
Powiat myszkowski	447	362	100876	23,1
Powiat pszczyński	109	109	43421	24,4
Powiat raciborski	620	516	198463	19,4
Powiat rybnicki	14	14	5107	13,2
Powiat tarnogórski	499	280	107553	19,3
Powiat bieruńsko-lędziński	122	122	27208	25,3
Powiat wodzisławski	153	153	50679	20,2
Powiat zawierciański	478	309	106221	29,3
Powiat żywiecki	4044	3180	837235	26,2
Powiat m. Bielsko-Biała	1425	1351	489834	26,9
Powiat m. Bytom	476	476	47516	17,9
Powiat m. Chorzów	379	379	155493	33,4
Powiat m. Częstochowa	1980	1450	693741	29,2
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	242	194	61516	17
Powiat m. Gliwice	876	876	259377	29,5
Powiat m. Jastrzębie-Zdrój	181	181	58002	26,6
Powiat m. Jaworzno	348	348	125861	24,7
Powiat m. Katowice	2312	2222	732356	26,6
Powiat m. Mysłowice	135	135	44061	22,6
Powiat m. Piekary Śląskie	54	54	19710	24,9
Powiat m. Ruda Śląska	78	78	19058	42,2
Powiat m. Rybnik	885	529	234629	22,2
Powiat m. Siemianowice Śląskie	73	73	22596	19
Powiat m. Sosnowiec	428	428	151660	19,5
Powiat m. Tychy	275	275	112350	30,4
Powiat m. Zabrze	530	530	194649	26,8
Powiat m. Żory	249	249	83025	17,6
WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE	8478	5495	2131104	26,6
Powiat buski	314	264	89054	36
Powiat jędrzejowski	343	338	111108	26,9
Powiat kazimierski	20	20	6859	22,9
Powiat kielecki	2396	1391	589494	23,5
Powiat konecki	1533	316	213684	33
Powiat opatowski	98	98	32096	10,8
Powiat ostrowiecki	297	275	97603	21,6
Powiat pińczowski	281	101	62886	23,8
Powiat sandomierski	472	325	120624	19,7
Powiat skarżyski	393	228	93913	17,5
Powiat starachowicki	325	237	95204	46,4

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat staszowski	743	639	201616	21,2
Powiat włoszczowski ^{*)}	0	0	6089	8,2
Powiat m. Kielce	1263	1263	410874	31,1
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE	35869	16716	6129751	31,8
Powiat bartoszycki	70	70	31947	28,1
Powiat braniewski	742	342	154761	14,1
Powiat działdowski	592	92	64277	34,3
Powiat elbląski	425	325	112513	18,7
Powiat ełcki	950	414	189274	24,7
Powiat giżycki	3895	803	502236	31,7
Powiat iławski	834	421	147805	37,4
Powiat kętrzyński	2598	2192	137411	24
Powiat lidzbarski	440	321	101359	25,6
Powiat mrągowski	5248	3337	1039568	43,6
Powiat nidzicki	641	176	70364	23,5
Powiat nowomiejski	169	64	31490	28,3
Powiat olecki	1183	413	184807	15
Powiat olsztyński	3368	2040	762691	35,4
Powiat ostródzki	2322	994	432258	31
Powiat piski	2086	358	264870	27,2
Powiat szczycieński	2125	1002	401215	28,7
Powiat gołdapski	786	385	154100	65,9
Powiat węgorzewski	679	321	118337	26,5
Powiat m. Elbląg	1288	658	266673	29
Powiat m. Olsztyn	5428	1988	961795	26,1
WOJ. WIELKOPOLSKIE	39541	22082	9050716	27,3
Powiat chodzieski	559	397	147758	17,8
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	1082	346	157993	29,6
Powiat gnieźnieński	3175	1125	595307	33
Powiat gostyński	120	120	43800	30,3
Powiat grodziski	325	32	31891	12,2
Powiat jarociński	98	98	35787	24,8
Powiat kaliski	182	154	51381	18,5
Powiat kępiński	415	332	107037	28,1
Powiat kolski	131	131	44001	11,7
Powiat koniński	3957	2287	855292	24,8
Powiat kościański	862	277	140568	24,5
Powiat krotoszyński	83	83	24191	15,6
Powiat leszczyński	3187	830	443219	30,1
Powiat międzychodzki	2176	533	340188	34,7
Powiat nowotomyski	489	449	158999	21
Powiat obornicki	187	187	66387	17,7
Powiat ostrowski	812	460	196475	33,6
Powiat ostrzeszowski	756	393	155159	20,6

Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
1	2	3	4	5
Powiat pilski	1468	943	376696	25,9
Powiat pleszewski	595	199	118321	19,4
Powiat poznański	3582	2315	910018	22,3
Powiat rawicki	79	79	29735	23,2
Powiat słupecki	1220	220	135696	23
Powiat szamotulski	492	480	168833	21,7
Powiat średzki	601	481	165328	17,7
Powiat śremski	415	114	58958	31,7
Powiat turecki	154	154	62052	23,2
Powiat wągrowiecki	645	361	152893	38,1
Powiat wolsztyński	1951	229	264761	41,5
Powiat wrzesiński	440	201	87720	32,2
Powiat złotowski	673	198	69494	27,1
Powiat m. Kalisz	738	561	204436	30
Powiat m. Konin	513	513	158828	27,6
Powiat m. Leszno	259	259	94659	48,2
Powiat m. Poznań	7120	6541	2396855	27,6
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	121325	42972	19696641	47,1
Powiat białogardzki	168	168	69729	18,7
Powiat choszczeński	719	89	66450	20,7
Powiat drawski	2440	539	285854	27,7
Powiat goleniowski	406	256	89221	24,7
Powiat gryficki	22113	6301	2868562	45,5
Powiat gryfiński	1193	552	266360	26,2
Powiat kamieński	22090	6575	3436807	43,8
Powiat kołobrzeski	23290	11243	4122482	62,2
Powiat koszaliński	14633	2770	1906017	47,4
Powiat myśliborski	677	437	154057	28,2
Powiat policki	489	185	107538	18,1
Powiat pyrzycki	130	52	25826	17,4
Powiat sławieński	13573	2148	1631936	54,4
Powiat stargardzki	1879	743	369012	24,7
Powiat szczecinecki	554	262	125993	28,7
Powiat świdwiński	752	322	118373	36,5
Powiat walecki	1279	712	240378	36,3
Powiat łobeski	62	16	7226	11,3
Powiat m. Koszalin	672	447	184960	29,6
Powiat m. Szczecin	5312	4712	1719559	29,5
Powiat m. Świnoujście	8894	4443	1900301	53,6

^{*)} Obiekty noclegowe rozpoczęły działalność po zakończeniu rejestracji (31 lipca) i dlatego wykazana jest tylko zdolność recepcyjna i wykorzystanie.

Opracowanie: Z. T. Werner na podstawie materiałów GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 12

Rejestrowany ruch turystyczny w Polsce w 2003 roku według rodzaju obiektów noclegowych

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba korzystających z turystycznych zasobów noclegowych				Udzielone noclegi			
	ogółem	turysci krajowi	w tym:		ogółem	turystom krajowym	w tym	
			turysci zagraniczni	% ogółu			turystom zagranicznym	% ogółu
Ogółem	14644254	11312384	3331870	22,8	45347845	37519615	7828230	17,3
Hotele	6863498	4251445	2612053	38,1	12652587	7413623	5238964	41,4
Motele	323612	271017	52595	16,3	420404	349578	70826	16,8
Pensjonaty	347739	311670	36069	10,4	1190458	1049832	140626	11,8
Domy wycieczkowe	249906	220403	29503	11,8	677550	609369	68181	10,1
Schroniska	110491	104429	6062	5,5	208365	199089	9276	4,5
Schroniska młodzieżowe	493851	448172	45679	9,2	1159950	1055706	104244	9,0
Ośrodki wczasowe	1590034	1527244	62790	3,9	10107587	9612631	494956	4,9
Ośrodki kolonijne	155337	154630	707	0,5	1480357	1475353	5004	0,3
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1250723	1185510	65213	5,2	4363494	4104890	258604	5,9
Domy pracy twórczej	64367	60673	3694	5,7	241072	229342	11730	4,9
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	230146	218510	11636	5,1	985666	934311	51355	5,2
Campingi	214058	161402	52656	24,6	658808	537230	121578	18,5
Pola biwakowe	156271	145492	10779	6,9	537388	509138	28250	5,3
Ośrodki wypoczynku świątecznego	63236	61329	1907	3,0	176256	172751	3505	2,0
Zakłady uzdrowiskowe	392957	343452	49505	12,6	5047644	4486985	560659	11,1
Pozostałe niesklasyfikowane	2138028	1847006	291022	13,6	5440259	4779787	660472	12,1

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 13
Udział rejestrowanego ruchu turystycznego w obiektach noclegowych w Polsce w 2003 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Odsetek korzystających z zasobów noclegowych			Odsetek udzielonych noclegów		
	ogółem	w tym goście:		ogółem	w tym gościom:	
		krajowi	zagraniczni		krajowym	zagranicznym
Ogółem	100	100	100	100	100	100
Hotele	46,9	37,6	78,4	27,9	19,8	66,9
Motele	2,2	2,4	1,6	0,9	0,9	0,9
Pensjonaty	2,4	2,8	1,1	2,6	2,8	1,8
Domy wycieczkowe	1,7	1,9	0,9	1,5	1,6	0,9
Schroniska	0,8	0,9	0,2	0,5	0,5	0,1
Schroniska młodzieżowe	3,4	4,0	1,4	2,6	2,8	1,3
Ośrodki wczasowe	10,9	13,5	1,9	22,3	25,6	6,3
Ośrodki kolonijne	1,1	1,4	0,0	3,3	3,9	0,1
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8,5	10,5	2,0	9,6	10,9	3,3
Domy pracy twórczej	0,4	0,5	0,1	0,5	0,6	0,1
Zespół ogólnodostępnych domków tur.	1,6	1,9	0,3	2,2	2,5	0,7
Campingi	1,5	1,4	1,6	1,5	1,4	1,6
Pola biwakowe	1,1	1,3	0,3	1,2	1,4	0,4
Ośrodki wypoczynku świątecznego	0,4	0,5	0,1	0,4	0,5	0,0
Zakłady uzdrowiskowe	2,7	3,0	1,5	11,1	12,0	7,2
Pozostałe niesklasyfikowane	14,6	16,3	8,7	12,0	12,7	8,4

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 14

Rejestrowany ruch turystyczny w województwach w 2003 roku

Województwo	Liczba korzystających z turystycznych zasobów noclegowych					Udzielone noclegi			
	ogółem	turysty krajowi	w tym:		ogółem	turystom krajowym	w tym:		
			turyści zagraniczni	osób			turyści zagraniczni	osób	
Polska ogółem	14644254	11312384	3331870	22,8	45347845	37519615	7828230	17,3	
Dolnośląskie	1592240	1220621	371619	23,3	4788361	3833130	955231	19,9	
Kujawsko-pomorskie	561285	493508	67777	12,1	2006867	1881333	125534	6,3	
Lubelskie	536286	444385	91901	17,1	1263682	1120032	143650	11,4	
Lubuskie	502419	374754	127665	25,4	1169793	955168	214625	18,3	
Łódzkie	542355	468629	73726	13,6	1275875	1129050	146825	11,5	
Małopolskie	2047146	1493446	553700	27,0	6530230	5258273	1271957	19,5	
Mazowieckie	1749373	1098845	650528	37,2	3499750	2309567	1190183	34,0	
Opolskie	166503	137311	29192	17,5	410415	349487	60928	14,8	
Podkarpackie	499154	436463	62691	12,6	1345736	1211325	134411	10,0	
Podlaskie	370987	282686	88301	23,8	754006	626010	127996	17,0	
Pomorskie	1263375	1017858	245517	19,4	5214743	4643682	571061	11,0	
Śląskie	1170530	1020191	150339	12,8	2827564	2470198	357366	12,6	
Świętokrzyskie	291332	262061	29271	10,0	567496	514966	52530	9,3	
Warmińsko-mazurskie	708653	508625	200028	28,2	1952192	1471731	480461	24,6	
Wielkopolskie	1162185	909574	252611	21,7	2472785	2002224	470561	19,0	
Zachodniopomorskie	1480431	1143427	337004	22,8	9268350	7743439	1524911	16,5	

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 15

Rejestrowany ruch turystyczny według miesięcy w 2003 roku

Miesiąc	Liczba korzystających z turystycznych zasobów noclegowych				Udzielone noclegi			
	ogółem	w tym:			ogółem	w tym:		
		turyści krajowi	turyści zagraniczni			turydom krajowym	turydom zagranicznym	
			osób	% ogółem				
Ogółem	14644254	11312384	3331870	22,8	45347845	37519615	7828230	17,3
Styczeń	767161	633264	133897	17,5	1993908	1686238	307670	15,4
Luty	782911	654096	128815	16,5	2158899	1873298	285601	13,2
Marzec	866119	667711	198408	22,9	2116226	1676580	439646	20,8
Kwiecień	929582	689715	239867	25,8	2371951	1805310	566641	23,9
Maj	1524528	1173005	351523	23,1	3982532	3153099	829433	20,8
Czerwiec	1536640	1175452	361188	23,5	4675339	3828002	847337	18,1
Lipiec	1873718	1443747	429971	22,9	8648013	7618428	1029585	11,9
Sierpień	1974578	1491496	483082	24,5	8264101	7117917	1146184	13,9
Wrzesień	1456858	1071111	385747	26,5	3957761	3042185	915576	23,1
Październik	1206840	920422	286418	23,7	2955954	2260926	695028	23,5
Listopad	914851	736828	178023	19,5	2151542	1763236	388306	18,0
Grudzień	810468	655537	154931	19,1	2071619	1694396	377223	18,2

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 16

Rejestrowany ruch turystyczny ogółem według miesięcy w 2003 roku w województwach

Województwo	Liczba korzystających z bazy noclegowej												
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Polska ogółem	14644254	767161	782911	866119	929582	1524528	1536640	1873718	1974578	1456858	1206840	914851	810468
Dolnośląskie	1592240	98594	107539	105503	111929	187025	164607	151166	165158	153822	138067	105356	103474
Kujawsko-pomorskie	561285	27493	29743	32424	33316	66932	65158	70382	71489	56474	43808	35500	28566
Lubelskie	536286	26344	25913	32443	35438	57644	57233	67683	70314	52499	46397	36086	28292
Lubuskie	502419	26634	23824	31638	31275	43406	46149	68786	71638	50819	39394	37782	31074
Łódzkie	542355	33743	34308	41823	38812	60711	50305	46591	49271	55228	51508	43040	37015
Małopolskie	2047146	127104	118941	128615	138862	238072	204892	218441	247917	211252	184032	112603	116415
Mazowieckie	1749373	110417	114222	134320	135861	165226	166434	146226	149989	180506	175147	146034	124991
Opolskie	166503	7203	8513	8926	9762	16830	15610	22364	24690	15668	14809	11230	10898
Podkarpackie	499154	26606	28743	29933	29431	51037	49276	65512	65560	52029	40531	32462	28034
Podlaskie	370987	17751	20044	22315	24482	39253	40066	51283	51833	34455	27441	22369	19695
Pomorskie	1263375	39618	43370	46889	60880	119812	149566	249586	261099	119061	72600	53772	47122
Śląskie	1170530	72349	79063	71195	74481	115095	105671	118325	132263	125785	115202	87024	74077
Świętokrzyskie	291332	13267	14024	17129	19843	36510	28292	33173	35124	32494	22496	20029	18951
Warmińsko-mazurskie	708653	33738	30068	31644	39799	72805	85931	114326	115858	67601	51270	35427	30186
Wielkopolskie	1162185	61901	59324	70742	71482	121527	129010	146639	151560	119428	97638	76223	56711
Zachodnio-pomorskie	1480431	44399	45272	60580	73929	132643	178440	303235	310815	129737	86500	59914	54967

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 17

Udzielone noclegi ogółem według miesięcy w 2003 roku w województwach

Województwo	Liczba noclegów udzielonych w bazie turystycznej												
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Polska ogółem	45347845	1993908	2158899	2116226	2371951	3982532	4675339	8648013	8264101	3957761	2955954	2151542	2071619
Dolnośląskie	4788361	331078	400960	302924	332215	527931	484207	600843	575582	379697	325208	235179	292537
Kujawsko-pomorskie	2006867	83528	94507	104281	105855	168407	210519	364437	336116	174503	143594	124674	96446
Lubelskie	1263682	53871	52917	60267	68992	111862	119000	249922	239583	95383	83477	69061	59347
Lubuskie	1169793	45247	42107	53140	54457	80080	113021	237220	240220	104394	73545	70391	55971
Łódzkie	1275875	71068	70558	82410	81631	130798	117651	164395	160800	123032	107135	86993	79404
Małopolskie	6530230	439929	438080	366827	394298	620835	601947	908298	938543	616707	505587	311168	388011
Mazowieckie	3499750	199407	210463	255620	266406	326745	321941	329682	349818	354528	357297	287035	240808
Opolskie	410415	14702	17212	17203	20105	39284	35062	76585	81119	32762	29634	22623	24124
Podkarpackie	1345736	68589	77377	68225	67923	120213	137264	223250	214568	128634	97495	74538	67660
Podlaskie	754006	28872	32528	33768	39500	69356	78911	153307	140914	61255	47091	36953	31551
Pomorskie	5214743	99618	106549	115720	163335	376168	564900	1501358	1431650	419557	188531	128167	119190
Śląskie	2827564	198482	210818	159244	158387	247865	246528	394246	367517	258890	227105	173102	185380
Świętokrzyskie	567496	26055	27158	31053	35407	67060	49585	78545	82836	61965	40180	35874	31778
Warmińsko-mazurskie	1952192	68347	61762	66796	88340	159677	215110	474296	412947	152561	115173	74562	62621
Wielkopolskie	2472785	114926	104913	124351	128182	211818	249995	453460	447089	228804	170562	138243	100442
Zachodnio-pomorskie	9268350	150189	210990	274397	366918	724433	1129698	2438169	2244799	765089	444340	282979	236349

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 18

Rejestrowany zagraniczny ruch turystyczny według miesięcy w 2003 roku w województwach

Województwo	Liczba korzystających z bazy noclegowej												
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Polska ogółem	3331870	133897	128815	198408	239867	351523	361188	429971	483082	385747	286418	178023	154931
Dolnośląskie	371619	13552	13691	21465	28684	41817	41898	42221	49943	45103	32312	19436	21497
Kujawsko-pomorskie	67777	1861	2414	2737	3431	7869	9186	11300	11651	7989	4560	2558	2221
Lubelskie	91901	4471	4914	8552	9004	8019	7250	9755	10072	10688	8810	5781	4585
Lubuskie	127665	7567	5113	10328	10644	12580	11236	14273	15356	12229	10529	10115	7695
Łódzkie	73726	4273	4337	6265	5889	7447	6109	7787	7234	7775	6569	5725	4316
Małopolskie	553700	23144	17665	31521	46260	60820	51587	69148	83189	72924	52469	22998	21975
Mazowieckie	650528	30157	35835	47606	49906	61378	61191	68275	74823	73112	66074	46468	35703
Opolskie	29192	1238	1214	1412	2049	3962	3242	3251	3714	2904	2883	1863	1460
Podkarpackie	62691	3184	4008	5600	4896	5599	5510	7057	8141	6530	4533	4183	3450
Podlaskie	88301	4506	4287	6955	7541	9414	9370	13124	12564	8178	4472	3882	4008
Pomorskie	245517	5265	5753	8427	12748	27213	34240	44027	51295	26815	14136	8281	7317
Śląskie	150339	7142	6850	9303	10962	14830	14738	17136	19924	17122	13279	10153	8900
Świętokrzyskie	29271	1125	1479	3935	2982	2819	2424	1851	2964	3220	2588	1961	1923
Warmińsko-mazurskie	200028	6877	3945	5819	7895	22708	30065	35312	38904	22685	15647	5354	4817
Wielkopolskie	252611	11141	9006	13490	15132	29700	32093	34911	35031	31287	17593	14162	9065
Zachodniopomorskie	337004	8394	8304	14993	21844	35348	41049	50543	58277	37186	29964	15103	15999

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 19

Noclegi udzielone turystom zagranicznym według miesięcy w 2003 roku w województwach

Województwo	Liczba noclegów udzielonych w bazie turystycznej												
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Polska ogółem	7828230	307670	285601	439646	566641	829433	847337	1029585	1146184	915576	695028	388306	377223
Dolnośląskie	955231	36601	38213	52396	77532	112821	108025	102114	120984	107669	86572	46370	65934
Kujawsko-pomorskie	125534	4590	5685	5764	7035	13712	14062	23339	18690	13811	8987	5128	4731
Lubelskie	143650	6704	7185	11746	12976	13989	11536	16686	17460	16589	13032	9214	6533
Lubuskie	214625	12560	8938	15941	16664	20183	19416	24808	26205	19115	19486	18990	12319
Łódzkie	146825	8207	8410	12226	11563	14961	11689	16273	14199	16216	12242	11084	9755
Małopolskie	1271957	71975	44109	68612	104455	129128	117006	159068	189694	165009	120943	47927	54031
Mazowieckie	1190183	52102	62764	86460	92814	120618	112503	124049	132811	132746	127242	84855	61219
Opolskie	60928	2191	2269	2726	4054	9329	8913	5992	8477	5531	5113	3535	2798
Podkarpackie	134411	6705	8839	11837	9599	12384	13840	16389	14687	12614	11271	8950	7296
Podlaskie	127996	6405	5695	9956	10442	14975	13792	19491	18392	10980	6473	5648	5747
Pomorskie	571061	12009	12497	19717	29140	61966	75022	108370	119730	61769	34028	18852	17961
Śląskie	357366	17801	16122	21261	24699	34163	33747	46876	48679	36859	29550	21971	25638
Świętokrzyskie	52530	2283	2180	6332	4285	5730	4713	4458	4839	6381	4257	3697	3375
Warmińsko-mazurskie	480461	16551	8548	13221	18449	54913	70784	91116	90142	52544	39050	13121	12022
Wielkopolskie	470561	23114	17023	26002	29636	53039	52075	56886	64942	66089	34158	28354	19243
Zachodniopomorskie	1524911	27872	37124	75449	113298	157522	180214	213670	256253	191654	142624	60610	68621

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 20

Zróżnicowanie narodowościowe gości zagranicznych korzystających z różnego rodzaju obiektów noclegowych w Polsce w 2003 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba korzystających z wybranych krajów													
	Ogółem	Austria	Belgia	Białoruś	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja	Hiszpania	Holandia	Izrael	Japonia	Kanada
Ogółem	3331870	52119	43767	102980	50313	89030	23248	33265	152873	57746	96721	96081	31497	14674
Hotele	2612053	44321	35626	56921	35377	74533	15189	28472	125818	51977	71905	93718	29071	12002
Motele	52595	450	779	3040	1317	554	972	423	1362	142	2528	104	50	82
Pensjonaty	36069	412	378	449	383	1219	68	208	1406	165	740	118	293	154
Domy wycieczkowe	29503	150	265	4409	562	351	2740	220	1438	236	783	49	53	144
Schroniska	6062	90	238	31	444	155	14	60	322	71	442	26	12	55
Schroniska młodzieżowe	45679	396	817	1024	1379	693	524	635	3689	1775	1413	89	956	649
Ośrodki czasowe	62790	267	261	605	325	884	53	35	1193	128	710	137	32	64
Ośrodki kolonijne	707	1	-	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	65213	2461	654	1701	1432	1561	1068	433	2362	651	1559	802	111	228
Domy pracy twórczej	3694	24	77	62	32	56	6	23	239	50	189	26	18	94
Zespoły ogólnodo- stępnych domków turystycznych	11636	109	87	601	246	200	71	41	399	55	478	6	22	49
Campingi	52656	628	1449	388	1608	1685	151	701	3951	642	8309	16	12	79
Pola biwakowe	10779	88	150	25	512	278	72	124	538	100	978	12	2	28
Ośrodki wypoczynku świątecznego	1907	7	-	97	245	5	-	-	62	-	9	-	78	9
Zakłady uzdrowiskowe	49505	56	77	77	29	192	1	3	185	2	57	315	4	100
Pozostałe niesklasyfikowane	291022	2659	2909	33476	6422	6664	2319	1887	9909	1752	6621	663	783	937

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 21

Noclegi udzielone gościom zagranicznym według kraju pochodzenia w różnym rodzaju obiektach noclegowych w Polsce w 2003 roku

Rodzaje obiektów noclegowych	Liczba noclegów gości z wybranych krajów													
	Ogółem	Austria	Belgia	Białoruś	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja	Hiszpania	Holandia	Izrael	Japonia	Kanada
Ogółem	7828230	98593	88619	186181	95988	208023	28957	70273	307437	115759	192233	188686	61198	39931
Hotele	5238964	79198	69313	84528	62284	167205	19265	61421	236043	103262	132751	177064	55230	32492
Motele	70826	892	1036	3437	1659	807	1100	536	1971	175	3335	109	148	130
Pensjonaty	140626	1371	984	2551	803	3667	203	809	5313	332	1667	684	1707	431
Domy wycieczkowe	68181	362	427	23000	1189	979	2845	333	3267	458	1179	105	111	257
Schroniska	9276	107	271	36	647	165	19	78	397	82	574	32	15	64
Schroniska młodzieżowe	104244	698	1671	4061	2454	1438	720	948	8082	2681	3180	407	1574	1193
Ośrodki czasowe	494956	1864	1616	3944	1308	3860	83	123	6423	443	3451	1726	89	274
Ośrodki kolonijne	5004	12	-	876	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ośrodki szkoleniowo - wypoczynkowe	258604	5898	2717	5647	4617	5928	1279	1286	9621	2595	6150	2083	426	915
Domy pracy twórczej	11730	86	173	191	63	154	21	79	521	148	765	79	36	263
Zespoły ogólnodo- stępnych domków turystycznych	51355	533	297	857	723	799	119	59	1507	98	1763	8	80	109
Campingi	121578	1344	3076	588	3679	4213	244	1281	7913	1097	19208	17	22	183
Pola biwakowe	28250	145	367	217	2495	739	74	187	1267	194	2337	22	2	82
Ośrodki wypoczynku świątecznego	3505	7	-	105	338	23	-	-	133	-	33	-	87	20
Zakłady uzdrowiskowe	560659	441	548	491	95	1567	1	9	1531	2	296	5014	6	1182
Pozostałe niesklasyfikowane	660472	5635	6123	55652	13634	16479	2984	3124	23448	4192	15544	1336	1665	2336

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 22

Zróżnicowanie narodowościowe gości korzystających z bazy noclegowej w województwach w 2003 roku

Województwo	Liczba korzystających z wybranych krajów													
	Ogółem	Austria	Belgia	Białoruś	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja	Hiszpania	Holandia	Izrael	Japonia	Kanada
Polska ogółem	3331870	52119	43767	102980	50313	89030	23248	33265	152873	57746	96721	96081	31497	14674
Dolnośląskie	371619	5280	4532	8544	5366	9436	458	1110	13441	4523	9897	709	2834	1037
Kujawsko-pomorskie	67777	1182	1300	856	1590	1521	104	650	3830	744	2973	175	814	309
Lubelskie	91901	580	659	11874	1368	466	71	304	2958	727	1356	14378	941	421
Lubuskie	127665	341	2037	10829	933	4212	691	234	3745	610	6664	88	58	103
Łódzkie	73726	1346	996	3746	2824	1149	692	795	3506	1087	2457	2584	256	230
Małopolskie	553700	14286	9500	11321	7815	9489	1231	8133	34542	14770	14115	30805	8607	4142
Mazowieckie	650528	13298	11796	15521	9019	8115	3983	12569	51378	21549	22800	34521	12924	4792
Opolskie	29192	562	340	408	1233	404	8	127	909	191	2023	34	122	49
Podkarpackie	62691	967	543	615	1248	429	65	268	2413	543	1041	3499	241	748
Podlaskie	88301	362	852	21878	1194	571	13592	2511	1574	530	1762	1132	208	85
Pomorskie	245517	2142	2055	2324	2338	14147	297	1739	8160	3956	6416	605	1615	771
Śląskie	150339	4432	2308	1933	6734	1643	422	1397	8407	2679	4236	1369	1015	459
Świętokrzyskie	29271	2201	327	274	502	396	31	171	1195	254	533	5046	245	53
Warmińsko-mazurskie	200028	1072	695	2343	793	1355	645	582	3510	644	1949	307	105	160
Wielkopolskie	252611	3117	4333	5304	5761	8281	540	2186	10735	4201	11516	661	1368	1077
Zachodniopomorskie	337004	951	1494	5210	1595	27416	418	489	2570	738	6983	168	144	238

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12. US Kraków.

Załącznik 22 c.d.

Zróżnicowanie narodowościowe gości zagranicznych korzystających z bazy noclegowej w województwach w 2003 roku

Województwo	Liczba korzystających z wybranych krajów												
	Litwa	Niemcy	Norwegia	Rosja	Rumunia	Słowacja	USA	Szwajcaria	Szwecja	Ukraina	Węgry	Wielka Brytania	Włochy
Polska ogółem	62718	1166907	60680	170786	11564	21729	157431	29399	87088	162945	36847	164550	150392
Dolnośląskie	6299	195679	9038	28345	1108	1315	10461	1863	3767	10595	1523	9151	11172
Kujawsko-pomorskie	1486	31422	880	2037	355	578	2106	514	2326	2046	617	2302	2291
Lubelskie	3976	7193	317	5888	255	991	2008	227	1305	21916	434	2314	2020
Lubuskie	5711	38558	3231	22838	265	362	646	271	1270	12786	280	3364	2191
Łódzkie	3759	13793	411	5681	350	1308	1677	365	2083	8582	896	3353	5151
Małopolskie	5646	83655	24282	12218	3420	5375	50624	5538	16188	26293	18987	41733	39998
Mazowieckie	10854	77751	6832	25294	2770	4104	64345	12040	15696	22202	5676	69593	39754
Opolskie	231	17125	565	295	80	279	386	142	271	1100	164	617	825
Podkarpackie	485	7364	236	2231	873	1204	2678	350	476	28496	911	1175	1360
Podlaskie	6066	14586	368	8163	124	365	1157	357	812	1361	581	1923	2018
Pomorskie	2508	126325	5317	13146	441	485	5910	2548	16180	3259	563	7748	7463
Śląskie	3673	43358	3328	4053	705	2900	4331	832	2618	8819	3516	5488	21397
Świętokrzyskie	230	9315	109	326	70	290	680	175	405	1491	218	1545	1852
Warmińsko-mazurskie	4001	138024	510	28470	88	222	1780	1618	1977	1936	435	1586	1836
Wielkopolskie	6446	119628	1737	7436	459	1741	6264	1549	6635	6730	1770	10274	8842
Zachodniopomorskie	1347	243131	3519	4365	201	210	2378	1010	15079	5333	276	2384	2222

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 23

Noclegi udzielone gościom zagranicznym według kraju pochodzenia w bazie noclegowej województw w 2003 roku

Województwo	Liczba udzielonych noclegów gości z wybranych krajów													
	Ogółem	Austria	Belgia	Białoruś	Czechy	Dania	Estonia	Finlandia	Francja	Hiszpania	Holandia	Izrael	Japonia	Kanada
Polska ogółem	7828230	98593	88619	186181	95988	208023	28957	70273	307437	115759	192233	188686	61198	39931
Dolnośląskie	955231	8280	9026	30434	9618	20692	828	2845	25850	7883	19068	2733	10703	2684
Kujawsko-pomorskie	125534	2137	2359	1714	2818	2956	192	1411	7038	1569	6718	1181	1161	734
Lubelskie	143650	1054	1091	19428	2867	791	122	470	6146	1561	2343	15869	1161	765
Lubuskie	214625	511	3173	17325	1892	8864	877	311	6882	812	9197	187	104	164
Łódzkie	146825	3076	1921	6457	4417	2648	1073	1360	7245	2780	5696	3912	552	458
Małopolskie	1271957	30637	22912	21826	15090	26214	2309	22181	76246	29998	32009	77776	15757	9232
Mazowieckie	1190183	21967	19869	24318	15754	15739	5594	25019	89373	42814	38735	70546	22126	10333
Opolskie	60928	893	623	1125	1886	693	17	196	2042	588	3816	59	171	90
Podkarpackie	134411	1405	885	1684	2291	1043	86	483	4801	1262	2187	3750	416	7610
Podlaskie	127996	707	1514	28536	1749	956	14093	2896	3130	1002	3769	1316	289	181
Pomorskie	571061	4675	5296	5860	6203	29172	775	3821	17200	8306	14298	1144	3071	2067
Śląskie	357366	8359	5282	3828	12359	3832	613	2675	21116	4432	10524	2139	1796	1175
Świętokrzyskie	52530	2996	742	456	981	1653	55	368	2188	1107	1062	5494	684	102
Warmińsko-mazurskie	480461	2215	1160	6832	1565	2916	887	1062	8813	1136	3689	657	154	472
Wielkopolskie	470561	7372	9054	9315	11462	15485	941	4004	22896	8704	23785	1093	2574	2943
Zachodniopomorskie	1524911	2309	3712	7043	5036	74369	495	1171	6471	1805	15337	830	479	921

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 23 (cd.)

Noclegi udzielone gościom zagranicznym według kraju pochodzenia w bazie noclegowej województw w 2003 roku

Województwo	Liczba udzielonych noclegów gości z wybranych krajów												
	Litwa	Niemcy	Norwegia	Rosja	Rumunia	Słowacja	USA	Szwajcaria	Szwecja	Ukraina	Węgry	Wielka Brytania	Włochy
Polska ogółem	94933	3460318	124470	290297	23172	38432	353150	54079	181872	350801	80258	351496	315567
Dolnośląskie	8402	619982	10731	34190	1534	2245	19066	3571	8004	18782	3717	19010	24685
Kujawsko-pomorskie	2968	49976	1752	4730	918	1176	4560	1039	4203	4025	1414	5190	4383
Lubelskie	5100	12629	493	10490	380	1422	4014	447	1880	30252	767	5655	5037
Lubuskie	6578	65778	3518	24932	374	910	1483	493	2193	39484	1022	4453	4917
Łódzkie	5125	28154	969	9673	765	1934	4309	585	3927	13950	1547	7746	13624
Małopolskie	9342	211792	58136	31662	5169	9641	117451	11179	40244	67597	42792	105318	79672
Mazowieckie	16142	134505	13347	44807	5503	6996	129674	20082	27099	39338	10362	123171	71590
Opolskie	536	37971	853	471	153	395	594	230	483	2237	229	1006	2168
Podkarpackie	909	15062	540	3261	2014	2311	8035	633	1007	58029	2256	3027	3098
Podlaskie	7883	24698	757	10874	180	503	2367	758	1575	2332	788	4637	4197
Pomorskie	5490	296084	14403	22619	1447	915	15791	4869	30355	17886	1368	22925	15015
Śląskie	5102	120974	4359	7679	2633	4978	9653	1478	5206	22748	6742	14596	52822
Świętokrzyskie	331	16422	209	748	164	484	1693	430	687	3637	374	3287	3628
Warmińsko-mazurskie	9338	341364	1156	65055	263	644	3647	3269	3721	5061	1118	3604	3925
Wielkopolskie	9321	199323	3975	12234	1214	3326	15309	3158	11237	13860	5094	21500	19025
Zachodniopomorskie	2366	1285604	9272	6872	461	552	15504	1858	40051	11583	668	6371	7781

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Załącznik 24

Rejestrowany ruch turystyczny w powiatach w 2003 roku

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	turyści krajowi	turyści zagraniczni
		krajowi	zagraniczni		krajowym	zagranicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
POLSKA	14644254	11312384	3331870	45347845	37519615	7828230	3,1	3,3	2,3
WOJ. DOLNOŚLĄSKIE	1592240	1220621	371619	4788361	3833130	955231	3,0	3,1	2,6
Powiat bolesławiecki	39082	22709	16373	59297	36908	22389	1,5	1,6	1,4
Powiat dzierzoniowski	9666	7203	2463	24659	15035	9624	2,6	2,1	3,9
Powiat głogowski	16330	11222	5108	26893	15261	11632	1,6	1,4	2,3
Powiat górowski	449	449	0	721	721	0	1,6	1,6	0,0
Powiat jaworski	11574	10582	992	23480	20624	2856	2,0	1,9	2,9
Powiat jeleniogórski	366562	331082	35480	1364624	1237836	126788	3,7	3,7	3,6
Powiat kamiennogórski	9791	8751	1040	45830	43539	2291	4,7	5,0	2,2
Powiat kłodzki	232713	211995	20718	1057607	960319	97288	4,5	4,5	4,7
Powiat legnicki	6225	5101	1124	20367	18709	1658	3,3	3,7	1,5
Powiat lubański	42790	31239	11551	223686	112275	111411	5,2	3,6	9,6
Powiat lubiński	20817	18352	2465	40918	36421	4497	2,0	2,0	1,8
Powiat lwówecki	8175	7093	1082	38420	25392	13028	4,7	3,6	12,0
Powiat milicki	9946	9384	562	43629	42611	1018	4,4	4,5	1,8
Powiat oleśnicki	16385	11368	5017	33983	25591	8392	2,1	2,3	1,7
Powiat oławski	5143	4909	234	14974	14195	779	2,9	2,9	3,3
Powiat polkowicki	23597	12771	10826	45503	31765	13738	1,9	2,5	1,3
Powiat strzeliński	3009	2192	817	11195	9509	1686	3,7	4,3	2,1
Powiat średzki	9878	8180	1698	14075	11522	2553	1,4	1,4	1,5
Powiat świdnicki	29998	20264	9734	72156	48546	23610	2,4	2,4	2,4
Powiat trzebnicki	12648	11959	689	29178	27283	1895	2,3	2,3	2,8
Powiat wałbrzyski	49702	42283	7419	234980	210155	24825	4,7	5,0	3,3
Powiat wołowski	6748	6412	336	50056	49248	808	7,4	7,7	2,4
Powiat wrocławski	24927	22775	2152	62912	59682	3230	2,5	2,6	1,5
Powiat ząbkowicki	4681	4307	374	14382	13458	924	3,1	3,1	2,5
Powiat zgorzelecki	47916	27340	20576	78821	54784	24037	1,6	2,0	1,2
Powiat złotoryjski	10325	3715	6610	14741	6746	7995	1,4	1,8	1,2
Powiat m. Jelenia Góra	69363	42052	27311	187161	107799	79362	2,7	2,6	2,9
Powiat m. Legnica	31512	15448	16064	52941	28086	24855	1,7	1,8	1,5
Powiat m. Wrocław	472288	309484	162804	901172	569110	332062	1,9	1,8	2,0
WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE	561285	493508	67777	2006867	1881333	125534	3,6	3,8	1,9
Powiat aleksandrowski	51480	50352	1128	328163	323080	5083	6,4	6,4	4,5
Powiat brodnicki	27480	26964	516	87069	85766	1303	3,2	3,2	2,5
Powiat bydgoski	43456	40985	2471	121178	114393	6785	2,8	2,8	2,7
Powiat chełmiński	2869	2527	342	4420	3973	447	1,5	1,6	1,3
Powiat golubsko-dobrzyński	3198	3124	74	6424	6273	151	2,0	2,0	2,0
Powiat grudziądzki	2127	2105	22	10676	10633	43	5,0	5,1	2,0

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu- ryści kra- jowi	tu- ryści zagra- niczni
		krajowi	zagra- niczni		krajo- wym	zagra- nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat inowrocławski	46865	45275	1590	481398	477947	3451	10,3	10,6	2,2
Powiat lipnowski	6190	5730	460	9879	9295	584	1,6	1,6	1,3
Powiat mogileński	10165	10136	29	92659	92630	29	9,1	9,1	1,0
Powiat nakielski	6065	5739	326	9732	9347	385	1,6	1,6	1,2
Powiat radziejowski	708	708	0	7798	7798	0	11,0	11,0	0,0
Powiat rypiński	3203	3203	0	23814	23814	0	7,4	7,4	0,0
Powiat sępoleński	3545	3541	4	22887	22883	4	6,5	6,5	1,0
Powiat świecki	17102	15669	1433	68674	64713	3961	4,0	4,1	2,8
Powiat toruński	13884	12850	1034	31917	30307	1610	2,3	2,4	1,6
Powiat tucholski	24775	24224	551	111655	109363	2292	4,5	4,5	4,2
Powiat wąbrzeski	1174	1138	36	6368	6272	96	5,4	5,5	2,7
Powiat włocławski	8572	8495	77	64980	64805	175	7,6	7,6	2,3
Powiat żniński	32016	30460	1556	72589	69375	3214	2,3	2,3	2,1
Powiat m. Bydgoszcz	87675	75433	12242	161699	134178	27521	1,8	1,8	2,2
Powiat m. Grudziądz	16946	15283	1663	37652	34037	3615	2,2	2,2	2,2
Powiat m. Toruń	121362	83074	38288	182558	127271	55287	1,5	1,5	1,4
Powiat m. Włocławek	30428	26493	3935	62678	53180	9498	2,1	2,0	2,4
WOJ. LUBELSKIE	536286	444385	91901	1263682	1120032	143650	2,4	2,5	1,6
Powiat bialski	32762	17452	15310	44270	25940	18330	1,4	1,5	1,2
Powiat biłgorajski	4832	4665	167	8835	8485	350	1,8	1,8	2,1
Powiat chełmski	9951	7423	2528	13374	10501	2873	1,3	1,4	1,1
Powiat hrubieszowski	3698	3171	527	4587	3888	699	1,2	1,2	1,3
Powiat janowski	13139	12975	164	49349	49055	294	3,8	3,8	1,8
Powiat krasnostawski	4050	3684	366	5577	5014	563	1,4	1,4	1,5
Powiat kraśnicki	5010	4402	608	5771	5052	719	1,2	1,1	1,2
Powiat lubartowski	19524	19392	132	59727	58847	880	3,1	3,0	6,7
Powiat lubelski	3013	2550	463	3816	3155	661	1,3	1,2	1,4
Powiat łęczyński	1042	1017	25	7767	7742	25	7,5	7,6	1,0
Powiat łukowski	2930	2834	96	5915	5755	160	2,0	2,0	1,7
Powiat opolski	537	415	122	618	482	136	1,2	1,2	1,1
Powiat parczewski	8440	8294	146	34258	33895	363	4,1	4,1	2,5
Powiat puławski	118970	112841	6129	315134	302925	12209	2,6	2,7	2,0
Powiat radzyński	3861	3616	245	5176	4524	652	1,3	1,3	2,7
Powiat rycki	2751	2523	228	3163	2820	343	1,1	1,1	1,5
Powiat świdnicki	2706	2230	476	3430	2396	1034	1,3	1,1	2,2
Powiat tomaszowski	21162	18024	3138	63288	59112	4176	3,0	3,3	1,3
Powiat włodawski	31380	30898	482	150703	148819	1884	4,8	4,8	3,9
Powiat zamojski	34518	33555	963	100600	99129	1471	2,9	3,0	1,5
Powiat m. Biała Podlaska	22774	12941	9833	44984	27569	17415	2,0	2,1	1,8
Powiat m. Chełm	11880	8863	3017	22522	16801	5721	1,9	1,9	1,9
Powiat m. Lublin	142073	102245	39828	249818	187258	62560	1,8	1,8	1,6
Powiat m. Zamość	35283	28375	6908	61000	50868	10132	1,7	1,8	1,5
WOJ. LUBUSKIE	502419	374754	127665	1169793	955168	214625	2,3	2,5	1,7
Powiat gorzowski	14919	12518	2401	36074	28418	7656	2,4	2,3	3,2

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu- ryści kra- jowi	tu- ryści zagra- niczni
		krajowi	zagra- niczni		krajo- wym	zagra- nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat krośnieński	19658	14494	5164	52718	40049	12669	2,7	2,8	2,5
Powiat międzyszecki	47748	42257	5491	97343	89823	7520	2,0	2,1	1,4
Powiat nowosolski	22654	20772	1882	37481	34360	3121	1,7	1,7	1,7
Powiat słubicki	65500	34765	30735	132190	76682	55508	2,0	2,2	1,8
Powiat strzelecko- drezdenecki	15849	14789	1060	90326	88580	1746	5,7	6,0	1,6
Powiat sulęciński	37173	23624	13549	94542	76368	18174	2,5	3,2	1,3
Powiat świebodziński	54253	40665	13588	153632	134621	19011	2,8	3,3	1,4
Powiat zielonogórski	31977	23722	8255	63251	51293	11958	2,0	2,2	1,4
Powiat żagański	14038	11602	2436	22371	18918	3453	1,6	1,6	1,4
Powiat żarski	31930	19016	12914	53068	32449	20619	1,7	1,7	1,6
Powiat wschowski	27852	27311	541	116172	113635	2537	4,2	4,2	4,7
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	68628	49969	18659	118922	87860	31062	1,7	1,8	1,7
Powiat m. Zielona Góra	50240	39250	10990	101703	82112	19591	2,0	2,1	1,8
WOJ. ŁÓDZKIE	542355	468629	73726	1275875	1129050	146825	2,4	2,4	2,0
Powiat bełchatowski	52015	48678	3337	91634	85249	6385	1,8	1,8	1,9
Powiat kutnowski	7980	7059	921	12262	10337	1925	1,5	1,5	2,1
Powiat łaski	1681	1667	14	8568	8554	14	5,1	5,1	1,0
Powiat łęczycki	5263	5209	54	5263	5209	54	1,0	1,0	1,0
Powiat łowicki	10823	9549	1274	17541	15854	1687	1,6	1,7	1,3
Powiat łódzki wschodni	17231	12431	4800	49878	43500	6378	2,9	3,5	1,3
Powiat opoczyński	5457	4224	1233	7907	5712	2195	1,4	1,4	1,8
Powiat pabianicki	9637	7720	1917	15455	11421	4034	1,6	1,5	2,1
Powiat pajęczański	565	524	41	1700	1628	72	3,0	3,1	1,8
Powiat piotrkowski	21743	20071	1672	69338	65483	3855	3,2	3,3	2,3
Powiat poddębicki	5055	4909	146	14976	14036	940	3,0	2,9	6,4
Powiat radomszczański	12768	10668	2100	29332	26256	3076	2,3	2,5	1,5
Powiat rawski	7177	6216	961	16101	14413	1688	2,2	2,3	1,8
Powiat sieradzki	16523	12807	3716	25655	20882	4773	1,6	1,6	1,3
Powiat skierniewicki	3230	3228	2	14409	14401	8	4,5	4,5	4,0
Powiat tomaszowski	83901	79536	4365	310499	294645	15854	3,7	3,7	3,6
Powiat wieluński	20705	19483	1222	66063	63792	2271	3,2	3,3	1,9
Powiat wieruszowski	9332	6951	2381	19112	16101	3011	2,0	2,3	1,3
Powiat zduńskowolski	5014	4793	221	13635	13026	609	2,7	2,7	2,8
Powiat zgierski	32921	29716	3205	72117	66616	5501	2,2	2,2	1,7
Powiat brzeziński	3519	3400	119	10840	10655	185	3,1	3,1	1,6
Powiat m. Łódź	192777	155294	37483	366505	289758	76747	1,9	1,9	2,0
Powiat m. Piotrków Trybunalski	9811	8435	1376	22414	19423	2991	2,3	2,3	2,2
Powiat m. Skierniewice	7227	6061	1166	14671	12099	2572	2,0	2,0	2,2
WOJ. MAŁOPOLSKIE	2047146	1493446	553700	6530230	5258273	1271957	3,2	3,5	2,3
Powiat bocheński	35715	33226	2489	60774	53826	6948	1,7	1,6	2,8
Powiat brzeski	5408	5363	45	16688	16596	92	3,1	3,1	2,0

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu-ryści kra-jowi	tu-ryści zagra-niczni
		krajowi	zagra-niczni		krajo-wym	zagra-nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat chrzanowski	5872	5169	703	11465	9896	1569	2,0	1,9	2,2
Powiat dąbrowski	347	345	2	385	383	2	1,1	1,1	1,0
Powiat gorlicki	34966	34116	850	209065	206757	2308	6,0	6,1	2,7
Powiat krakowski	52855	39764	13091	87056	66485	20571	1,6	1,7	1,6
Powiat limanowski	22243	21757	486	99583	98056	1527	4,5	4,5	3,1
Powiat miechowski	1793	1211	582	1921	1274	647	1,1	1,1	1,1
Powiat myślenicki	21455	19973	1482	47803	45328	2475	2,2	2,3	1,7
Powiat nowosądecki	254170	248898	5272	1571058	1540402	30656	6,2	6,2	5,8
Powiat nowotarski	149782	146384	3398	804474	793465	11009	5,4	5,4	3,2
Powiat olkuski	17814	16735	1079	39667	37528	2139	2,2	2,2	2,0
Powiat oświęcimski	25265	10644	14621	63423	28376	35047	2,5	2,7	2,4
Powiat proszowski	2911	2252	659	3925	2601	1324	1,3	1,2	2,0
Powiat suski	50769	49608	1161	194675	191108	3567	3,8	3,9	3,1
Powiat tarnowski	14005	12821	1184	27498	25470	2028	2,0	2,0	1,7
Powiat tatrzański	393021	337223	55798	1393504	1220053	173451	3,5	3,6	3,1
Powiat wadowicki	61745	58168	3577	100993	95292	5701	1,6	1,6	1,6
Powiat wielicki	12024	9000	3024	26052	22607	3445	2,2	2,5	1,1
Powiat m. Kraków	841304	404413	436891	1696928	743805	953123	2,0	1,8	2,2
Powiat m. Nowy Sącz	19451	16778	2673	29893	24615	5278	1,5	1,5	2,0
Powiat m. Tarnów	24231	19598	4633	43400	34350	9050	1,8	1,8	2,0
WOJ. MAZOWIECKIE	1749373	1098845	650528	3499750	2309567	1190183	2,0	2,1	1,8
Powiat białobrzeski	1187	1107	80	14567	14481	86	12,3	13,1	1,1
Powiat ciechanowski	15673	14460	1213	38910	32642	6268	2,5	2,3	5,2
Powiat garwoliński	15577	14656	921	67108	65835	1273	4,3	4,5	1,4
Powiat gostyniński	1891	1866	25	5236	5208	28	2,8	2,8	1,1
Powiat grodziski	4267	2888	1379	5087	3584	1503	1,2	1,2	1,1
Powiat grójecki	6010	4634	1376	16819	13690	3129	2,8	3,0	2,3
Powiat kozienicki	5845	5480	365	19161	17440	1721	3,3	3,2	4,7
Powiat legionowski	75643	73555	2088	131509	125697	5812	1,7	1,7	2,8
Powiat lipski	71	71	0	598	598	0	8,4	8,4	0,0
Powiat łosicki	7341	7153	188	40729	38205	2524	5,5	5,3	13,4
Powiat makowski	2043	1856	187	4156	3685	471	2,0	2,0	2,5
Powiat miński	7551	5761	1790	29868	27513	2355	4,0	4,8	1,3
Powiat mławski	12705	12158	547	13538	12968	570	1,1	1,1	1,0
Powiat nowodworski	19111	18216	895	32049	30493	1556	1,7	1,7	1,7
Powiat ostrołęcki	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Powiat ostrowski	8866	6404	2462	18621	15785	2836	2,1	2,5	1,2
Powiat otwocki	20242	18947	1295	66948	64842	2106	3,3	3,4	1,6
Powiat piaseczyński	19585	17833	1752	101574	94275	7299	5,2	5,3	4,2
Powiat plocki	22173	21641	532	43512	42677	835	2,0	2,0	1,6
Powiat płoński	9273	8147	1126	18686	15922	2764	2,0	2,0	2,5
Powiat pruszkowski	39716	35076	4640	52618	46123	6495	1,3	1,3	1,4
Powiat przysuski	647	635	12	4189	4171	18	6,5	6,6	1,5
Powiat pułtuski	14308	12819	1489	20304	17383	2921	1,4	1,4	2,0

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu-ryści kra-jowi	tu-ryści zagra-niczni
		krajowi	zagra-niczni		krajo-wym	zagra-nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat radomski	10066	9341	725	18649	17362	1287	1,9	1,9	1,8
Powiat siedlecki	2275	2039	236	6558	4899	1659	2,9	2,4	7,0
Powiat sierpecki	4443	4356	87	11910	11493	417	2,7	2,6	4,8
Powiat sochaczewski	7155	5284	1871	16135	12563	3572	2,3	2,4	1,9
Powiat sokołowski	3851	3724	127	15547	15311	236	4,0	4,1	1,9
Powiat szydłowiecki	2569	2348	221	7082	6588	494	2,8	2,8	2,2
Powiat warszawski zachodni	4256	3728	528	6628	5445	1183	1,6	1,5	2,2
Powiat węgrowski	2692	2354	338	9542	8719	823	3,5	3,7	2,4
Powiat wołomiński	5083	4364	719	41138	38838	2300	8,1	8,9	3,2
Powiat wyszkowski	19153	17622	1531	50733	48597	2136	2,6	2,8	1,4
Powiat żuromiński	1098	1097	1	1182	1181	1	1,1	1,1	1,0
Powiat żyrardowski	16046	14689	1357	35369	33439	1930	2,2	2,3	1,4
Powiat m. Ostrołęka	13612	12144	1468	23390	20801	2589	1,7	1,7	1,8
Powiat m. Płock	23273	18856	4417	50512	38626	11886	2,2	2,0	2,7
Powiat m. Radom	34650	30244	4406	101765	93575	8190	2,9	3,1	1,9
Powiat m. Siedlce	18212	17021	1191	31949	29719	2230	1,8	1,7	1,9
Powiat m. st. Warszawa	1271214	664271	606943	2325874	1229194	1096680	1,8	1,9	1,8
WOJ. OPOLSKIE	166503	137311	29192	410415	349487	60928	2,5	2,5	2,1
Powiat brzeski	4931	4144	787	10530	9045	1485	2,1	2,2	1,9
Powiat głubczycki	8763	6237	2526	20406	17108	3298	2,3	2,7	1,3
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4370	3185	1185	7583	6275	1308	1,7	2,0	1,1
Powiat kluczborski	13984	13001	983	18094	16889	1205	1,3	1,3	1,2
Powiat krapkowicki	5963	3918	2045	13458	7410	6048	2,3	1,9	3,0
Powiat namysłowski	4808	3854	954	9592	5408	4184	2,0	1,4	4,4
Powiat nyski	45656	43014	2642	168961	161351	7610	3,7	3,8	2,9
Powiat oleski	6381	3854	2527	11283	7619	3664	1,8	2,0	1,4
Powiat opolski	21312	19502	1810	48900	45259	3641	2,3	2,3	2,0
Powiat prudnicki	3381	2649	732	7785	6430	1355	2,3	2,4	1,9
Powiat strzelecki	5475	4274	1201	16509	13862	2647	3,0	3,2	2,2
Powiat m. Opole	41479	29679	11800	77314	52831	24483	1,9	1,8	2,1
WOJ. PODKARPACKIE	499154	436463	62691	1345736	1211325	134411	2,7	2,8	2,1
Powiat bieszczadzki	36002	34265	1737	95073	91504	3569	2,6	2,7	2,1
Powiat brzozowski	2501	2431	70	4059	3989	70	1,6	1,6	1,0
Powiat dębicki	19085	17928	1157	82888	79571	3317	4,3	4,4	2,9
Powiat jarosławski	16228	11153	5075	40489	33867	6622	2,5	3,0	1,3
Powiat jasielski	17668	17136	532	29983	28504	1479	1,7	1,7	2,8
Powiat kolbuszowski	2937	2784	153	5757	5150	607	2,0	1,8	4,0
Powiat krośnieński	23170	22503	667	143631	140945	2686	6,2	6,3	4,0
Powiat leżajski	6074	5422	652	16327	14825	1502	2,7	2,7	2,3
Powiat lubaczowski	6936	6819	117	68393	67253	1140	9,9	9,9	9,7
Powiat łańcucki	18079	15170	2909	23237	19508	3729	1,3	1,3	1,3
Powiat mielecki	13685	11074	2611	24998	18264	6734	1,8	1,6	2,6

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	turyści krajowi	turyści zagraniczni
		krajowi	zagraniczni		krajowym	zagranicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat niżański	5653	5179	474	12587	11918	669	2,2	2,3	1,4
Powiat przemyski	11452	9171	2281	25615	19383	6232	2,2	2,1	2,7
Powiat przeworski	10140	7761	2379	13859	10317	3542	1,4	1,3	1,5
Powiat ropczycko-sędziszowski	9238	8832	406	17973	17039	934	1,9	1,9	2,3
Powiat rzeszowski	21536	18486	3050	38126	27645	10481	1,8	1,5	3,4
Powiat sanocki	29351	27861	1490	45915	43882	2033	1,6	1,6	1,4
Powiat stalowowolski	14003	11788	2215	28262	23266	4996	2,0	2,0	2,3
Powiat strzyżowski	350	348	2	1032	1030	2	2,9	3,0	1,0
Powiat tarnobrzeski	8011	6934	1077	11103	9630	1473	1,4	1,4	1,4
Powiat leski	97897	96481	1416	377818	372485	5333	3,9	3,9	3,8
Powiat m. Krosno	11231	9440	1791	15790	13780	2010	1,4	1,5	1,1
Powiat m. Przemyśl	34138	22041	12097	58373	41720	16653	1,7	1,9	1,4
Powiat m. Rzeszów	75753	57949	17804	151677	104241	47436	2,0	1,8	2,7
Powiat m. Tarnobrzeg	8036	7507	529	12771	11609	1162	1,6	1,5	2,2
WOJ. PODLASKIE	370987	282686	88301	754006	626010	127996	2,0	2,2	1,4
Powiat augustowski	63680	54174	9506	215832	202092	13740	3,4	3,7	1,4
Powiat białostocki	33147	22781	10366	46540	34412	12128	1,4	1,5	1,2
Powiat bielski	7085	6092	993	12192	10836	1356	1,7	1,8	1,4
Powiat grajewski	13859	13579	280	40854	39981	873	2,9	2,9	3,1
Powiat hajnowski	26117	22514	3603	53405	44439	8966	2,0	2,0	2,5
Powiat kolneński	3147	3145	2	7699	7697	2	2,4	2,4	1,0
Powiat łomżyński	24199	21073	3126	50538	44570	5968	2,1	2,1	1,9
Powiat moniecki	2787	2421	366	5192	4144	1048	1,9	1,7	2,9
Powiat sejneński	6296	5718	578	15845	15173	672	2,5	2,7	1,2
Powiat siemiatycki	12618	11291	1327	29838	27392	2446	2,4	2,4	1,8
Powiat sokółski	2604	2244	360	8565	8103	462	3,3	3,6	1,3
Powiat suwalski	15959	13864	2095	44851	39801	5050	2,8	2,9	2,4
Powiat wysokomazowiecki	1955	1772	183	5492	5278	214	2,8	3,0	1,2
Powiat zambrowski	1611	1404	207	2267	2060	207	1,4	1,5	1,0
Powiat m. Białystok	119013	72017	46996	161501	97392	64109	1,4	1,4	1,4
Powiat m. Łomża	9882	6891	2991	18330	14016	4314	1,9	2,0	1,4
Powiat m. Suwałki	27028	21706	5322	35065	28624	6441	1,3	1,3	1,2
WOJ. POMORSKIE	1263375	1017858	245517	5214743	4643682	571061	4,1	4,6	2,3
Powiat bytowski	16364	14591	1773	74559	69823	4736	4,6	4,8	2,7
Powiat chojnicki	32529	30902	1627	152273	148904	3369	4,7	4,8	2,1
Powiat człuchowski	16522	15815	707	48747	47391	1356	3,0	3,0	1,9
Powiat gdański	19772	17900	1872	38915	35600	3315	2,0	2,0	1,8
Powiat kartuski	35034	34158	876	124112	121131	2981	3,5	3,5	3,4
Powiat kościerski	49157	48515	642	208168	206312	1856	4,2	4,3	2,9
Powiat kwidzyński	10372	8697	1675	33088	29174	3914	3,2	3,4	2,3
Powiat lęborski	86429	79451	6978	630127	602853	27274	7,3	7,6	3,9
Powiat malborski	34973	21313	13660	81561	61106	20455	2,3	2,9	1,5
Powiat nowodworski	78707	76265	2442	502357	494647	7710	6,4	6,5	3,2

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu- ryści kra- jowi	tu- ryści zagra- niczni
		krajowi	zagra- niczni		krajo- wym	zagra- nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat pucki	173350	167389	5961	876674	855407	21267	5,1	5,1	3,6
Powiat słupski	99286	94349	4937	895018	873625	21393	9,0	9,3	4,3
Powiat starogardzki	16830	16192	638	63175	61670	1505	3,8	3,8	2,4
Powiat tczewski	11068	9377	1691	19733	15286	4447	1,8	1,6	2,6
Powiat wejherowski	39452	32689	6763	85953	75624	10329	2,2	2,3	1,5
Powiat sztumski	1160	1021	139	1949	1702	247	1,7	1,7	1,8
Powiat m. Gdańsk	315696	184139	131557	808599	512053	296546	2,6	2,8	2,3
Powiat m. Gdynia	95153	65589	29564	206332	141464	64868	2,2	2,2	2,2
Powiat m. Słupsk	24571	19791	4780	45003	35181	9822	1,8	1,8	2,1
Powiat m. Sopot	106950	79715	27235	318400	254729	63671	3,0	3,2	2,3
WOJ. ŚLĄSKIE	1170530	1020191	150339	2827564	2470198	357366	2,4	2,4	2,4
Powiat będziński	17734	16659	1075	31242	29503	1739	1,8	1,8	1,6
Powiat bielski	96948	91294	5654	305221	285205	20016	3,1	3,1	3,5
Powiat cieszyński	345368	326742	18626	1062863	995413	67450	3,1	3,0	3,6
Powiat częstochowski	26468	24856	1612	44063	40811	3252	1,7	1,6	2,0
Powiat gliwicki	6963	5898	1065	29765	26553	3212	4,3	4,5	3,0
Powiat kłobucki	8031	7970	61	28102	27618	484	3,5	3,5	7,9
Powiat lubliniecki	6021	5517	504	14844	13833	1011	2,5	2,5	2,0
Powiat mikołowski	11545	10541	1004	17849	16222	1627	1,5	1,5	1,6
Powiat myszkowski	7063	6804	259	23277	22671	606	3,3	3,3	2,3
Powiat pszczyński	6097	5123	974	10606	8147	2459	1,7	1,6	2,5
Powiat raciborski	19950	15780	4170	38458	28609	9849	1,9	1,8	2,4
Powiat rybnicki	427	427	0	674	674	0	1,6	1,6	0,0
Powiat tarnogórski	9369	8257	1112	20793	18071	2722	2,2	2,2	2,4
Powiat bieruńsko- lędzki	3597	3394	203	6881	6267	614	1,9	1,8	3,0
Powiat wodzisławski	6027	5300	727	10231	8750	1481	1,7	1,7	2,0
Powiat zawierciański	17502	16672	830	31175	29855	1320	1,8	1,8	1,6
Powiat żywiecki	72910	71690	1220	218960	215304	3656	3,0	3,0	3,0
Powiat m. Bielsko- Biała	57453	42846	14607	131700	91832	39868	2,3	2,1	2,7
Powiat m. Bytom	4235	3163	1072	8483	5603	2880	2,0	1,8	2,7
Powiat m. Chorzów	21365	18775	2590	51944	43878	8066	2,4	2,3	3,1
Powiat m. Częstochowa	162926	132057	30869	202253	158903	43350	1,2	1,2	1,4
Powiat m. Dąbrowa Górnica	3332	3228	104	10445	9896	549	3,1	3,1	5,3
Powiat m. Gliwice	31351	21565	9786	76622	52721	23901	2,4	2,4	2,4
Powiat m. Jastrzębie- Zdrój	5589	5310	279	15414	14569	845	2,8	2,7	3,0
Powiat m. Jaworzno	12620	9052	3568	31041	27176	3865	2,5	3,0	1,1
Powiat m. Katowice	103160	72051	31109	194803	127204	67599	1,9	1,8	2,2
Powiat m. Mysłowice	4503	3738	765	9955	7275	2680	2,2	1,9	3,5
Powiat m. Piekary Śląskie	1844	1446	398	4914	3208	1706	2,7	2,2	4,3
Powiat m. Ruda Śląska	1305	1169	136	8046	6278	1768	6,2	5,4	13,0

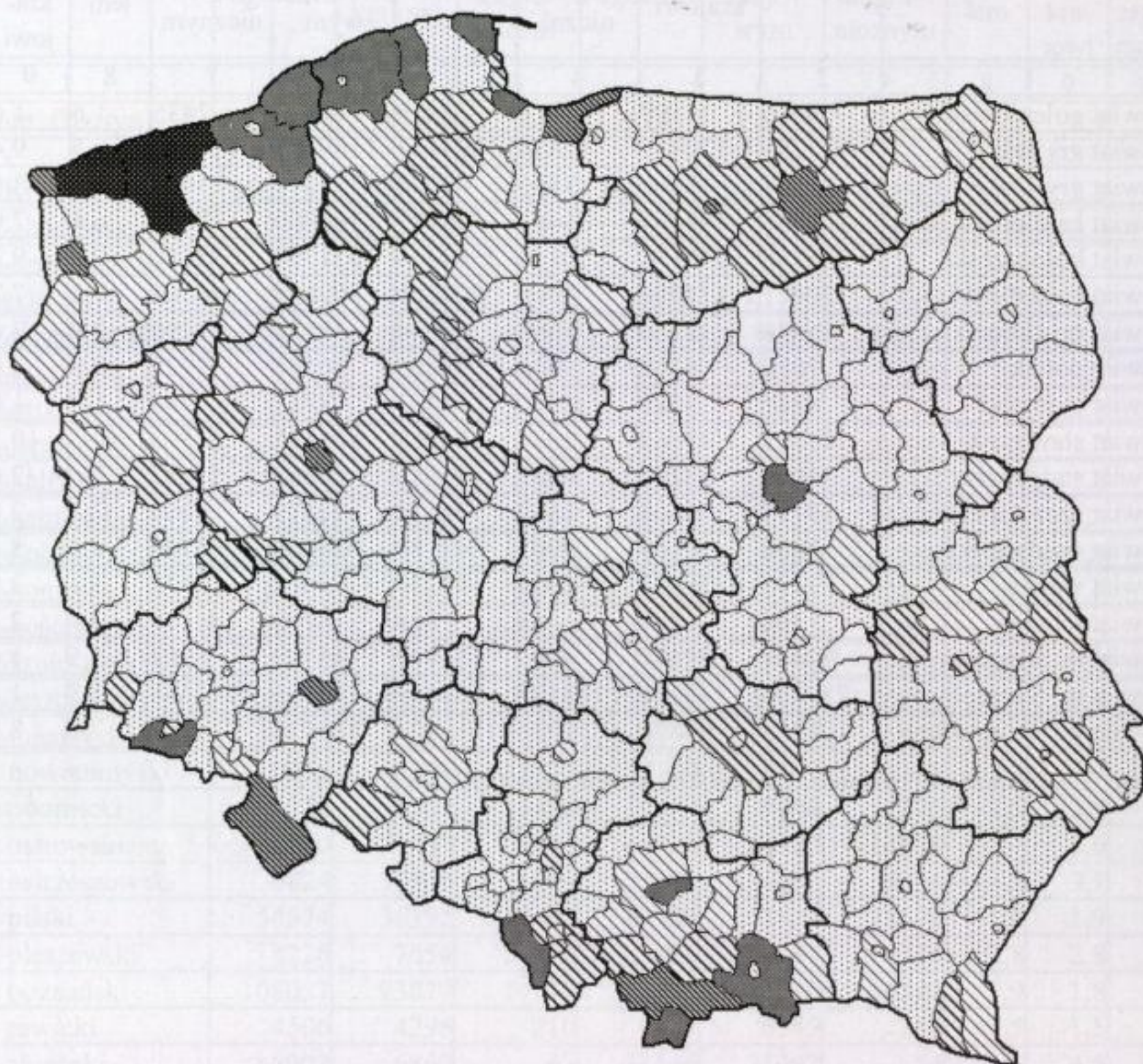
Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu- ryści kra- jowi	tu- ryści zagra- niczni
		krajowi	zagra- niczni		krajo- wym	zagra- nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat m. Rybnik	23802	20931	2871	52079	43994	8085	2,2	2,1	2,8
Powiat m. Siemianowice Śląskie	2412	2049	363	4283	3234	1049	1,8	1,6	2,9
Powiat m. Sosnowiec	19014	14732	4282	29589	19408	10181	1,6	1,3	2,4
Powiat m. Tychy	25135	21701	3434	34206	25914	8292	1,4	1,2	2,4
Powiat m. Zabrze	21255	17255	4000	52147	43542	8605	2,5	2,5	2,2
Powiat m. Żory	7209	6199	1010	14636	12057	2579	2,0	1,9	2,6
WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE	291332	262061	29271	567496	514966	52530	1,9	2,0	1,8
Powiat buski	9840	9431	409	32070	30651	1419	3,3	3,3	3,5
Powiat jędrzejowski	8833	8742	91	29909	29756	153	3,4	3,4	1,7
Powiat kazimierski	1574	1388	186	1574	1388	186	1,0	1,0	1,0
Powiat kielecki	85527	81989	3538	138651	132337	6314	1,6	1,6	1,8
Powiat konecki	29764	29372	392	70484	69939	545	2,4	2,4	1,4
Powiat opatowski	2119	2056	63	3474	3350	124	1,6	1,6	2,0
Powiat ostrowiecki	11356	5914	5442	21043	12366	8677	1,9	2,1	1,6
Powiat pińczowski	5030	4821	209	14945	14449	496	3,0	3,0	2,4
Powiat sandomierski	16763	15080	1683	23770	20844	2926	1,4	1,4	1,7
Powiat skarżyski	11998	11532	466	16456	15801	655	1,4	1,4	1,4
Powiat starachowicki	30087	19525	10562	44145	28320	15825	1,5	1,5	1,5
Powiat staszowski	17807	17549	258	42648	42196	452	2,4	2,4	1,8
Powiat włoszczowski	362	353	9	498	478	20	1,4	1,4	2,2
Powiat m. Kielce	60272	54309	5963	127829	113091	14738	2,1	2,1	2,5
WOJ. WARMIŃSKO- MAZURSKIE	708653	508625	200028	1952192	1471731	480461	2,8	2,9	2,4
Powiat bartoszycki	4122	3577	545	8987	7777	1210	2,2	2,2	2,2
Powiat braniewski	12066	8148	3918	21786	15166	6620	1,8	1,9	1,7
Powiat działdowski	5046	4295	751	22052	19599	2453	4,4	4,6	3,3
Powiat elbląski	12434	10496	1938	21074	16621	4453	1,7	1,6	2,3
Powiat elcki	19852	16929	2923	46816	39285	7531	2,4	2,3	2,6
Powiat giżycki	40302	26678	13624	159195	117145	42050	4,0	4,4	3,1
Powiat iławski	15576	13891	1685	55352	51275	4077	3,6	3,7	2,4
Powiat kętrzyński	17230	10048	7182	33013	20619	12394	1,9	2,1	1,7
Powiat lidzbarski	7767	6660	1107	25986	19144	6842	3,3	2,9	6,2
Powiat mrągowski	202056	94603	107453	452879	213485	239394	2,2	2,3	2,2
Powiat nidzicki	9270	8999	271	16504	16087	417	1,8	1,8	1,5
Powiat nowomiejski	2658	2449	209	8897	7748	1149	3,3	3,2	5,5
Powiat olecki	9833	9193	640	27700	25793	1907	2,8	2,8	3,0
Powiat olsztyński	76232	72577	3655	269730	259734	9996	3,5	3,6	2,7
Powiat ostródzki	51527	44685	6842	133876	108781	25095	2,6	2,4	3,7
Powiat piski	21372	20172	1200	71958	69014	2944	3,4	3,4	2,5
Powiat szczycieński	39617	37268	2349	114997	107391	7606	2,9	2,9	3,2
Powiat goldapski	6215	5656	559	101614	99743	1871	16,3	17,6	3,3
Powiat węgorzewski	4523	4324	199	31378	29954	1424	6,9	6,9	7,2
Powiat m. Elbląg	36487	21987	14500	77362	47548	29814	2,1	2,2	2,1

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu-ryści kra-jowi	tu-ryści zagra-niczni
		krajowi	zagra-niczni		krajo-wym	zagra-nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat m. Olsztyn	114468	85990	28478	251036	179822	71214	2,2	2,1	2,5
WOJ. WIELKOPOLSKIE	1162185	909574	252611	2472785	2002224	470561	2,1	2,2	1,9
Powiat chodzieski	13308	11438	1870	26288	22549	3739	2,0	2,0	2,0
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	16294	13936	2358	46802	41713	5089	2,9	3,0	2,2
Powiat gnieźnieński	73117	63059	10058	196748	179884	16864	2,7	2,9	1,7
Powiat gostyński	9142	6934	2208	13265	10585	2680	1,5	1,5	1,2
Powiat grodziski	1454	1027	427	3888	3165	723	2,7	3,1	1,7
Powiat jarociński	5841	5433	408	8882	8393	489	1,5	1,5	1,2
Powiat kaliski	5544	4921	623	9483	8779	704	1,7	1,8	1,1
Powiat kępiński	9264	8300	964	30084	28757	1327	3,2	3,5	1,4
Powiat kolski	3691	3115	576	5130	4550	580	1,4	1,5	1,0
Powiat koniński	133228	129161	4067	211980	206111	5869	1,6	1,6	1,4
Powiat kościański	10576	9542	1034	34454	32033	2421	3,3	3,4	2,3
Powiat krotoszyński	1918	1596	322	3782	2936	846	2,0	1,8	2,6
Powiat leszczyński	36431	33919	2512	133508	127113	6395	3,7	3,7	2,5
Powiat międzychodzki	34677	33853	824	118078	116466	1612	3,4	3,4	2,0
Powiat nowotomyski	10081	7704	2377	33359	28210	5149	3,3	3,7	2,2
Powiat obornicki	4773	3307	1466	11723	9648	2075	2,5	2,9	1,4
Powiat ostrowski	38020	31087	6933	66025	51102	14923	1,7	1,6	2,2
Powiat ostrzeszowski	9824	8568	1256	31903	26592	5311	3,2	3,1	4,2
Powiat pilski	54574	36392	18182	97389	68819	28570	1,8	1,9	1,6
Powiat pleszewski	8226	7654	572	22904	21191	1713	2,8	2,8	3,0
Powiat poznański	108057	93879	14178	203353	173556	29797	1,9	1,8	2,1
Powiat rawicki	4506	4296	210	6905	6549	356	1,5	1,5	1,7
Powiat słupecki	6907	6860	47	31146	31092	54	4,5	4,5	1,1
Powiat szamotulski	19688	14929	4759	36576	29577	6999	1,9	2,0	1,5
Powiat średzki	12940	12166	774	29249	28126	1123	2,3	2,3	1,5
Powiat śremski	5575	5345	230	18696	18199	497	3,4	3,4	2,2
Powiat turecki	8078	7474	604	14391	13144	1247	1,8	1,8	2,1
Powiat wągrowiecki	14402	13370	1032	58193	54246	3947	4,0	4,1	3,8
Powiat wolsztyński	19830	19355	475	109767	107846	1921	5,5	5,6	4,0
Powiat wrzesiński	12368	10166	2202	28219	24637	3582	2,3	2,4	1,6
Powiat złotowski	5968	5720	248	18844	17693	1151	3,2	3,1	4,6
Powiat m. Kalisz	36307	32337	3970	61273	54422	6851	1,7	1,7	1,7
Powiat m. Konin	20926	16587	4339	43865	36054	7811	2,1	2,2	1,8
Powiat m. Leszno	21634	18879	2755	45608	38548	7060	2,1	2,0	2,6
Powiat m. Poznań	385016	227265	157751	661025	369939	291086	1,7	1,6	1,8
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	1480431	1143427	337004	9268350	7743439	1524911	6,3	6,8	4,5
Powiat białogardzki	5769	4755	1014	13027	11051	1976	2,3	2,3	1,9
Powiat choszczeński	3087	3026	61	13771	13553	218	4,5	4,5	3,6
Powiat drawski	16618	15124	1494	79045	73729	5316	4,8	4,9	3,6

Powiat	Liczba korzystających z zasobów noclegowych			Liczba udzielonych noclegów			Średnia długość pobytu (w dniach)		
	ogółem	w tym turyści:		ogółem	w tym turystom:		ogółem	tu-ryści kra-jowi	tu-ryści zagra-niczni
		krajowi	zagra-niczni		krajo-wym	zagra-nicznym			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat goleniowski	13515	12199	1316	22038	19603	2435	1,6	1,6	1,9
Powiat gryficki	137251	124917	12334	1304353	1169681	134672	9,5	9,4	10,9
Powiat gryfiński	22607	18802	3805	69678	55710	13968	3,1	3,0	3,7
Powiat kamieński	227115	195654	31461	1505287	1366800	138487	6,6	7,0	4,4
Powiat kołobrzesci	286285	210135	76150	2564369	1931759	632610	9,0	9,2	8,3
Powiat koszaliński	120421	111356	9065	903709	857144	46565	7,5	7,7	5,1
Powiat myśliborski	16528	12460	4068	43444	32154	11290	2,6	2,6	2,8
Powiat policki	7010	6236	774	19429	16504	2925	2,8	2,6	3,8
Powiat pyrzycki	4361	3581	780	4491	3711	780	1,0	1,0	1,0
Powiat sławieński	85701	83667	2034	886967	865572	21395	10,3	10,3	10,5
Powiat stargardzki	35024	28201	6823	91055	79563	11492	2,6	2,8	1,7
Powiat szczecinecki	13197	9658	3539	36175	27175	9000	2,7	2,8	2,5
Powiat świdwiński	7066	5161	1905	43180	28460	14720	6,1	5,5	7,7
Powiat walecki	23495	20537	2958	87234	79662	7572	3,7	3,9	2,6
Powiat łobeski	396	381	15	818	799	19	2,1	2,1	1,3
Powiat m. Koszalin	37487	32587	4900	54702	45799	8903	1,5	1,4	1,8
Powiat m. Szczecin	289294	147116	142178	507644	263996	243648	1,8	1,8	1,7
Powiat m. Świnoujście	128204	97874	30330	1017934	801014	216920	7,9	8,2	7,2

Oprac. T. Głowacki na podstawie danych GUS, system OTMC 12, US Kraków.

Mapa 1. Baza noclegowa w powiatach w 2003 roku.

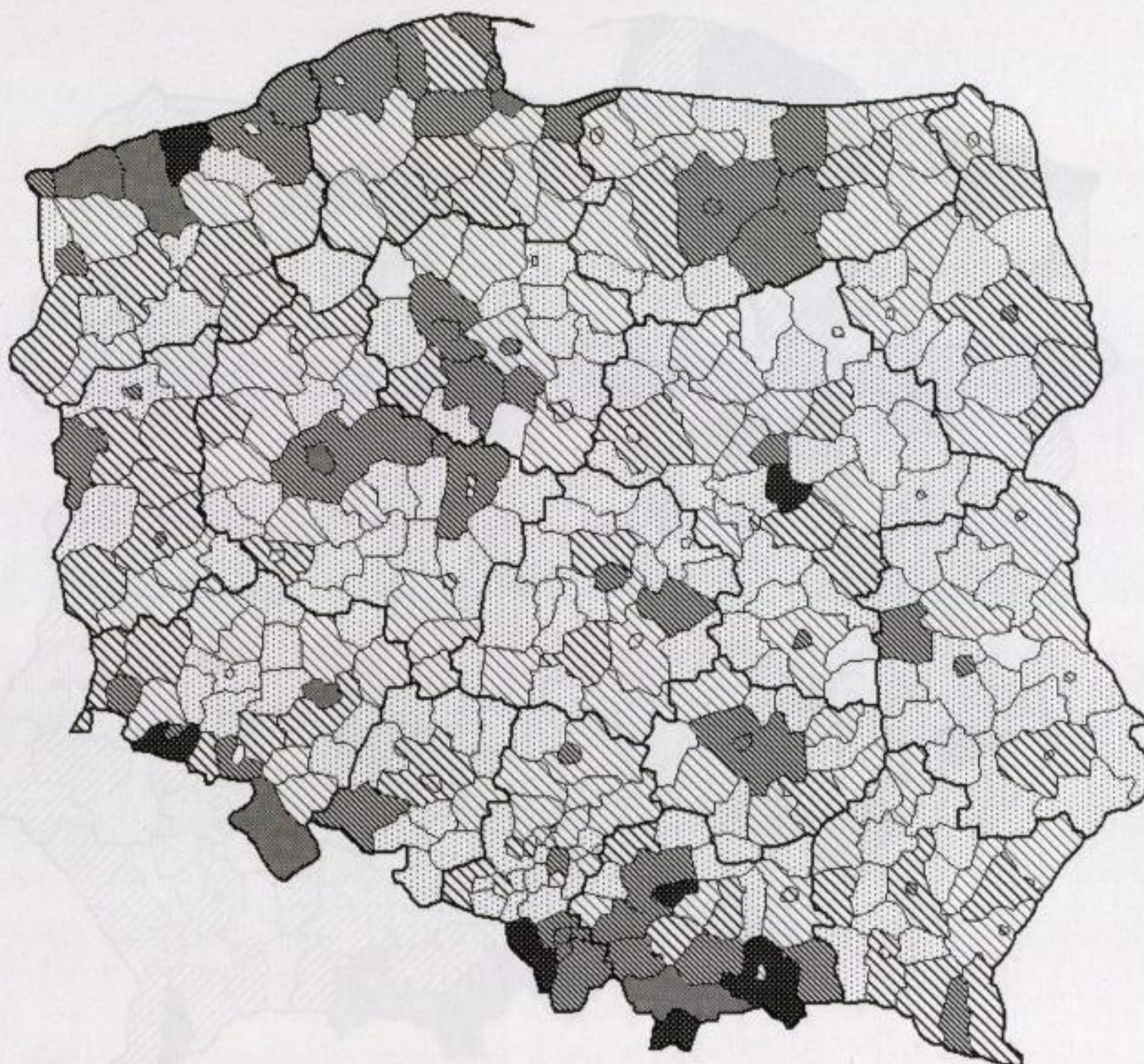

Liczba miejsc noclegowych

Opracował: Z.T.Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004r.

Mapa 2. Całoroczna baza noclegowa w powiatach w 2003 roku.

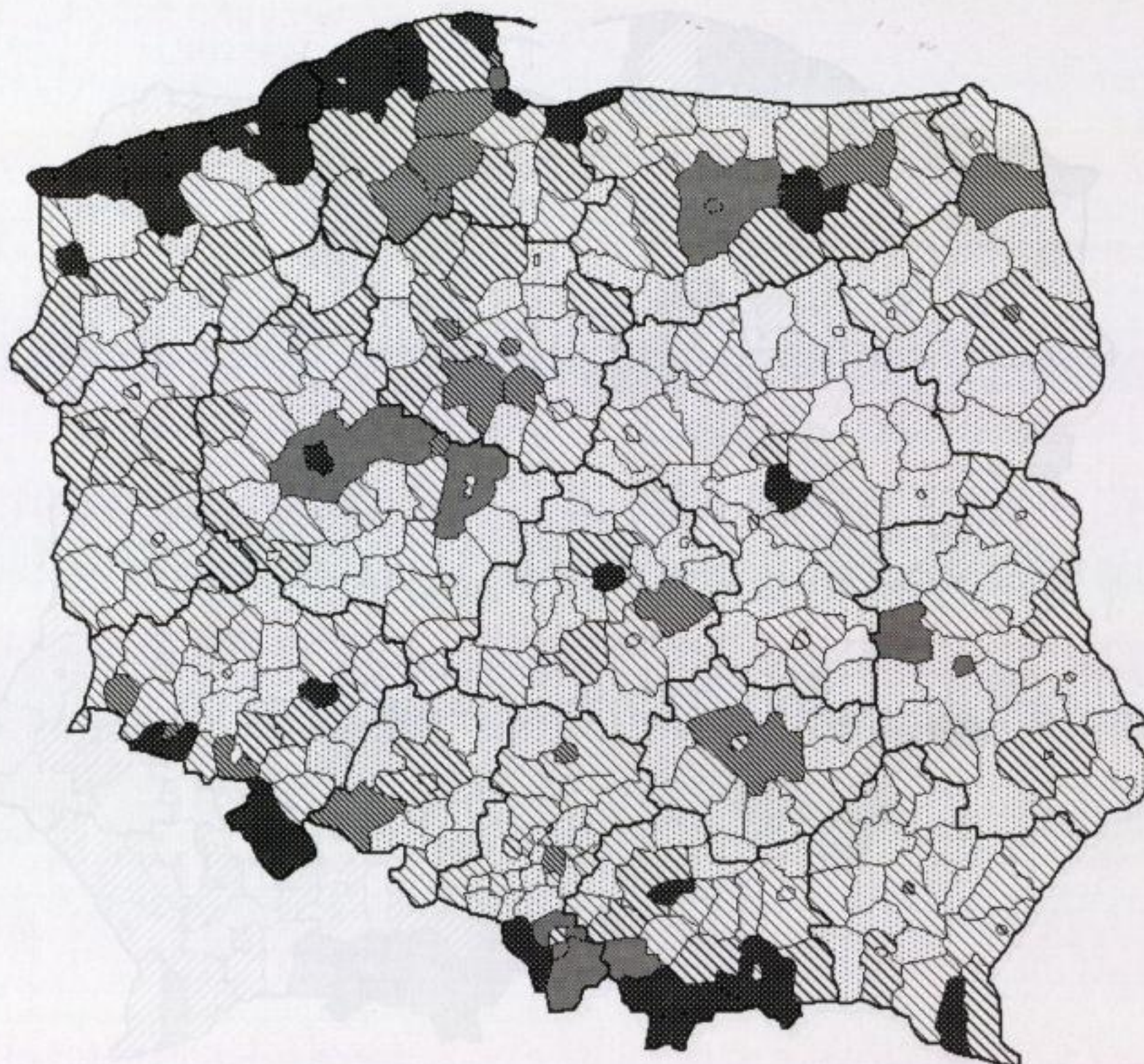

Liczba miejsc noclegowych

Opracował: Z.T.Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004r.

Mapa 3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej
w powiatach w 2003 roku.

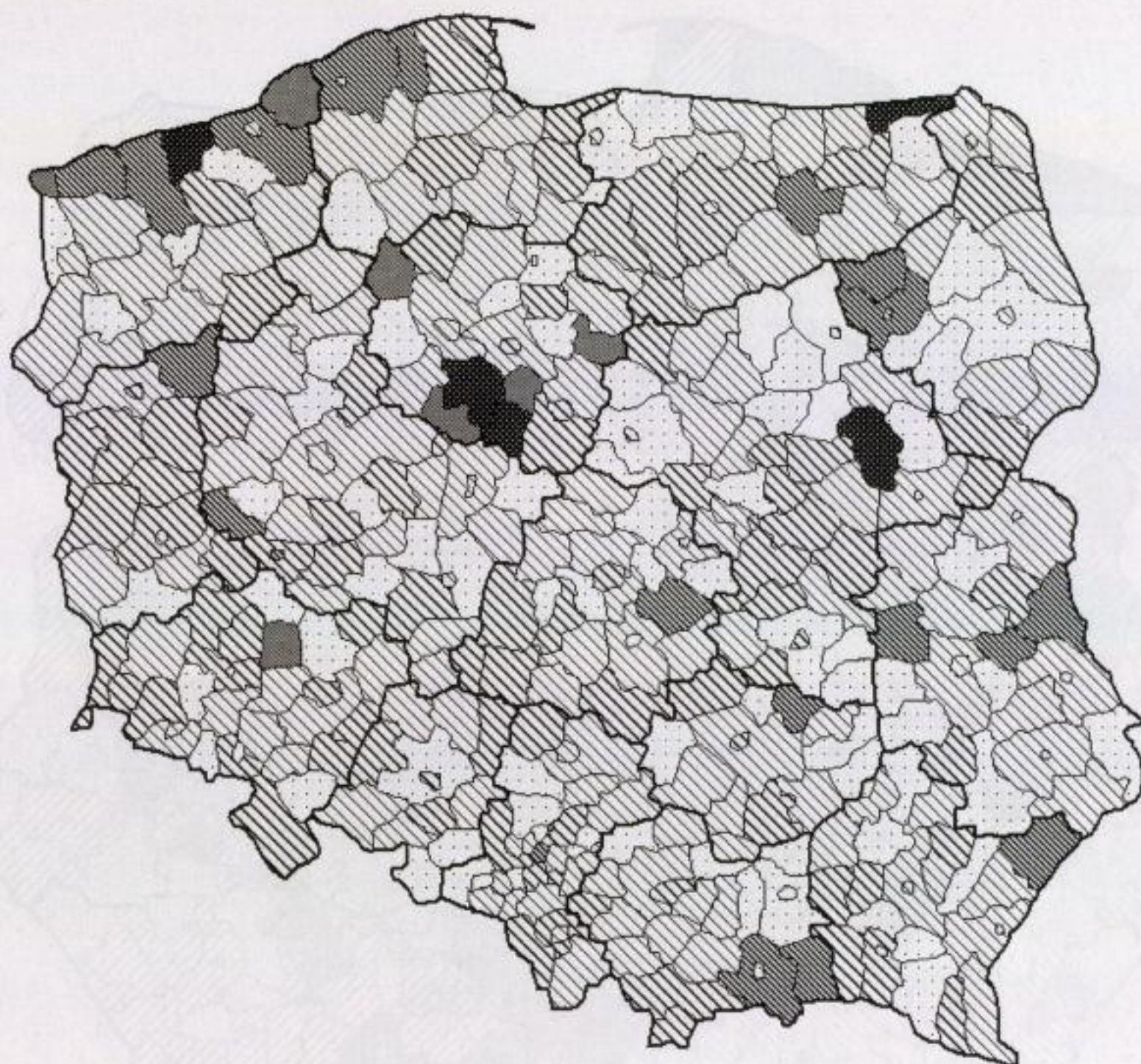

Nominalna liczba noclegów w tys.

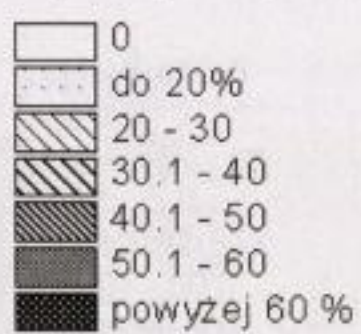

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004r.

Mapa 4. Stopień wykorzystania noclegów (ogółem)
w powiatach w 2003 roku.

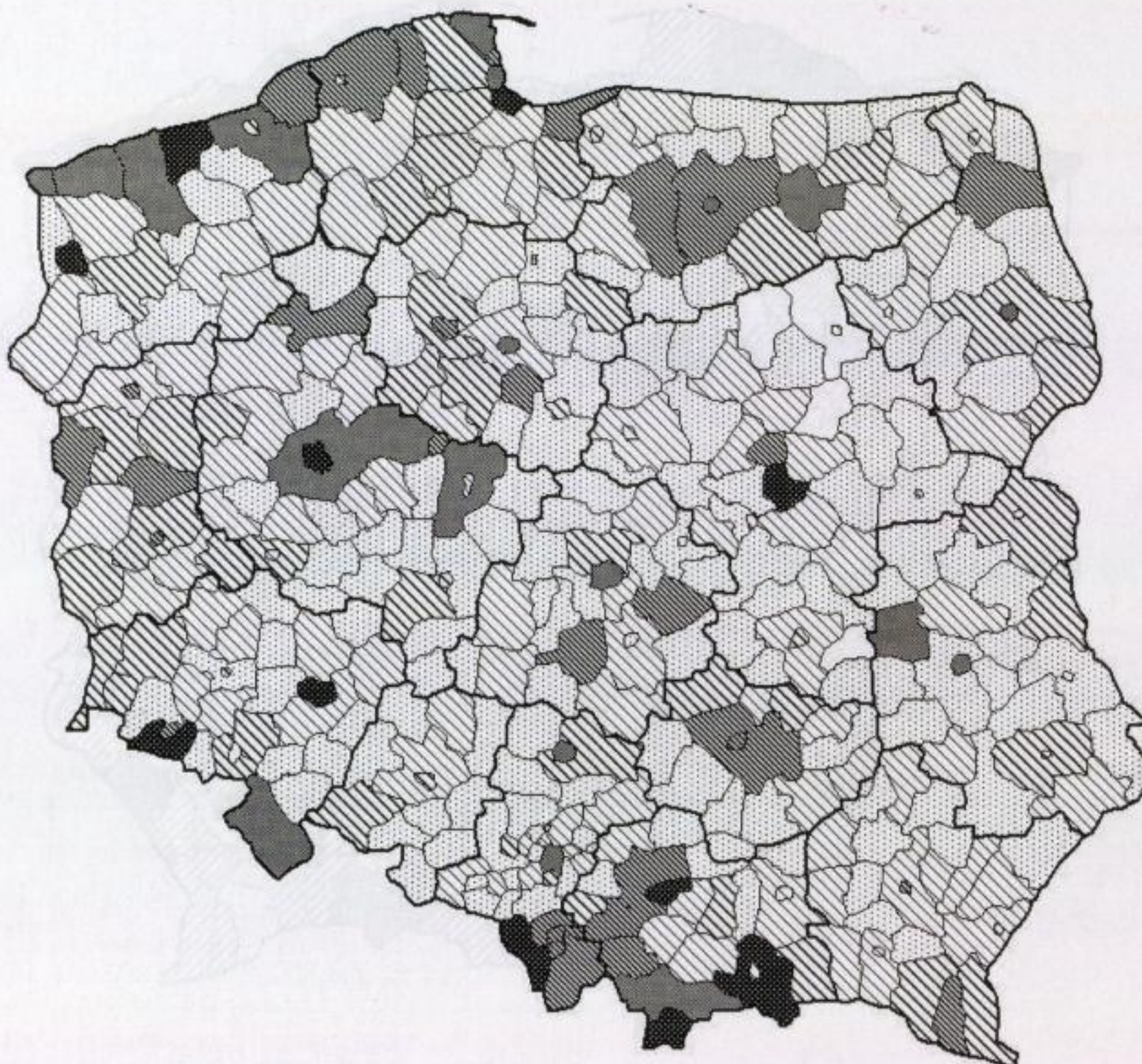

Stopień wykorzystania noclegów

Opracował: T. Głowacki na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2003r.

Mapa 5. Rejestrowany ruch turystyczny (ogółem)
w powiatach w 2003 roku.

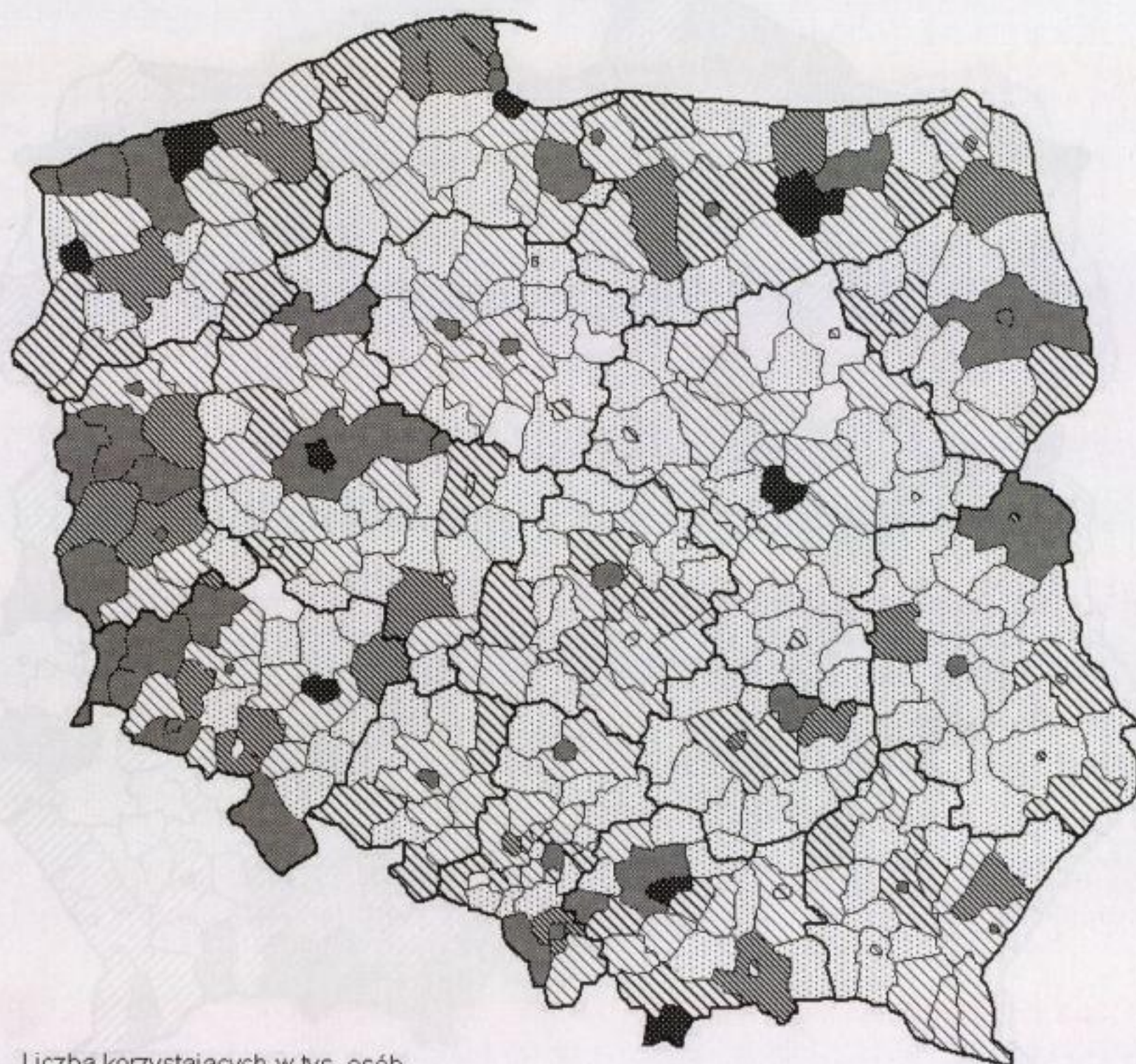

Liczba korzystających w tys. osób

	brak bazy
	do 10,0
	10,0 - 25,0
	25,01 - 50,0
	50,01 - 100,0
	100,01 - 250,0
	powyżej 250,0

Opracował: T. Głowacki na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004 r.

Mapa 6. Rejestrowany zagraniczny ruch turystyczny
w powiatach w 2003 roku.

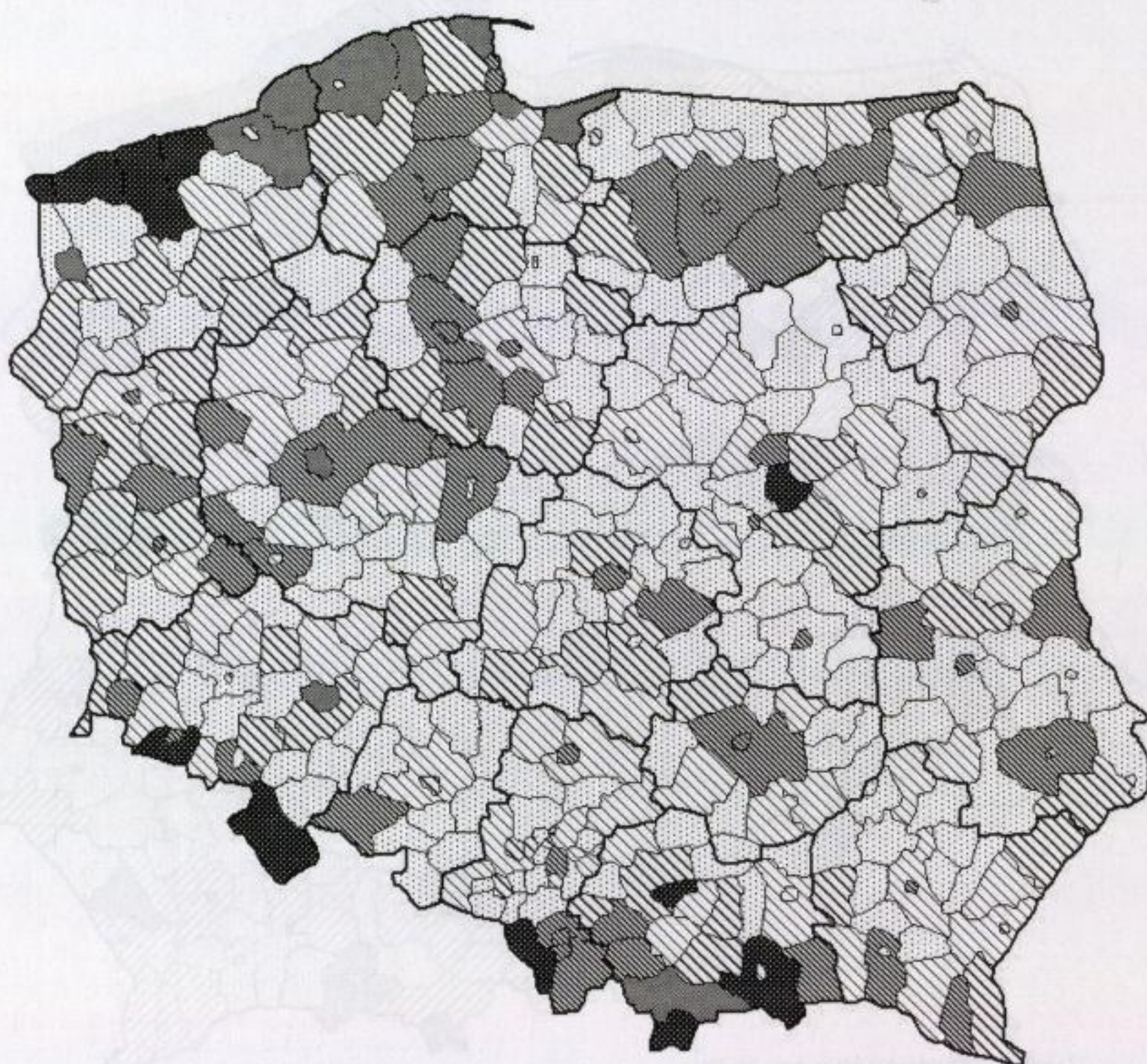

Liczba korzystających w tys. osób

Opracował: T. Głowacki na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004 r.

Mapa 7. Udzielone noclegi (ogółem) w powiatach w 2003 roku

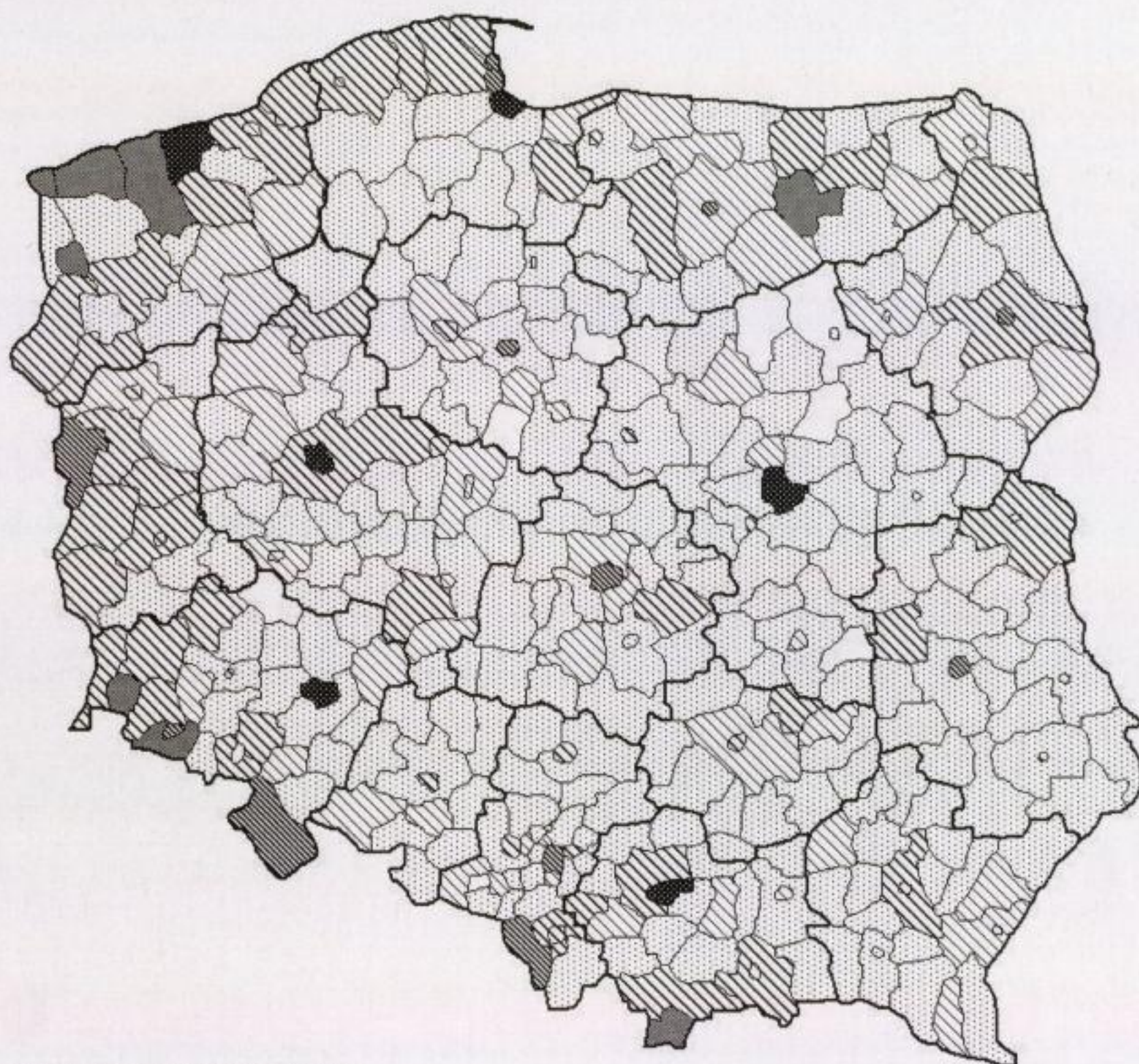

Liczba udzielonych noclegów w tys.

Opracował: T. Głowacki na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004 r.

Mapa 8. Noclegi udzielone turystom zagranicznym
w powiatach w 2003 roku

Liczba udzielonych noclegów w tys.

Opracował: T. Głowacki na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki, Wrocław 2004 r.

9729

ISBN 83-86539-64-X